

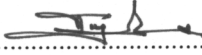
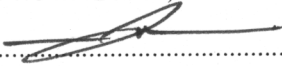
แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยว
เชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

กรรณิการ์ เทพพงษ์

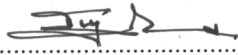

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา
กรกฎาคม 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ วรรณิการ์ เทพพงษ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทศนัยนา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.รังสฤษฎ์ จำเริญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทศนัยนา)

..... กรรมการ
(ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

..... กรรมการ
(ดร.รังสฤษฎ์ จำเริญ)

..... กรรมการ
(ดร.สมพร ส่องตระกูล)

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
วันที่ 24 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์และคุยฎีนิพนธ์
สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาชาวไทย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีการศึกษา 2561

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นภพร ทัศนัยนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง และ ดร.รังสฤษฎ์ จำริญ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย ที่กรุณาเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษาตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือพร้อมแนะนำข้อเสนอแนะที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก หัวหน้าส่วนป่าไม้ เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี และผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อวิเชียร คุณแม่สุนิสา และคุณพี่ นคร เทพพงษ์ ที่ให้กำลังใจ รวมทั้งสนับสนุนทุนการศึกษาให้ผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แด่บุพการี บुरพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีโอกาสด้านการศึกษาและประสบความสำเร็จ มาจนตราบเท่าทุกวันนี้

กรรณิการ์ เทพพงษ์

59910194: สาขาวิชา: วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา; วท.ม

(วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา)

คำสำคัญ: แนวทางการจัดการส่งเสริม/ การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

กรณีการ เทพพงษ์: แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

(THE MANAGEMENT GUIDELINE TO PROMOTE THE SPORT TOURISM WITH BICYCLE AT JEDKOD-PONGKONSAO NATURAL STUDY AND ECOTOURISM CENTER SARABURI) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: นภพร ทัศนัยนา, ค.ค., เสกสรรค์ ทองคำบรรจง, วท.ค., รั้งสฤษฏ์ จำเริญ, คค. 177 หน้า. ปี พ.ศ. 2563.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี กลุ่มประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลักมี 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 6 ท่าน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ประเมินผู้วิจัยและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยวิธีการคัดเลือกแบบพิจารณา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตรวจสอบความเหมาะสมในการนำไปใช้ด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก สรุปประเด็นเนื้อหาหาข้อสรุป และนำมาเสนอเป็นแนวทาง

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี 1) ด้านการวางแผน ประกอบด้วย ต้องมีการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในทุกระดับที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งวางแผนในการส่งเสริมการตลาดบริการ แพลนด้านการประชาสัมพันธ์ และควรจัดทำแผนพัฒนาเส้นทางจักรยานและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความเป็นมาตรฐานเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใช้บริการ 2) ด้านการจัดองค์กร ประกอบด้วย ควรแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนในการปฏิบัติกิจการ และจัดอบรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยานให้แก่บุคลากรในองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 3) ด้านการนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วย ต้องมีนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นทางธรรมชาติ ให้เกิดความน่าสนใจ โดยการให้ข้อมูลคู่มือการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อเข้าถึงข้อมูลได้ทุกกลุ่มเป้าหมาย 4) ด้านการควบคุม ประกอบด้วย มีการจัดประชุมการดำเนินงานรวมทั้ง การสำรวจความคิดเห็น ติดตามประเมินผลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวทุกปี

59910194: MAJOR: EXERCISE AND SPORT SCIENCE; M.Sc.
(EXERCISE AND SPORT SCIENCE)

KEYWORDS: MANAGEMENT GUIDELING TO PROMOTING/ SPORT TOURISM
WITH BICYCLE.

KANNIKAR THEPPONG: THE MANAGEMENT GUIDELINE TO PROMOTE
THE SPORT TOURISM WITH BICYCLE AT JEDKOD-PONGKONSAO NATURAL
STUDY AND ECOTOURISM CENTER SARABURI. ADVISORY COMMITTEE: NOPPORN
TASNAINA, Ph.D., SAKESAN TONGKHAMBANCHONG, Ph.D., RANGSARIT JAMRERN,
Ph.D. 177 P. 2020.

The purpose of this study was to create management guideline to promote the sport tourism with bicycle at Jedkod-Pongkonsao Natural Study and Ecotourism Center Saraburi. Population and key informants was divided in 2 groups: the first group consists of 6 key informants selected by purposive sampling standard, and stakeholders selected by judgment sampling. The tools of this research were Semi-Structured Interview and questionnaires. Data analysis in this research was done by computer in order to find average (\bar{X}), standard deviation (SD) and to confirm the implementation of the guideline by the interview with key informants. Then the researcher summarizes the main points of the collected information, finds the conclusion and presents it as a guideline.

The findings of this research are as follows: The management guidelines to promote the sport tourism with bicycle at Jedkod-Pongkonsao natural Study and Ecotourism Center Saraburi are: 1) in term of planning, the policy and operation plan to promote the sport tourism should be set, along with a bicycle collaboration network. Promoting service marketing plan, public relations plan, bicycle path development plans, and standard facilities, should be created to build user's confidence; 2) regarding organization management, individual duty should be clearly assigned, and seminar on ecotourism with bicycle should be conducted; 3) with respect to implementing, the promotion of a tourist attraction that is outstanding for its natural features to be an interesting place should be included by providing tourist guide information about sport tourism activities with bicycles through various channels to reach all target groups; and 4) with regard to controlling, operational meetings, surveying and evaluating the opinions of tourists should be arranged annually.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทย.....	10
ทฤษฎีและหลักการการบริหารจัดการ POLC.....	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์ SIPOC/ PESTLE.....	36
แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7’P.....	40
องค์ประกอบการท่องเที่ยว 6’A.....	45
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน.....	47
แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา.....	59
บริบทศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี.....	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	76
3	76
3	78
3	79
3	81
3	83
3	83
4	85
4	85
4	87
4	122
5	126
5	126
5	131
5	133
5	134
5	139
5	140
5	145
5	168
5	177

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1	รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของไทยใน ปี พ.ศ. 2559 แยกตามประเภท ของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา..... 12
3-1	ขั้นตอนการวิจัย การดำเนินการและผลที่ได้รับ..... 76
3-2	ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก..... 79
3-3	มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ..... 81
4-1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยว เชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า..... 88
4-2	ค่าความคิดเห็นในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของ กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านการวางแผน..... 89
4-3	ค่าความคิดเห็นในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของ กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านจัดองค์กร..... 90
4-4	ค่าความคิดเห็นในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของ กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านการนำไปปฏิบัติ..... 92
4-5	ค่าความคิดเห็น การดำเนินงานในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย จักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด- โป่งก้อนเส้า ด้านการควบคุม..... 94
4-6	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน..... 96
4-7	ค่าความคิดเห็น ของกลุ่มนักท่องเที่ยวในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านกระบวนการ..... 97
4-8	ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยว เชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี..... 99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-9 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย การเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและ และท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี.....	101
4-10 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	103
4-11 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี.....	105
4-12 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว.....	106
4-13 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านราคา.....	108
4-14 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านการส่งเสริมทางการตลาด.....	109
4-15 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านโปรแกรมการท่องเที่ยว.....	111
4-16 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านบุคลากร.....	112
4-17 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านลักษณะทางกายภาพ.....	113

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-18 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่...	116
4-19 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนเพื่อหาแนวทางการจัดการส่งเสริมการของกรท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี.....	116
4-20 สรุปประเด็นปัญหา ด้านการจัดการ POLC กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี.....	120
4-21 สรุปประเด็นปัญหาด้านการส่งเสริมการตลาด 7P's และองค์ประกอบการท่องเที่ยว 6'A กลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ชุมชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ.....	121
4-22 แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี.....	122
ภาคผนวก ข-1 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามเรื่องแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี.....	166

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2-1 จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว.....	11
2-2 องค์ประกอบของการบริหารจัดการ.....	21
2-3 การวิเคราะห์ SIPOC Model.....	36
2-4 ทางจักรยานที่แยกเส้นทางเฉพาะออกการจราจรอื่น.....	52
2-5 เลนจักรยานที่แยกออกจากถนน.....	52
2-6 ทางจักรยานที่ใช้พื้นที่ร่วมกับการจราจรอื่น.....	53
2-7 แผนที่เส้นทางไปยังศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	66
2-8 น้ำตกคลองผักหนาม.....	67
2-9 น้ำตกหินลาด.....	68
2-10 น้ำตกเจ็ดคดเหนือ เจ็ดคดกลาง เจ็ดคดใต้ และเจ็ดคดใหญ่.....	68
2-11 น้ำตกเขาแคบ.....	68
2-12 น้ำตกโกรกอีดก.....	69
2-13 จุดชมวิวมอเครือ.....	69
2-14 เส้นทางปั่นจักรยาน.....	70
2-15 ลานกลางต้นเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า.....	70
2-16 วัดป่าสว่างบุญ เจดีย์ 500 ยอด.....	71
4-1 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการวางแผนในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	90
4-2 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการจัดองค์กรในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงกีฬา ด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	92
4-3 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการนำไปปฏิบัติในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	94
4-4 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการควบคุม การดำเนินงานในการจัดการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่.....	96

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-5 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านกระบวนการ ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	99
4-6 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	100
4-7 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	102
4-8 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	104
4-9 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านกิจกรรม ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	106
4-10 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	107
4-11 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านราคาในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	109
4-12 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการส่งเสริมทางการในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	110
4-13 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านโปรแกรมการท่องเที่ยวในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	112
4-14 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านบุคลากรในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	113
4-15 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านลักษณะทางกายภาพ ของการท่องเที่ยวในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว.....	114
4-16 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่.....	119

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากธุรกิจด้านท่องเที่ยวสร้างรายได้หลักเข้าประเทศเป็นอันดับหนึ่ง (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) จากแนวโน้มการขยายตัวที่สูงขึ้นย่อมส่งผลให้ธุรกิจการผลิตสินค้า และการบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องขยายตัวขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดการจ้างงานและยังเป็นกลไกที่สำคัญในการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค (อานนท์ สีดาเพ็ง, 2559) โดยการขยายตัวของการท่องเที่ยวที่สูงขึ้นนั้น ทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมมากขึ้นเนื่องจากคนรุ่นใหม่ได้หันมาใส่ใจดูแลสุขภาพ และให้ความสำคัญกับการเล่นกีฬาและออกกำลังกาย จึงก่อให้เกิดแนวคิดของกิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงกีฬา ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมจะมุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬา ในขณะเดียวกันก็ได้รับความเพลิดเพลิน โดยเฉพาะกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศให้เข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬามีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่สูงมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีในการกระตุ้นเศรษฐกิจและพัฒนาเศรษฐกิจ (กมลวรรณ กาญจนกิตติ, 2545)

การท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ถือว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอีกรูปแบบหนึ่งที่ได้รับกระแสนิยมเป็นจำนวนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องอย่างเห็นได้ชัดในปี พ.ศ. 2557 กล่าวคือ ประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวมากถึง 320,000 คน สร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวกว่า 1,100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11 ของจำนวนนักท่องเที่ยวด้วยจักรยานทั้งหมด โดยในปี พ.ศ. 2559 สามารถสร้างมูลค่าได้ 7,800 ล้านบาท โตขึ้น 20 เปอร์เซ็นต์ (มาร์เก็ตเรียร์ทิม, 2558) จึงนับได้ว่าการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ถือว่าเป็นทางเลือกหนึ่งในการของการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมกิจกรรมในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ การปั่นจักรยานเป็นมากกว่าการท่องเที่ยวและการกีฬาโดยเฉพาะในแง่ของการท่องเที่ยว นั้น การปั่นจักรยานทำให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักสถานที่นักท่องเที่ยวจะสามารถสัมผัสเส้นทางธรรมชาติ ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และยังเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีโอกาสพบเห็นวิถีชีวิตชุมชนมีส่วนเข้าไปสนับสนุนสินค้าท้องถิ่นสามารถก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชน

จังหวัดสระบุรี ได้กำหนดแผนการพัฒนาจังหวัดสระบุรีในปี พ.ศ. 2561-2564 ที่มุ่งเน้นพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการยกระดับจังหวัดสระบุรี ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่โดดเด่น และเป็นที่น่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ (สำนักงานจังหวัดสระบุรี, 2559) แสดงให้เห็นว่าจังหวัดสระบุรีได้ให้ความสำคัญที่จะพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น การท่องเที่ยวด้วยจักรยานในจังหวัดสระบุรีนั้น ถือเป็นจุดกลางของจังหวัดใกล้เคียงที่ชาวนักปั่นจักรยานได้ให้ความสนใจในการเข้ามาใช้บริการพร้อมทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว คือ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า เป็นจุดร่วมของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง เช่น อ่างเก็บน้ำซับป่าवान น้ำตกเจ็ดคดเหนือ กลาง ใต้ เจ็ดคดใหญ่ และน้ำตกโกรกอีดก เป็นน้ำตกที่สวยงามมากมีความสูงถึง 7 ชั้น มีสถานที่กางเต็นท์พักผ่อน และมีเส้นทางจักรยานที่หลากหลายรูปแบบที่ครอบคลุมทั่วบริเวณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า เพื่อไปยังจุดชมวิวมืองแก่งคอย ในแต่ละเส้นทางจะมีน้ำตกเป็นจุดพักของนักท่องเที่ยว จึงทำให้ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์และเหมาะสมในการส่งเสริมและพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้ แต่ปัจจุบันพบว่า ปัญหาด้านการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่ยังขาดอยู่ในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ขาดการรับรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงกีฬา การบูรณาการร่วมกันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว และขาดการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่น่าสนใจในการเข้าใช้บริการ ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการไม่ได้รับความสะดวกสบายในหลาย ๆ ด้าน และไม่สนใจให้เข้าใช้บริการเท่าที่ควร

จากที่เหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยซึ่งมีภูมิลำเนาในจังหวัดสระบุรี มองเห็นถึงความสำคัญที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยว และพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เพื่อสร้างรายได้ให้แก่พื้นที่ และชุมชนให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เห็นถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมที่จะส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เป็นรูปธรรม โดยมีศักยภาพต่อการขยายตัวของกการท่องเที่ยวในระยะยาว เป็นผลก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทยได้ในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. ปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไรบ้าง
2. แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติหรือไม่

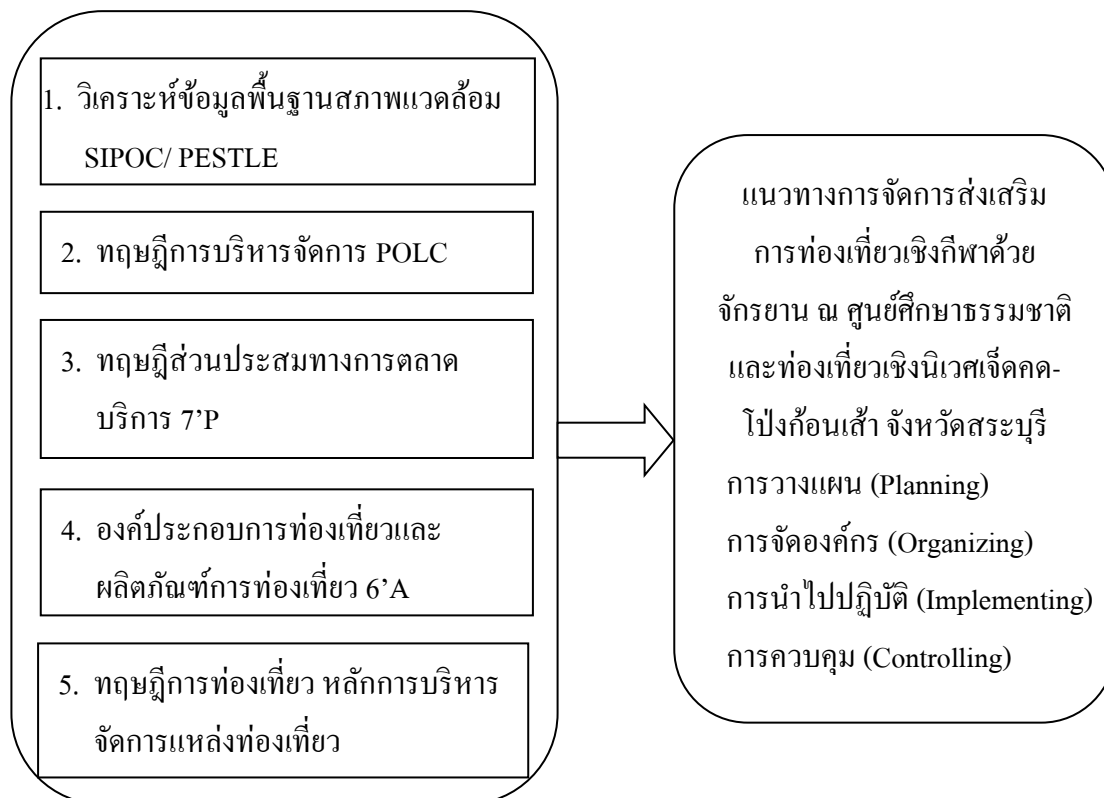
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อตรวจสอบ ยืนยันการนำแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรีไปปฏิบัติ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี
2. ได้แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี
3. ได้แนวทางในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี แบบยั่งยืน
4. เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อสร้างรายได้แก่พื้นที่และชุมชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของพื้นที่ เข็ดคด-โป่งก้อนเส้า โดยใช้ทฤษฎี PESTLE Analysis (Brightthup PM project management, 2011 อ้างถึงใน ทวีพล ไชยพงษ์, 2557) ประกอบด้วย

- 1.1 เศรษฐกิจปัจจุบัน (Economic)
- 1.2 สังคมการเมือง (Political)
- 1.3 วัฒนธรรมที่เหมาะสมกับท้องถิ่น (Social)
- 1.4 ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี (Technology)
- 1.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Legal)
- 1.6 สภาพแวดล้อม (Ecological)

2. การศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในพื้นที่เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า โดยใช้ทฤษฎี SIPOC Model (Tennessee associates international, n.d. อ้างถึงใน ทวีพล ไชยพงษ์, 2557) ประกอบด้วย

- 2.1 ผู้ส่งมอบนำส่ง (Supplier)
- 2.2 ปัจจัยนำเข้า (Input)
- 2.3 กระบวนการ (Process)
- 2.4 ผลผลิต สินค้า บริการ (Output)
- 2.5 ผู้รับบริการ (Customer)

3. โครงสร้างหน้าที่การบริหารจัดการ (Function of management) ประกอบด้วย

- 3.1 วางแผน (Planning)
- 3.2 การจัดองค์กร (Organizing)
- 3.3 การนำไปปฏิบัติ (Implementing)
- 3.5 การควบคุม (Controlling)

4. การประยุกต์ใช้ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7'P ของ (Kotler, 2003 อ้างถึงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2541 ก) มาเป็นหลักในการสร้างแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ประกอบด้วย

- 4.1 ด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Product)
- 4.2 ด้านราคา (Price)
- 4.3 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)
- 4.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion)
- 4.5 ด้านบุคลากร (People)
- 4.6 ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence)
- 4.7 ด้านกระบวนการ (Process)

5. องค์ประกอบการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว 6'A ของ (Pike, 2008)

มาเป็นหลักการในการจัดการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ตามองค์ประกอบดังนี้

- 5.1 โปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package)
- 5.2 สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
- 5.3 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)
- 5.4 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)
- 5.5 กิจกรรม (Activities)
- 5.6 การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary service)

ขอบเขตประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ใช้วิธีกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกพื้นที่ตั้งอยู่ที่ หมู่ 5 ตำบลท่ามะพร้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) คือ บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐที่มีประสบการณ์หรือทำงานเกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยว ด้านกีฬา และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี ในพื้นที่หมู่ 5 ตำบลท่ามะพร้าว อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ดังนี้

- 1.1 กำนันตำบลท่ามะพร้าว
- 1.2 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลท่ามะพร้าว
- 1.3 หัวหน้าสวนป่าท่องเที่ยวเจ็ดคด
- 1.4 เจ้าหน้าที่พัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี
- 1.5 ผู้อำนวยการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระบุรี
- 1.6 นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

2. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ผู้ที่เข้ามาใช้บริการหรือมีส่วนเกี่ยวข้องที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มประชากรแบบการสุ่มแบบพิจารณา (Judgment sampling) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดโดยมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ ดังนี้

- 2.1 เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า
- 2.2 กลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน
- 2.3 ประชาชนในพื้นที่ผู้ประกอบการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทางการจัดการ หมายถึง การกำหนดรูปแบบหน้าที่ในการบริหารจัดการ (Function of management) 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการวางแผน (Planning)
2. ด้านการจัดองค์กร (Organizing)
3. การนำไปปฏิบัติ (Implementing)
4. การควบคุม (Controlling)

นำมาสร้างเป็นแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

แนวทางการส่งเสริม หมายถึง การกำหนดรูปแบบหน้าที่ในการส่งเสริม โดยใช้ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7P มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาด โดยการวิจัยครั้งนี้จะนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวประกอบด้วย

1. ด้านผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว (Product) หมายถึง ทรัพยากรการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย เส้นทางจักรยานในพื้นที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี และกิจกรรมการท่องเที่ยว

2. ด้านราคา (Price) หมายถึง การกำหนดอัตราค่าเข้าใช้บริการสถานที่ ที่พัก และอาหาร เครื่องดื่ม บริเวณศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ควรมีความเหมาะสมกับระดับการให้บริการชัดเจน

3. ด้านช่องทางการจำหน่าย (Place) หมายถึง เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในการนำเสนอให้นักท่องเที่ยว ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ของนักท่องเที่ยว ในคุณค่าและประโยชน์ของการบริการ

4. ด้านการส่งเสริมทางการตลาด (Promotion) หมายถึง การประชาสัมพันธ์ การจัดทำสื่อการเผยแพร่กิจกรรมด้านการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

5. ด้านบุคลากร (People) หมายถึง บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการให้บริการที่ดี สามารถให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และสามารถนำเส้นทางท่องเที่ยวและบริการอื่น สามารถสร้างค่านิยมและพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

6. ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence) หมายถึง สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ให้บริการความสะอาด ความสวยงาม ความเหมาะสมและความปลอดภัย

7. ด้านกระบวนการ (Process) หมายถึง วิธีการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ที่นำเสนอให้นักท่องเที่ยว ขั้นตอนการให้บริการที่มีความสะดวกรวดเร็ว มีความชัดเจน มีการอธิบายให้แก่ผู้มาใช้บริการให้ทราบถึงกระบวนการ

องค์ประกอบการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว 6'A หมายถึง หลักการในการประเมินความพร้อมด้านการท่องเที่ยวสามารถที่จะรองรับนักท่องเที่ยวหรือช่วยในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่จะเลือกเดินทางมาใช้บริการตามองค์ประกอบดังนี้

1. โปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package)
2. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)
3. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)
4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)
5. กิจกรรม (Activities)
6. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary service)

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การเดินทางออกจากที่พักอาศัย ชุมชนหรือสถานที่ทำงาน เพื่อเข้าชมหรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกีฬา และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในการท่องเที่ยว รวมถึงการเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวด้านกีฬาโดยมัลเหตุจูงใจ คือ กีฬา การออกกำลังกาย นันทนาการ และสุขภาพ

การท่องเที่ยวด้วยจักรยาน หมายถึง การใช้จักรยานเป็นพาหนะในการเดินทางเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อออกกำลังกายตามวัตถุประสงค์โดยเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยมัลเหตุจูงใจ

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า หมายถึง พื้นที่สวนป่าที่พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติ สำนักงานป่าไม้เขตสระบุรี มีพื้นที่ 13,750 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ามะปราง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่ติดต่อกับด้านตะวันตกของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษา
ธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทย
 - 1.1 ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558-2560
 - 1.2 การท่องเที่ยวเชิงกีฬามีบทบาทต่อตลาดการท่องเที่ยวของประเทศ
2. ทฤษฎีและหลักการการบริหารจัดการ POLC
 - 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
 - 2.2 มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว
 - 2.3 องค์ประกอบและหลักการของการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยว
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์ SIPOC/ PESTLE
4. แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7P
5. องค์ประกอบการท่องเที่ยว 6'A
6. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน
7. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
8. บริบทศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี
9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถานการณ์การท่องเที่ยวของไทย

ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558-2560

การท่องเที่ยวไทยมีการขยายตัวมาอย่างต่อเนื่องทั้งจำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยว ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 14.0 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2552 เป็น 24.8 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2557 โดยเพิ่มสูงสุดในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากถึง 26.5 ล้านคน และสูงสุดเป็นลำดับที่ 7 ของโลก แต่ลดลงในปี พ.ศ. 2557 เนื่องจากประสบกับวิกฤตทางการเมืองและวิกฤตเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศยุโรป โดยตลาดหลักยังคงเป็น 10 ตลาดที่มีส่วนแบ่งการตลาดรวมกันมากกว่าร้อยละ 60 ได้แก่ จีน อินเดีย สหราชอาณาจักร มาเลเซีย ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี เกาหลีใต้ และฝรั่งเศส สำหรับในปี พ.ศ. 2558 คาดการณ์ว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยว 28.5-29.0 ล้านคน ส่วนรายได้และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามจำนวนนักท่องเที่ยว โดยในปี พ.ศ. 2556 มีรายได้ 1.20 ล้านล้านบาท สูงสุดเป็นอันดับ 10 ของโลก และลดลงเหลือ 1.17 ล้านล้านบาท ในปี พ.ศ. 2557 โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 26.35 ต่อปีและคาดว่าในปี พ.ศ. 2558 จะมีรายได้ 1.40 ล้านล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งของนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากค่าใช้จ่าย 36,061 บาท ต่อคนต่อครั้ง ในปี พ.ศ. 2552 เพิ่มขึ้นเป็น 47,272 บาทต่อคนต่อครั้ง ในปี พ.ศ. 2557 อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวมีอัตราการขยายตัวค่อนข้างน้อย เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในระยะใกล้โดยในปี พ.ศ. 2549 นักท่องเที่ยวมีจำนวนวันพักเฉลี่ย 8.62 วันต่อครั้ง เพิ่มขึ้นเป็น 9.85 วันต่อครั้ง ในปีพ.ศ. 2556 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 0.1 วัน ซึ่งนับเป็นข้อจำกัดประการหนึ่งในการเพิ่มรายได้ให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย

ภาพที่ 2-1 จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558)

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา มีบทบาทต่อตลาดการท่องเที่ยวของประเทศไทยมากขึ้น

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา ถือเป็นสาขาหนึ่งของการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมโดยทั่วไปในตลาดการท่องเที่ยวโลก แม้ตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทยยังไม่ได้รับการพัฒนามากนัก แต่แนวโน้มของการเติบโตของตลาดการท่องเที่ยวกีฬาโลก จะทำให้แนวโน้มดังกล่าวแพร่ขยายมาสู่ตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของไทยในเวลาไม่นาน ประเทศไทยถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาค่อนข้างมาก เนื่องจากมีภูมิประเทศที่หลากหลาย ทำให้นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาสามารถประกอบกิจกรรมกีฬาได้หลากหลายรูปแบบในแต่ละพื้นที่ของประเทศ เช่น การปีนเขาในภาคเหนือ การดำน้ำในภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงกีฬาโลก ในปีพ.ศ. 2553 มีการประเมินกันว่าตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาโลกมีมูลค่าประมาณ 6 แสนล้านเหรียญสหรัฐ ๑ และมีอัตราการเติบโตประมาณร้อยละ 14 ต่อปี ในกรณีของประเทศไทยนั้น ปีพ.ศ. 2559 การท่องเที่ยวเชิงกีฬาสามารถสร้างรายได้เข้าประเทศกว่า 2.1 หมื่นล้านบาท แบ่งเป็นรายได้จากการเล่นกิจกรรมกีฬา 1.8 หมื่นล้านบาท รายได้จากการเข้าชมกิจกรรมกีฬา 2,000 ล้านบาท และรายได้จากการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ 527 ล้านบาท

ตารางที่ 2-1 รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของไทยใน ปีพ.ศ. 2559 แยกตามประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559)

กิจกรรมปี พ.ศ. 2559	รายได้ (ล้านบาท)
การจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ	527
การเล่นกิจกรรมกีฬา	18,395
การเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา	2,080
รวม	21,003

ด้านประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้น ประเทศไทยถือว่ามีศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาบางประเภท ที่คาดว่าจะเป็นส่วนสาขาของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่จะเติบโตได้อย่างรวดเร็วในอนาคต ได้แก่ ดำน้ำ มวยไทย กอล์ฟ เป็นต้น โดยหากพิจารณาสัดส่วนของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาประเภทดังกล่าวในประเทศไทยในปัจจุบัน พบว่ามีนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาต่างชาติ เดินทางเข้ามาดำน้ำตื้น (Snorkeling) ร้อยละ 16.53 ดำน้ำลึก (Scuba) ร้อยละ 7.49 กิจกรรมมวยไทย ร้อยละ 2.51 และกอล์ฟ ร้อยละ 1.75 ตามลำดับ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564)

วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2579 (วิสัยทัศน์ 20 ปี) “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ที่เติบโตอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน”

5 องค์ประกอบของวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2579

องค์ประกอบที่ 1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก

1. ยกระดับคุณภาพและความหลากหลายของสินค้า บริการด้านการท่องเที่ยว
2. เน้นการเติบโตของรายได้มากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยว
3. เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว โดยเร่งปรับปรุง

ด้านความปลอดภัยและความยั่งยืน

องค์ประกอบที่ 2 เติบโตอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมคุณภาพใน 3 มิติ

1. กลุ่มนักท่องเที่ยว อาทิ ชาวไทย/ ต่างชาตินักท่องเที่ยวทั่วไป/ กลุ่มความสนใจพิเศษ และนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ/ กระแสหลัก

2. พื้นที่ท่องเที่ยว

3. ช่วงเวลาและฤดูกาลในการท่องเที่ยวทั้ง High/ Green season

องค์ประกอบที่ 3 เดิมโตบนพื้นฐานความเป็นไทย

1. พัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์และวิถีไทย
2. เสริมสร้างความเข้าใจและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย จิตสำนึกท้องถิ่น

และการเป็นเจ้าบ้านที่ดีสำหรับประชาชนทุกระดับ/ ภาคส่วน

3. ต่อยอดความเป็นไทยเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 4 พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วน

1. พัฒนาภาคการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งเพิ่มรายได้และกระจายรายได้
2. ขับเคลื่อนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสร้าง โอกาสแก่ประชาชนเพื่อพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมของชาติ

3. พัฒนาในพื้นที่ที่หลากหลายขึ้น และสร้างประโยชน์แก่ธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 5 พัฒนาอย่างยั่งยืน

1. ส่งเสริมความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว การบริหารความสามารถในการรองรับและการปลูกฝังจิตสำนึกเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
2. ส่งเสริมความยั่งยืนของวัฒนธรรม โดยการเชิดชูและรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของไทย คุณค่าดั้งเดิมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2

(พ.ศ. 2560-2564)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยว ให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

1. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการทุกรูปแบบอย่างมีมาตรฐาน โดยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ เสริมสร้างพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวและบริการให้ครอบคลุมทุกรูปแบบ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันด้านธุรกิจการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับด้านการท่องเที่ยวเพื่อก้าวสู่การเป็นผู้นำคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการระดับโลกสากล

2. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการตั้งอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งในเชิงอัตลักษณ์ วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ ได้แก่ การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว

การส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ การส่งเสริมสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนผู้ประกอบการให้ใช้นวัตกรรมในการผลิตสินค้าและบริการ การดูแลรักษาและปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นต้น

3. สร้างสมดุลในแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ทั้งในเชิงพื้นที่เชิงเวลา ฤดูกาล และรูปแบบการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมความสมดุลเชิงพื้นที่ในการท่องเที่ยว ทั้งในแง่การกระจายรายได้และจำนวนนักท่องเที่ยว ได้แก่ การจัดตั้งเขตพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดและพื้นที่ที่มีศักยภาพ การพัฒนาการท่องเที่ยวในเมืองรอง การพัฒนาการท่องเที่ยวในชนบท การพัฒนาสินค้าและบริการที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น เป็นต้น และการส่งเสริมความสมดุลเชิงเวลาและฤดูกาลในการท่องเที่ยว ได้แก่ การสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลประจำปีในพื้นที่ต่าง ๆ การสร้างสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ (Man-made attractions) เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งในการเดินทางเข้าสู่ประเทศทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ได้แก่ การพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบกเพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ยกระดับระบบขนส่งสาธารณะ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางระหว่างสถานที่ท่องเที่ยวพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สามารถเชื่อมโยงกับรูปแบบการเดินทางอื่น ๆ พัฒนาศักยภาพของสนามบินในการรองรับนักท่องเที่ยว เพิ่มเส้นทางและจำนวนเที่ยวบินระหว่างประเทศและภายในประเทศที่เชื่อมโยงระหว่างเมืองท่องเที่ยวหลักและเมืองท่องเที่ยวรอง

2. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงระบบการตรวจคนเข้าเมือง ปรับปรุงและอำนวยความสะดวกในการเดินทางผ่านแดน ปรับปรุงป้ายบอกทางและป้ายสัญลักษณ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกแหล่ง เพิ่มจุดบริการ Free wi-fi ในแหล่งท่องเที่ยว จัดทำระบบบัตรโดยสารเดียวที่ใช้ได้กับทุกช่องทางการเดินทาง พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนทั้งมวล (Tourism for all) ได้แก่ ห้องน้ำคนพิการ ทางลาด ราวจับ เป็นต้น และพัฒนาแอปพลิเคชันที่อำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว

3. พัฒนาระบบความปลอดภัยและสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ได้แก่ กล้องวงจรปิด เครื่องแปลภาษา การติดตั้งไฟในสถานที่ท่องเที่ยว อุปกรณ์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเบื้องต้น จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ

นักท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ท่องเที่ยว ส่งเสริมสุขอนามัยในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปรับปรุง
สุขาสาธารณะ การจัดการขยะและระบบบำบัดน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว

1. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบให้มีขีดความสามารถใน
การแข่งขัน สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเพียงพอต่อความต้องการของตลาด โดยการส่งเสริม
ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชนในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
กับการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องความต้องการของตลาดแรงงาน สร้างแรงจูงใจ
ให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมด้านการท่องเที่ยวสนับสนุนบุคลากรให้มีสมรรถนะขั้นพื้นฐาน
ตามตำแหน่งงาน และได้รับการฝึกอบรมที่ได้มาตรฐานสากล

2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและได้รับ
ประโยชน์จากการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านการท่องเที่ยว
และการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา
สินค้าและบริการบนพื้นฐานของมรดกและวัฒนธรรมท้องถิ่นจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะ
ธุรกิจพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการประกอบธุรกิจใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพิ่มช่องทางการลงทุน
และพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้แก่ภาคเอกชน ภายใต้หลักการสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์
และนวัตกรรม Thailand 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทย ผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม
การส่งเสริมวิถีไทยและการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว

1. เสริมสร้างภาพลักษณ์คุณภาพและความปลอดภัยให้กับประเทศไทย โดยการพัฒนา
ภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มุ่งเน้นการสื่อสารคุณค่าและภาพลักษณ์ประเทศไทยเป็น
แหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม (Preferred destination) ที่มีคุณภาพสูงต่อนักท่องเที่ยว การทำการตลาด
เป้าหมายและสร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยวผ่านช่องทางต่าง ๆ ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัย
และมาตรการป้องกันของประเทศไทย ข้อควรปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย และสิ่งที่ควรกระทำใน
กรณีฉุกเฉิน เพื่อช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ปลอดภัย รวมถึง
การส่งเสริมการบังคับใช้และให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่นักท่องเที่ยวและสาธารณชน

2. ส่งเสริมการตลาดเฉพาะกลุ่มเพื่อดึงดูดการเดินทางท่องเที่ยว และกระตุ้นค่าใช้จ่าย
ของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ โดยการส่งเสริมการตลาดแบบเฉพาะกลุ่มสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป
กลุ่มตลาดระดับกลาง-บน (มีรายได้ส่วนบุคคลสูงกว่า 20,000 เหรียญสหรัฐต่อปี) ในพื้นที่ตลาดที่มี
ศักยภาพ และการทำการตลาดแบบเฉพาะกลุ่มสำหรับนักท่องเที่ยวกลุ่มความสนใจพิเศษ เช่น
กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อมและนิเวศ

3. ส่งเสริมเอกลักษณ์ของประเทศไทยและของแต่ละท้องถิ่น ด้วยการสื่อสารเอกลักษณ์ความเป็นไทยให้เป็นที่เข้าใจในเวทีโลก อาทิ การสร้างคุณค่าความเป็นไทยในสินค้าและบริการต่าง ๆ ผ่านสัญลักษณ์ “Thainess” บนสินค้าและบริการที่คงอัตลักษณ์ความเป็นไทย การสื่อสารเอกลักษณ์ความเป็นไทยผ่านสื่อสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางสื่อต่าง ๆ เช่น รายการโทรทัศน์ การจัดแสดง Roadshow เป็นต้น และการส่งเสริมเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคและจังหวัด โดยการพัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของภาคและจังหวัดต่าง ๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) การสื่อสารเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์ผ่านช่องทางการตลาดที่เป็นที่นิยมในกลุ่มเป้าหมาย

4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศและการท่องเที่ยวที่สมดุลเชิงพื้นที่และเวลา โดยการสร้างการรับรู้สินค้า บริการ และแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวออกฤดูกาล อาทิ การจัดกิจกรรม เทศกาล และงานประเพณีประจำถิ่นในแต่ละเดือน การสร้างความนิยมของจังหวัดท่องเที่ยวรอง เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการขายแพ็คเกจการท่องเที่ยวร่วมกับภาคเอกชน เป็นต้น และการส่งเสริม “ไทยเที่ยวไทย” ได้แก่ การสร้างค่านิยมการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศให้แก่คนไทยทุกคนในทุกเพศทุกวัย การส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมายเฉพาะ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มสุขภาพสตรี รวมถึงการสนับสนุนมาตรการทางการเงินเพื่อส่งเสริมการใช้จ่ายช่วงการท่องเที่ยว อาทิ มาตรการลดหย่อนทางภาษี

5. ส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและการใช้เทคโนโลยีในการทำการตลาด ด้วยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคส่วนในการทำการตลาด ได้แก่ การร่วมมือกับชุมชนในการสร้างสรรค์สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว ให้สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนและสอดคล้องแบรนด์จังหวัด การส่งเสริมการตลาดร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการตลาด เช่น การสนับสนุนการพัฒนาและต่อยอดแอปพลิเคชันที่ส่งเสริมทำการตลาด เพิ่มประสิทธิภาพหน่วยงานที่รับผิดชอบการตลาดดิจิทัล ทั้งในด้านการดูแลบริหาร และวิเคราะห์สถิติ ข้อมูลออนไลน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ

1. ส่งเสริมการกำกับดูแลการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเสริมสร้างการทำงานอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานระดับนโยบาย โดยมีคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบาย ประสานงาน กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่หน่วยงานระดับภูมิภาคและท้องถิ่น ขับเคลื่อนแผนและการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับ

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชาติ พัฒนาระบบการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ จัดสรรงบประมาณและบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานในทุกระดับ ผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community based tourism: CBT) จัดให้มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและแผนบริหารจัดการสภาวะวิกฤตด้านการท่องเที่ยวในทุกมิติ

2. ปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับและมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง โดยการทบทวนแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อระเบียบด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างความเข้าใจในระเบียบและกฎหมายด้านการท่องเที่ยว

3. สนับสนุนการลงทุนจากภาคเอกชนและการจัดทำศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว อาทิ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และเอกชนในการลงทุนต่าง ๆ และการจัดตั้งหน่วยบริหารและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การจัดทำ Tourism intelligence center และสนับสนุนการแบ่งปันข้อมูลกลางแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน

4. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการประสานความร่วมมือกับนานาประเทศในการส่งเสริมการพัฒนาท่องเที่ยวและการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศระดับต่าง ๆ เช่น APEC ASEAN GMS ACMECS IMT-GT สนับสนุนให้ตัวแทนประเทศไทยในองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ มีบทบาทในเวทีนานาชาติ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทย และอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค เช่น การลดขั้นตอนการเดินทางเข้าประเทศ การตรวจลงตราและใบขับขี่ที่ครอบคลุมทั้งภูมิภาค เป็นต้น ส่งเสริมความสัมพันธ์ในรูปแบบเมืองพี่เมืองน้องด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวบนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (Greater mekong subregion: GMS) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก (East-west economic corridor: EWEC) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North south economic corridor: NSEC) และส่งเสริมการตลาดประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในภาพรวมของกลุ่มประเทศตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง

ทฤษฎีและหลักการการบริหารจัดการ POLC

การบริหารจัดการ (Management) การบริหาร (Administration) หรือคำว่า การจัดการ (Management) คำสองคำนี้มีความหมายใกล้เคียงกันสามารถใช้แทนกันได้ และคำสองคำนี้มักจะใช้ร่วมกันเพราะคำสองคำนี้มีความหมาย หมายถึง การบริหารเช่นเดียวกัน แต่นิยมใช้ต่างกัน กล่าวคือ คำว่า “Administration” นิยมใช้ในการบริหารราชการ และคำว่า “Management” นิยมใช้ในการบริหารธุรกิจ การบริหารจัดการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานขององค์กร การที่องค์กรจะประสบผลสำเร็จหรือไม่มากน้อยเพียงใด องค์กรจะอยู่รอดหรือไม่ และมีความมั่นคงขึ้นอยู่กับ การบริหารจัดการที่ดี แต่ถ้าองค์กรใดขาดการบริหารจัดการที่ดีแล้วจะทำให้องค์กรนั้นต้องล้มสลายไปหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้ การบริหารจัดการเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการทำงานกับบุคคลอื่น และผ่านบุคคลอื่นให้บรรลุประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ (Robbins & Coulter, 1999, p. 5)

ความหมายของการบริหาร

พงศ์สัมพันธ์ ศรีสมทรัพย์ และชลิดา สรมณี (2539, หน้า 6) ได้สรุปความหมายของการบริหารว่าเป็นการดำเนินงานหรือกระบวนการใด ๆ ของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ร่วมกัน การบริหารจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีเงื่อนไขอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. มีเป้าหมาย หรือมีวัตถุประสงค์ (Goals or objective)
2. มีทรัพยากรในการบริหาร (Resources)
3. มีการประสานงานระหว่างกันหรือมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน (Interaction)

ธงชัย สันติวงษ์ (2540, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหาร คือ งานของหัวหน้าหรือผู้นำ ที่จะต้องกระทำเพื่อให้กลุ่มต่าง ๆ ที่มีหมู่มาอยู่ร่วมกัน และร่วมกันทำเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จผลได้อย่างมีประสิทธิภาพการบริหาร (Administration) หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุม ความพยายามของสมาชิกในองค์กร และทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์กรกำหนดไว้ (สมยศ นาวิกาน, 2544)

เสนาะ ดิยาวั (2550) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร คือการทำงานให้สำเร็จโดยใช้บุคคลอื่น คือ การสั่งการให้คนอื่นทำการใช้ทรัพยากรขององค์กรในการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยการวางแผน การจัดองค์การ การจูงใจ และการควบคุม ทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรวัตถุประสงค์ให้บรรลุเป้าหมาย

สรุปได้ว่า การบริหารเป็นหลักสำคัญที่ทุกองค์กรไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ต้องนำไปปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ทฤษฎีและหลักการการบริหารจัดการ

เดิมการบริหารจัดการการกีฬาคือการรวบรวมบุคลากร วัสดุ เทคโนโลยี และแหล่งการเงินที่ต้องใช้เพื่อให้องค์กรกีฬาบรรลุเป้าหมายได้ซึ่งผู้บริหารองค์กรกีฬาอาจเป็นในรูปของบุคคล หรือคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่ในการรวบรวมทรัพยากร บุคลากร เงิน และเครื่องมือที่จะใช้ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย แต่ปัจจุบันการจัดการกีฬา เป็นการนำแนวคิดทางบริหารธุรกิจมาผสมกับคุณสมบัติของการกีฬาและประสบการณ์ในทุกบริบทของผู้บริหาร เพื่อให้ได้วิธีการที่ดีที่สุด สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามความคาดหวังในระดับสูงสุดนั้น ผู้บริหารผู้จัดการการกีฬาในปัจจุบัน มีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ศึกษาขององค์กรกีฬาอย่างละเอียด ความรู้ในสาขาการจัดการการกีฬา (Sport management) การตลาดกีฬา (Sport marketing) และการพัฒนานวัตกรรม (Innovation development) เมื่อก้าวถึงคำว่า การบริหาร ส่วนใหญ่มักจะนึกถึงการบริหารราชการคำศัพท์ที่ใช้มี 2 คำ คือการบริหาร (Administration) นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ศัพท์อีกคำหนึ่งคือการจัดการ (Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามคำว่า การบริหารกับการจัดการใช้แทนกันได้มีความหมายเหมือนกัน (สมคิด บางโม, 2546, หน้า 60) ในเอกสารคำสอนเล่มนี้จะใช้สองคำปะปนกัน ตลอดไปตามความเหมาะสม จึงจำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ทั้งที่เป็นศาสตร์และศิลปะ เพื่อเอาคนทรัพยากรมารวมกันแล้ว อำนาจการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการปัจจัยในการบริหาร มีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. คนหรือบุคคล (Man) เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงาน หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงาน ผลงานที่ดีจะออกมาได้ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพ และมีความรับผิดชอบต่อองค์กรหรือหน่วยงานนั้น ๆ
2. เงิน (Money) หน่วยงานจำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณเพื่อการบริหารงาน หากขาดงบประมาณ การบริหารงานของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย
3. ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) การบริหารจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหาร หากหน่วยงานขาดวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารแล้วก็จะย่อมจะเป็นอุปสรรค หรือก็ให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน
4. การบริหารจัดการ (Management) เป็นภารกิจของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรง คือเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลงานและกำกับปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 3 ประการ ให้สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตามที่ต้องการ นักบริหารและนักวิชาการให้คำจำกัดความของคำว่าบริหารหรือการจัดการไว้ต่าง ๆ กันตามทัศนะของแต่ละบุคคลที่สำคัญไว้ดังนี้

Bartol and Martin (1997, p. 7) ได้นำเสนอว่ากระบวนการจัดการ ประกอบไปด้วย ขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 4 ประการ ด้วยกัน คือ

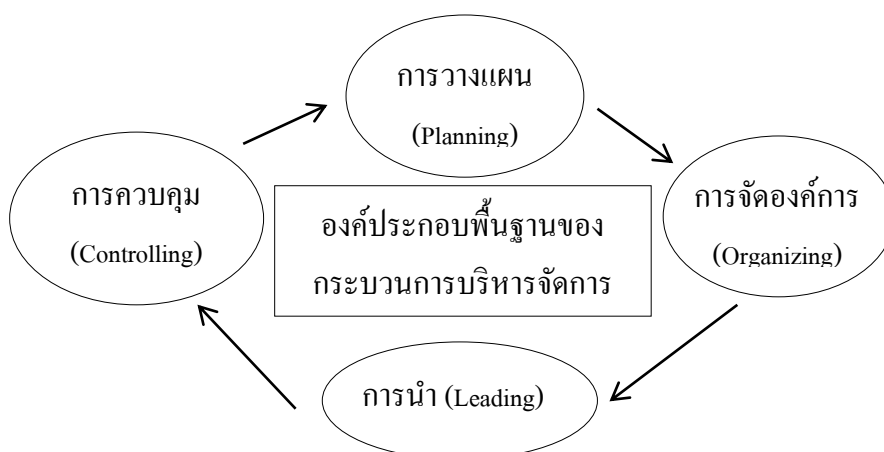
1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือกำหนดการทำงานขององค์กร ไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ในการบริหารงานใด ๆ ก็ตามผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่ในการวางแผน เพราะการวางแผนเป็นหน้าที่ประการแรกของกระบวนการบริหาร ผู้บริหารจะต้องตระหนัก อยู่เสมอว่าแผนงานเป็นกรอบและเป็นแนวทางของการปฏิบัติงานทั้งหมดถ้าปราศจากแผนงานแล้ว เป็นการยากที่ผู้บริหารจะทำงานให้ได้ผลดี การวางแผนในการบริหารงานนั้นจะต้องจัดทำทั้งแผน ระยะสั้น และแผนระยะยาวในการวางแผนนั้นผู้บริหารจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่าจะทำอะไร (What) จะทำอย่างไร (How) จะใช้เงินเท่าไร (How many) จะให้ใครเป็นผู้ทำ (Who) และจะกระทำที่ไหน (Where) และทำเมื่อไร (When)

2. การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง การจัดองค์กรหรือจัดหน่วยงาน โดยการจัดแบ่งงานขององค์กรหรือของหน่วยงานย่อยพร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์กำหนดอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละส่วนงาน ตลอดจนกำหนดสายการควบคุมและบังคับบัญชา ในลักษณะของหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานช่วย (Auxiliary) พร้อมทั้งกำหนดขนาดของการควบคุมไว้ด้วยการจัดองค์กรอาจแสดงไว้ในรูปของแผนภูมิ องค์กรเพื่อให้เกิดการสื่อความเข้าใจในองค์กรเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ สายการ บังคับบัญชาและการติดต่อสื่อสาร

3. การนำ (Leading) หมายถึง การที่ผู้นำใช้การ โน้มน้าวให้สมาชิกองค์กรปฏิบัติตาม คำสั่งของตัวเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน นอกจากนี้ยังรวมถึงการติดต่อสื่อสาร การสั่งการ และการจูงใจภายในองค์กรอีกด้วย

4. การควบคุม (Control) หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของ องค์กรว่าสมาชิกองค์กรที่เป็นผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ หรือไม่โดยดูได้จากการปฏิบัติงานจริง เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้างานของการทำงานต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐานก็จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานและแผนในการทำงาน จากกระบวนการในการจัดการดังกล่าวข้างต้น นั้นจะเห็นได้ว่ากระบวนการจัดการที่เริ่มต้นจาก การวางแผนแล้วไปจบลงที่การควบคุมจะเป็นกระบวนการที่เป็นพลวัตรที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตามสภาพแวดล้อมขององค์กรทั้งที่เป็นสภาพแวดล้อมภายในและสถานะแวดล้อมภายนอก ดังนั้นนักบริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมอยู่เสมอเพื่อที่จะทำให้การบริหารงานขององค์กร เป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายขององค์กรในท้ายที่สุด

สรุปว่ากระบวนการบริหารจัดการมีขั้นตอนที่สำคัญ 4 ประการ คือ กระบวนการที่เริ่มต้นจากการวางแผน การจัดการองค์การ การนำและจูงใจที่การควบคุม มีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตามสภาพแวดล้อมขององค์การดังนั้นกับผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมอยู่เสมอเพื่อที่จะทำให้การบริหารงานขององค์การเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายขององค์การ องค์ประกอบพื้นฐานของการบริหารจัดการทั้ง 4 ประการดังกล่าว ต่างก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันซึ่งสามารถนำมาแสดงได้ดังภาพ

ภาพที่ 2-2 องค์ประกอบของการบริหารจัดการ (Bartol & Martin, 1997)

องค์ประกอบของการบริหารจัดการ (Bartol & Martin, 1997) การจัดการถือว่าเป็นกลไกหลักของการดำเนินการตามแผนงานที่องค์กรได้กำหนดไว้ ดังนั้น จึงถือได้ว่าการจัดการเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งขององค์กร (วิเชียร วิทษอุดม, 2558, หน้า 1-1) ซึ่งการบริหารจัดการมีผู้ให้ความหมายดังนี้

Ernest (1998, p. 2) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารโดยการจัดการของมนุษย์เป็นกระบวนการในการตัดสินใจและเป็นการรวบรวมและแจกแจงทรัพยากรเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งใจไว้

Robbins and Coulter (1999, p. 5) กล่าวว่า มุ่งการบริหารจัดการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานขององค์กรการที่องค์กรจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด องค์กรจะอยู่รอดและมีความมั่นคงขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการที่ดีแต่ถ้าองค์กรใดขาดการบริหารจัดการที่ดีแล้วจะทำให้องค์กรนั้นต้องล่มสลายไป หรือไม่สามารรถดำเนินการต่อไปได้การบริหารจัดการนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการทำงานกับบุคคลอื่นและผ่านบุคคลอื่นให้บรรลุประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ

Bartol and Martin (1997) กล่าวว่าไว้ว่า การจัดการเป็นกระบวนการในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการทำหน้าที่หลัก 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การชี้นำและการควบคุมองค์กร

Schermerhorn (1999, p. 2) กล่าวว่า การบริหารจัดการมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานขององค์กร การที่องค์กรจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด องค์กรจะอยู่รอดและมีความมั่นคงขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการที่ดีแต่ถ้าองค์กรใดขาดการบริหารจัดการที่ดีแล้วจะทำให้องค์กรนั้นต้องล้ม สลายไปหรือไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ การบริหารจัดการนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการทำงานกับบุคคลอื่นและผ่านบุคคลอื่นให้บรรลุประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ ในองค์กรซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารทรัพยากร และกิจการอื่น ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Griffin (2002, p. 4) การบริหารจัดการ (Management) หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่าง ๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึง การตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและมีการปฏิบัติการได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน

Rue and Byars (2002, p. 25) กล่าวว่าไว้ว่า การจัดการ คือ รูปแบบของงานซึ่งเกี่ยวข้องกับ การประสานทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรอันได้แก่ ที่ดินแรงงาน และทุน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

Robbins and DeCenzo (2005, p. 34) การจัดการ (Management) หมายถึง ขบวนการที่ทำให้งานกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ด้วยคนและทรัพยากรขององค์กร ซึ่งตามความหมายนี้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ จึงได้แก่ ขบวนการ (Process) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ขบวนการ (Process) ในความหมายของการจัดการนี้ หมายถึง หน้าที่ต่าง ๆ ด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การโน้มนำองค์กรและการควบคุม

สรุปได้ว่า การบริหารการจัดการ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยใช้การวางแผน การจัดองค์การและการมอบหมายงาน การใช้ทักษะความเป็นผู้นำ และการสร้างแรงจูงใจ ตลอดจนการติดตามและการควบคุมงาน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2548) ได้ให้คำจำกัดความของการบริการและการจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมาย สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ของสังคมและสภาพแวดล้อมการกำหนดแนวทางมาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดี ต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่ได้กำหนดไว้ มิฉะนั้นแล้ว การจัดการท่องเที่ยวจะดำเนินต่อไปอย่างไรทิศทางและเกิดความล้มเหลว

การพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ (System approach) และบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายนั้นต้องพิจารณาระบบย่อย (Sup system) หรือองค์ประกอบหลักของการจัดการท่องเที่ยวบทบาทหน้าที่แต่ละองค์ประกอบและความสัมพันธ์ (Relationship) ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น รวมทั้งพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมของระบบการท่องเที่ยวด้วยองค์ประกอบหลักที่สำคัญในระบบการท่องเที่ยว จำแนกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism resource) คือ สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวและทำให้เกิดการเดินทางไปเยือนหรือไปเที่ยว ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ทรัพยากรทางธรรมชาติ (Natural tourism resource) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามจากธรรมชาติสามารถดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปเที่ยว

ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-made tourism resource) เป็นมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural heritage) เป็นผลงานที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ ทั้งนี้ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นแบ่งออกได้ 3 ประเภท ได้แก่

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (Historical tourism resource) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น และมีผลดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปเที่ยวยังพื้นที่นั้น

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิต (Culture and rural way of life) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมซึ่งปฏิบัติยึดถือสืบทอดต่อกันมา

แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการและบันเทิง (Recreation attraction) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อการพักผ่อนที่ให้ความบันเทิง

การบริการการท่องเที่ยว (Tourism service) เป็นการให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ เพื่อความสะดวกระหว่างการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ บริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ บริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว บริการที่พักแรม บริการอาหารและบันเทิง บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์รวมถึงบริการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

การตลาดการท่องเที่ยว (Tourism market or tourist) ความพยายามที่จะทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตนและใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและการบริการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้น โดยการตลาดการท่องเที่ยวสามารถทำได้ 2 วิธี

การให้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ทางการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการท่องเที่ยว เป็นต้น การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว คือ การให้ข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว

Adhikary (1995, pp. 15-16) ได้ประยุกต์ใช้ (7s Model) นำมาเสนอรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยว ไว้ดังนี้

Strategy หมายถึง กลยุทธ์ที่ทำให้เห็นถึงความผสมกันระหว่างวัตถุประสงค์การจัดลำดับความสำคัญ การควบคุม และขอบเขตของกิจกรรมต่าง ๆ การท่องเที่ยว โดยการเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมที่สุด ประกอบด้วยกลยุทธ์ในการวางแผนการดำเนินงาน ซึ่งสามารถปฏิบัติได้และต้องเป็นไปตามนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งชาติ

Structure หมายถึง โครงสร้างในองค์กร การจัดลำดับชั้นและการแบ่งหน้าที่ให้เหมาะสม การมีโครงสร้างที่ดี เปรียบเหมือนกุญแจที่สำคัญนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการท่องเที่ยว บางประเทศจะมีกระทรวงการท่องเที่ยว จะจัดการและดูแลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งองค์การการท่องเที่ยวระดับชาติ เจ้าของธุรกิจนำเที่ยว ตัวแทนการท่องเที่ยวของภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงกลุ่มเจ้าของโรงแรมที่พัก ยานพาหนะ มัคคุเทศก์ โดยแต่ละหน่วยงานจะเชื่อมโยงกัน

System หมายถึง ระบบการจัดการการท่องเที่ยว ครอบคลุมไปถึงระบบจัดการฐานข้อมูลระบบดำเนินงาน ปฏิบัติการ การเงิน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การตลาด และระบบอื่น ๆ โดยทุกระบบต้องมีการประสานงานกัน

Staff หมายถึง บุคลากร เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินการต่าง ๆ สำเร็จด้วยดี โดยเฉพาะบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ต้องจัดสรรบุคลากรที่มีความละเอียดรอบคอบ มีความรับผิดชอบ ให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวด้วยความเต็มใจ ซื่อสัตย์ ทำงานดี และทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจ

Skill หมายถึง ทักษะ งานทุกอย่างต้องอาศัยทักษะความชำนาญ จึงจะมีประสิทธิภาพ โดยมีปัจจัย 3 ประการ คือ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ

Style หมายถึง รูปแบบของการดำเนินการขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละพื้นที่ รูปแบบของการดำเนินงานจึงแตกต่างกันในเรื่องการจัดการ

Share หมายถึง การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ ความคิดเห็น จะนำไปสู่การจัดการท่องเที่ยวได้ดีที่สุด เพราะนักท่องเที่ยวแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้านผู้ที่ทำธุรกิจทางการท่องเที่ยว ต้องนำข้อมูลต่าง ๆ มาวางแผนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การจัดการการท่องเที่ยว ควรเป็นไปอย่างมีขั้นตอน มีคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพ มีโครงสร้างอย่างเป็นระบบ มีบุคลากร มีทักษะ และรวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในทุกภาคส่วน

มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว (กรมการท่องเที่ยว, 2558)

แหล่งท่องเที่ยว (Destinations) หมายถึง สิ่งหรือสถานที่ที่เกิดจากธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่สามารถดึงดูดใจในด้านความสวยงาม ความน่าประทับใจ มีสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งด้านการบริการ ปัจจัยพื้นฐานในเรื่องระบบการสื่อสาร สาธารณูปโภค การขนส่ง และการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างมีมิตรไมตรี

มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ข้อกำหนดเบื้องต้นของแหล่งท่องเที่ยวที่ใช้ในการดำเนินการจัดการอย่างมีกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการพื้นที่ การจัดการสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น การจัดการบุคลากรทางการท่องเที่ยว การจัดการด้านรายได้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวและชุมชน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเป็นมาตรฐานขั้นต้นของแหล่งท่องเที่ยว มีเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ใช้เป็นแนวทางในการตรวจประเมินมาตรฐาน ประกอบด้วย 7 องค์กรประกอบ 44 ตัวชี้วัด ได้แก่

- องค์กรประกอบที่ 1 การวางแผนของผู้รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว
- องค์กรประกอบที่ 2 ด้านการบริหารจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว
- องค์กรประกอบที่ 3 การบริหารจัดการด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- องค์กรประกอบที่ 4 การบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
- องค์กรประกอบที่ 5 การบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพบริการในแหล่งท่องเที่ยว
- องค์กรประกอบที่ 6 การจัดการกิจกรรมทางการท่องเที่ยว
- องค์กรประกอบที่ 7 การบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผนของผู้รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. มีการจัดตั้งคณะทำงานของผู้รับผิดชอบเพื่อการบริหารงานของแหล่งท่องเที่ยว
2. มีการนำวิสัยทัศน์และทิศทางการบริหารแหล่งท่องเที่ยวไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน

การดำเนินงาน

3. มีการวางแผนการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว
4. มีการวางกำลังคนที่เพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
5. มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างต่อเนื่อง
6. มีการประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นประจำ

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 8 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. มีการจัดสรรพื้นที่ความรับผิดชอบของแหล่งท่องเที่ยวระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน

2. มีการจัดการทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้สามารถดึงดูดใจแก่นักท่องเที่ยว
3. มีการให้ชุมชน สมาคม และชมรม มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ให้เหมาะสม

4. มีการจัดภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่
5. มีการพัฒนา หรือปรับปรุงบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
6. มีข้อบังคับของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
7. มีการบันทึกภาพของแหล่งท่องเที่ยวไว้เป็นข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ของ

แหล่งท่องเที่ยวประจำปี

8. กำหนดจุดคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน เช่น ด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต อาหาร และกิจกรรมต่าง ๆ

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. มีการจัดเตรียมเส้นทางที่เหมาะสมสำหรับการเข้าถึงยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างปลอดภัย

2. มีการจัดเก็บข้อมูลหรือแสดงภาพรวมทั้งกำหนดบริเวณที่นักท่องเที่ยวสามารถชมแหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

3. มีการกำหนดช่วงเวลาในการเข้าพื้นที่ที่เหมาะสม ตามช่วงเวลาของวันหรือฤดูกาล
4. มีการจัดให้มีพาหนะไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก

5. มีการแสดงข้อมูลข่าวสารในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก
องค์ประกอบที่ 4 การบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด

ดังนี้

1. จัดให้มีการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มที่สะอาดและถูกสุขลักษณะในแหล่ง
ท่องเที่ยว

2. จัดให้มีห้องน้ำ/ สุขา ที่สะอาดถูกสุขลักษณะสำหรับนักท่องเที่ยว

3. จัดให้มีระบบเตือนภัยหรือระบบรักษาความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สิน

ของนักท่องเที่ยว

4. มีการจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ

5. มีการจัดสถานที่จำหน่ายของที่ระลึกให้แก่นักท่องเที่ยว

6. มีการจัดการด้านที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม เช่น ม้านั่ง

ศาลาพักผ่อน

7. มีระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์สาธารณะที่เพียงพอ
ต่อการบริการนักท่องเที่ยว

8. มีการจัดการด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

9. มีการจัดการขยะและการบำบัดของเสีย

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว
ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. มีการพัฒนาบุคลากรด้านการให้บริการทางการท่องเที่ยว

2. มีการจัดให้มีการอบรมด้านภาษาต่างประเทศให้กับเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้อง

ในแหล่งท่องเที่ยว

3. มีการจัดให้มีพนักงานบริการข้อมูลประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

4. มีการพัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีข้อบังคับด้านการแต่งกายและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการอย่างชัดเจน

6. มีการดูแลการให้บริการให้เป็นไปตามมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวที่กำหนดไว้

7. มีการประเมินคุณภาพการให้บริการ

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. จัดให้มีการประชุมระหว่างผู้รับผิดชอบกับภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับกิจกรรม
การท่องเที่ยว

2. จัดให้มีการควบคุมดูแลให้กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อท้องถิ่น

3. มีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้กับชุมชนในท้องถิ่น

4. มีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และชุมชนในท้องถิ่น

5. มีคำชี้แจงขอบเขตและข้อจำกัดการจัดกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารจัดการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. จัดให้มีการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ

2. จัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติภายในแหล่งท่องเที่ยว

3. จัดให้มีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดภายในแหล่งท่องเที่ยว

4. จัดให้มีการประเมินผลทางด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง **องค์ประกอบและหลักการของการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยว (มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว)**

การท่องเที่ยวแม้ว่าจะไม่ใช่สิ่งจำเป็นพื้นฐานหรือปัจจัย 4 ของการดำรงชีวิต แต่ก็เป็นเรื่องของการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นนันทนาการ เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาในการเสริมคุณภาพชีวิต เพราะการท่องเที่ยวถือเป็นการผ่อนคลายความเครียดพร้อม ๆ กับได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ได้เห็นความสวยงาม ได้สัมผัสกับวิถีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปจากที่เคยได้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และได้สร้างความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่นด้วย สำหรับประเทศไทยเรานั้นถือได้ว่ามีศักยภาพในการท่องเที่ยวสูง เพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้าไปสัมผัส ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ (Natural resource) และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นศิลปวัฒนธรรม (Cultural resource) ที่มีคุณค่าทางโบราณคดีและศิลปะ ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จากที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ด้านเศรษฐกิจ

1. การท่องเที่ยวทำให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก
2. รายได้ที่ได้มาในรูปแบบเงินตราทั้งในประเทศและต่างประเทศจากการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยในการสร้างเสถียรภาพให้ดุลภาพของการชำระหนี้ได้
3. รายได้จากการท่องเที่ยวจะกระจายไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน การท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการผลิตและนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นครั้งหนึ่งในระบบเศรษฐกิจจะก่อให้เกิดการใช้จ่ายต่อ ๆ กันไปอีกหลายรอบ เพราะเมื่อมีการใช้จ่ายเกิดขึ้นครั้งหนึ่งจะก่อให้เกิดรายได้แก่คนบางกลุ่มหรือกิจกรรมบางประเภท บุคคลหรือกิจกรรมที่ได้รับรายได้นี้จะนำรายได้ส่วนหนึ่งใช้จ่ายต่อไปเรื่อย ๆ
4. การท่องเที่ยวไม่มีขีดจำกัดในการผลิตและการจำหน่าย เนื่องจากการท่องเที่ยวมิได้พึ่งดินฟ้าอากาศเป็นหลักเช่นเดียวกับการเกษตร ผลผลิตที่นำเสนอต่อนักท่องเที่ยว ได้แก่ ความงดงามตามธรรมชาติ ความเจริญทางด้านวัฒนธรรมของชาติในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มทวีมากขึ้นทุกปี อาจมาจากสาเหตุต่าง ๆ กัน เช่น ความสะดวกรวดเร็วของการคมนาคม ค่าใช้จ่ายในการเดินทางถูกลง

ด้านสังคม

1. การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่อื่น ได้มีโอกาสพบปะหรือทำกิจกรรมร่วมกันมีส่วนช่วยเสริมสร้างสัมพันธไมตรีและความเข้าใจอันดีต่อกัน ก็จะเป็นการลดช่องว่างทางสังคมของประชากรได้เป็นอย่างดี ความสงบสุขย่อมเกิดขึ้นในสังคม
2. การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรี และความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน
3. การท่องเที่ยวช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยขจัดปัญหาการล้นไหลและการเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำในเมืองของประชาชนชนบท

ด้านการสนับสนุนฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

การสนับสนุนฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของชาติ ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ชาติไทยเป็นชาติเก่าแก่ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมเป็นของตนเองมานาน เป็นความภูมิใจและความหวงแหน การฟื้นฟูเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจึงเป็นการรักษาสิ่งดีงามเหล่านี้ไว้เพื่ออนุชนรุ่นหลังด้วย ดังจะเห็นได้จากงานฟื้นฟูประเพณีต่าง ๆ ให้มีรูปแบบที่เหมาะสมมากขึ้น โดยคงรักษาจุดมุ่งหมายเดิมไว้ เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา เป็นต้น

ด้านสุขภาพ

การที่ได้มีโอกาสเดินทางพักผ่อนตามความพึงพอใจไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวชมธรรมชาติ อ่างدام การไปอินกตกปลา หรือการได้เที่ยวชมความเจริญก้าวหน้าของเมืองใหญ่ ๆ ได้พบเห็น สิ่งที่ยังไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อน ย่อมทำให้เกิดความเบิกบาน ความสบายใจจะช่วยบรรเทา ความเหน็ดเหนื่อยเคร่งเครียดจากการทำงานได้ เป็นผลให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีขึ้น

ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น

เมื่อเกิดการท่องเที่ยวไปยังส่วนต่าง ๆ ของประเทศไปยังชนบทที่ห่างไกลไปยังป่าเขา แม่น้ำลำธารก็จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการรักษาสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น ทำให้เกิดการปรับปรุง สภาพแวดล้อม ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนร่วมมือกันในการรักษาสภาพต่าง ๆ ไว้ไม่ให้ ถูกทำลาย ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวก็จะเป็นการกระตุ้น ให้เกิดการปรับปรุงรักษาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

กล่าวโดยสรุป การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญยิ่งทั้งทางด้าน เศรษฐกิจและสังคม ก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ ตลอดจนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน อีกทั้งเป็นการสนับสนุนให้มีการฟื้นฟูและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมไปในตัวนอกจากนั้น การท่องเที่ยวยังเป็นผลดีต่อสุขภาพ และเป็นการกระตุ้น ให้เกิดการรักษาสภาพแวดล้อมด้วย

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบหลักที่สำคัญในระบบการท่องเที่ยวจำแนกได้เป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

ทรัพยากรการท่องเที่ยว

เป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวและเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้ามา ท่องเที่ยว ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิด การเดินทางไปเยือนหรือไปท่องเที่ยว ทั้งนี้ อาจแบ่งทรัพยากรการท่องเที่ยว ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ (Natural tourism resource) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงามตามธรรมชาติซึ่งสามารถดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำพุร้อน ถ้ำ น้ำตก ชายทะเล หาดทราย ทะเลสาบ เกาะ แก่ง เขื่อน อ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำจืด เป็นต้น บางแห่งได้รับการจัดให้เป็นสวนรุกขชาติ สวนพฤกษศาสตร์ วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สวนสัตว์เปิด เป็นต้น

2. ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น (Man-made tourism resource) นับเป็นมรดกทาง วัฒนธรรม (Cultural heritage) เป็นผลงานที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ ที่อนุชนรุ่นหลังบังเกิด ความหวงแหนและปฏิบัติสืบสานต่อไป ทั้งนี้ทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออก 3 ชนิด ได้แก่

2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (Historical tourism resource) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นตามประสงค์หรือประโยชน์ของมนุษย์เอง ทั้งที่เป็นมรดกในอดีตและได้สร้างเสริมในปัจจุบัน แต่มีผลดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวยังพื้นที่นั้น เช่น พระราชวัง ศาสนสถาน แหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑสถาน กำแพงเมือง คูเมือง อุทยานประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน เป็นต้น

2.2 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต (Culture and rural way of life) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมซึ่งปฏิบัติยึดถือสืบทอดต่อกันมา เช่น ประเพณีในรอบปี ทั้งประเพณีในราชสำนัก (พระราชพิธีต่าง ๆ) ประเพณีไทย ประเพณีท้องถิ่น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อที่เกี่ยวกับศาสนา เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเข้าพรรษา ประเพณีกินเจ หรือประเพณีถือศีลอดอาหาร งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคล เช่น พิธีโกนจุก พิธีแต่งงาน พิธีบวช และพิธีศพ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น ได้แก่ การสร้างบ้านเรือน ชุดแต่งกาย อาหารประจำถิ่น การประดิษฐ์ของใช้เพื่อการดำรงชีวิต ภาษาพูดในท้องถิ่นและวรรณคดีพื้นบ้าน เป็นต้น หมู่บ้านที่มีวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะนับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อาทิ หมู่บ้านทอผ้าหมู่บ้านท่าแร่ หมู่บ้านช้าง รวมถึงตลาดนัด ตลาดน้ำ เป็นต้น

2.3 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการและบันเทิง (Recreation attraction) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อการพักผ่อนที่ให้ความรื่นรมย์ บันเทิง เช่น สวนสัตว์สวนสนุก สวนน้ำ ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์การแสดงศิลปะสมัยใหม่ แหล่งบันเทิง ศูนย์การค้าศูนย์การประชุม เป็นต้น

การบริการการท่องเที่ยว

การบริการการท่องเที่ยว (Tourism service) หมายถึง การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ เป็นการให้ความสะดวกระหว่างนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ บริการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว บริการที่พักแรม บริการอาหารและบันเทิง บริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ รวมถึงบริการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก อย่างไรก็ตาม ความสะดวกไม่ปลอดภัยอาจเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวได้ตลอดเวลา ซึ่งภัยต่าง ๆ เหล่านี้ อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว จึงควรมีมาตรการในการสร้างความปลอดภัยอย่างจริงจัง และเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริการการท่องเที่ยว

การตลาดการท่องเที่ยว

การที่จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ณ ที่นั้น จะต้องมีการตลาดการท่องเที่ยวในการชักนำให้เข้ามาท่องเที่ยว ซึ่งการตลาดการท่องเที่ยว หมายถึง ความพยายามที่จะทำ

นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตนและใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้น โดยการตลาดการท่องเที่ยวทำได้ 2 วิธี

1. การให้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว หมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ทางการท่องเที่ยว เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว และการบริการการท่องเที่ยว เป็นต้น

2. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว หมายถึง การสื่อข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวไปยังนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ จดหมาย เป็นต้น เพื่อเชิญชวน กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวของตน

กล่าวได้ว่า ในการพิจารณาองค์ประกอบภายในระบบการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบอีกมากมายที่มีบทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกันและมีความสัมพันธ์ต่อกัน เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน ซึ่งความแตกต่างของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับความแตกต่างในองค์ประกอบย่อยและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังมีสิ่งแวดล้อมนอกระบบที่เกี่ยวข้องเกี่ยวพันเป็นอุปสรรคหรือได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวอีกหลายประการ เช่น สภาพกายภาพและระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและการลงทุน สังคมและวัฒนธรรม องค์กรและกฎหมาย เป็นต้น

รูปแบบการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การท่องเที่ยวไปในสถานที่ที่เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สังคมหรือชุมชนตามธรรมชาติ เพื่อชื่นชมและเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม ปศุกิจสำคัญในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การเดินป่า การดำน้ำ การศึกษาวิถีชีวิต เป็นต้น

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร คือ การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม สวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยง แหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต่าง ๆ สถานที่ราชการ ตลอดจนสถาบันการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรที่ทันสมัย ฯลฯ เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในกิจกรรมทางการเกษตรในลักษณะต่าง ๆ ได้รับความรู้ ได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือ การท่องเที่ยวเพื่อชมสิ่ง que แสดงความเป็นวัฒนธรรม เช่น ปราสาท พระราชวัง วัด โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณี วิธีการดำเนินชีวิตศิลปะทุกแขนง และสิ่งต่าง ๆ ที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองที่มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การดำเนินชีวิตของบุคคลในแต่ละยุคสมัย นักท่องเที่ยวจะได้รับทราบประวัติความเป็นมา ความเชื่อ มุมมอง ความคิด ความศรัทธา ความนิยมของบุคคลในอดีตที่ถ่ายทอดมาถึงคนรุ่นปัจจุบันผ่านสิ่งเหล่านี้ ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากมาย การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่กำลังเป็นที่นิยม คือ “โฮมสเตย์” นักท่องเที่ยวจะได้เข้าไปพักอาศัยกับชาวบ้านในชุมชน และดำเนินชีวิตเช่นเดียวกับชาวบ้าน

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในประเทศไทยมี 2 ประเภท ได้แก่

1. การท่องเที่ยวเชิงบำบัดรักษาสุขภาพ (Health healing) เป็นการท่องเที่ยวที่ผนวกโปรแกรมการทำกิจกรรมบำบัดหรือฟื้นฟูโรค
2. การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ (Health promotion) เป็นการท่องเที่ยวไปในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และพักใน โรงแรมหรือรีสอร์ท หรือศูนย์สุขภาพ ร่วมทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่สถานทีนั้น ๆ จัดขึ้น เช่น การนวดแผนไทย บริการอาบน้ำแร่ เป็นต้นกล่าวโดยสรุป การท่องเที่ยวมีหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่จะเลือกหรือมีเหตุจูงใจที่จะไปท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา

การท่องเที่ยวเชิงกีฬาจะต้องเป็นการเดินทางที่มีการเข้าร่วมในกิจกรรมกีฬาหรือสถานที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของการเดินทาง โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาของนักท่องเที่ยว โดยจะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาในฐานะผู้เล่น (Active involvement) และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาในฐานะผู้ติดตามชมกีฬา (Passive involvement)

หลักการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ในการดำเนินการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว หลักการดำเนินการที่สำคัญ มี 5 ประการ ดังนี้

1. เร่งพัฒนา บุคลากร ฟื้นฟูมรดก และสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ทั้งในเขตเมืองและนอกเมืองเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวใหม่ สร้างแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้าของนักท่องเที่ยว โดยส่งเสริมบทบาทเอกชนร่วมกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้อยู่ในสภาพเดิมอย่างต่อเนื่อง

2. เพิ่มความหลากหลายของการท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม โดยส่งเสริมการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการจัดสรรทรัพยากรการท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเป็นแหล่งท่องเที่ยว

3. เพิ่มมาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัย และป้องกันการเอาเปรียบ นักท่องเที่ยว รวมทั้งเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของนักท่องเที่ยวอย่างจริงจัง

4. เร่งฟื้นฟูความร่วมมือกับท้องถิ่นอื่น ๆ โดยรอบ ทั้งทางด้านการตลาด การลงทุน และการจัดอุปสรรคในการท่องเที่ยว

บริหารการท่องเที่ยวโดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับธุรกิจชุมชน ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการบริการการท่องเที่ยว รวมทั้งการโฆษณา ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของท้องถิ่นในรูปแบบที่หลากหลาย

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

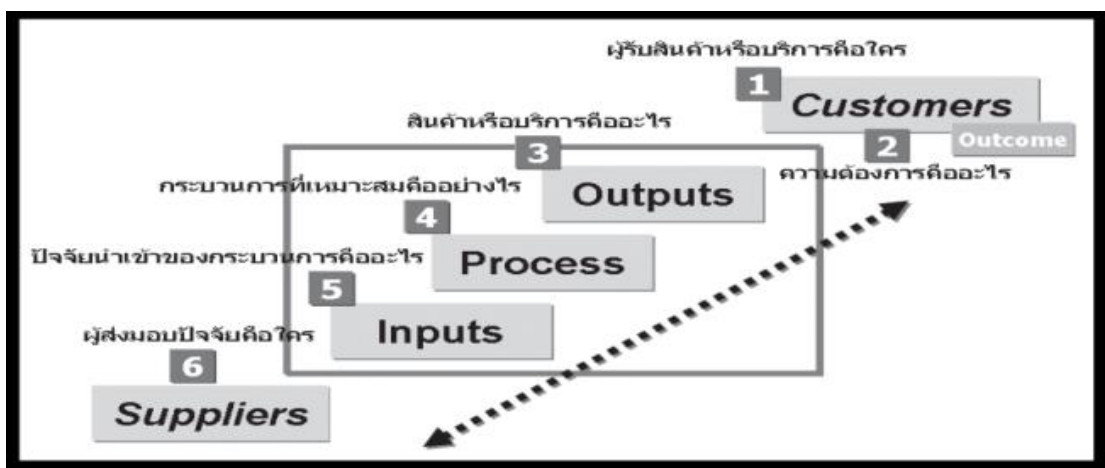
การพัฒนาการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม คือ เกิดการสร้างงาน พัฒนาอาชีพที่เกี่ยวข้อง มีแหล่งรายได้ใหม่ ระบบสาธารณสุขปลอดภัย การพัฒนาหรือปรับปรุงเนื่องจากระบบการท่องเที่ยว และมีความก้าวหน้าทางสาธารณสุข ปลอดภัย จากโรคภัย แต่ในขณะเดียวกันชุมชนจะได้รับผลกระทบด้านลบด้วย เช่น ชุมชนที่เติบโตเร็วเกินไป โครงสร้างของชุมชนอาจเปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมเดิมและวิถีชีวิตของชุมชนถูกกลืนไปกับ อิทธิพลของวัฒนธรรมจากภายนอก ที่ผ่านมาชุมชนแทบไม่ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงจากการท่องเที่ยว เนื่องจากผู้มีโอกาสมากกว่าได้แสวงหาผลประโยชน์จากชุมชนและทรัพยากร โดยให้ประโยชน์ต่อชุมชนเพียงเล็กน้อยและสร้างผลกระทบทางลบไว้มาก การลดผลกระทบ ของการท่องเที่ยวต่อชุมชน การสร้างโอกาสและประโยชน์ที่แท้จริงแก่ชุมชนและท้องถิ่นเกิดขึ้น ได้ก็ต่อเมื่อชุมชนมีโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเท่านั้น ดังนั้น การมีส่วนร่วมของชุมชนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดองค์ประกอบหนึ่งของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ชุมชน มีส่วนสำคัญในการกำกับดูแล ควบคุมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมี ศักดิ์ศรี เนื่องจากเป็นเจ้าของท้องถิ่นเกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ช่วยกันดูแลความสะอาดเรียบร้อย ความร่มรื่นของท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนร่วม ในการดูแลความสงบเรียบร้อย ปลอดภัย และชุมชนสามารถให้บริการและให้ข้อมูลด้าน ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจะต้องส่งเสริมให้ชุมชนตระหนัก ถึงความสำคัญของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์

ทรัพยากรธรรมชาติ โดยก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนควรต้องมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่น คือ กระจายรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิต ได้รับผลตอบแทนมาบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว และสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพมีการรักษาระบบนิเวศที่ยั่งยืน สังคมมีการพัฒนาอย่างเหมาะสม มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วยการพัฒนาของท้องถิ่นเองดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรมีแนวทางในการเปิดโอกาสให้ชุมชน กลุ่มผู้นำชุมชน และองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบกระบวนการในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมีส่วนร่วมดังนี้

1. สำรวจศักยภาพของชุมชน
2. เตรียมความพร้อมของชุมชน
 - 2.1 จัดเวทีพบปะพูดคุยและประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนใจ วิเคราะห์ผลดีผลเสียของการจัดการท่องเที่ยวต่อท้องถิ่นและชุมชน
 - 2.2 ให้ความรู้แก่ชุมชนถึงกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวที่อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงาน
3. จัดกิจกรรม สนับสนุน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
4. สร้างความเข้มแข็งในการทำงานร่วมกันซึ่งดำเนินการได้ในลักษณะต่าง ๆ คือ
 - 4.1 ใช้สื่อต่าง ๆ ช่วยในการเสนอข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน
 - 4.2 ใช้กระบวนการกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.3 จัดอาสาสมัคร
 - 4.4 ปลุกฝังเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการพิทักษ์ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว
5. กำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน
6. จัดรูปแบบองค์กร กำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและการจัดสรรผลประโยชน์
 - 6.1 สำรวจข้อมูลทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว กำหนดพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย
 - 6.2 ประชาสัมพันธ์ จัดหานักท่องเที่ยวและวางแผนการตลาด
 - 6.3 พัฒนามัคคุเทศก์ ผู้ประสานงานและบุคลากร
 - 6.4 เตรียมความพร้อม และปฏิบัติการ โครงการนำร่อง และประเมินผลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรมนำร่อง
 - 6.5 พัฒนาปรับปรุงกระบวนการโดยการวิเคราะห์กระบวนการในการจัดการท่องเที่ยวและองค์ประกอบต่าง ๆ เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานภายนอก

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์ SIPOC/ PESTLE

กรอบแนวคิด SIPOC Model เป็นการพิจารณาการกำหนดกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดย Tennessee associates international ในปี ค.ศ. 1995 เป็นผู้พัฒนา SIPOC Model ดังนี้

ภาพที่ 2-3 การวิเคราะห์ SIPOC Model (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2549)

SIPOC Model เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการพิจารณาว่า ใครคือผู้รับบริการ (Customer) ซึ่งจะเริ่มต้นจากการพิจารณาพันธกิจว่า อะไรคือผลผลิต หรือบริการที่จะส่งมอบและผู้รับผลผลิตและบริการโดยตรง คือ ผู้รับบริการ ดังนั้น จาก SIPOC Model เมื่อองค์กรสามารถระบุผู้รับบริการได้แล้วจะต้องค้นหาความต้องการของผู้รับบริการและนำไปสู่การออกแบบกระบวนการ รวมทั้งปัจจัยนำเข้าของกระบวนการนั้น ๆ ตลอดจนเชื่อมโยงไปถึงผู้ส่งมอบปัจจัยนำเข้าด้วย (เสนาะ ตียาวี และสุรัตน์ จินตสกุล, 2554)

กรอบแนวคิด SIPOC Model เป็นกรนำมาใช้เพื่อศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า เพื่อนำไปสร้างเป็นแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SIPOC เป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารงานตามแนวคิด Six sigma ยังมีกระบวนการพัฒนา เป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย 1) การกำหนดขอบเขตของ ปัญหา (Define-D) เพื่อกำหนดว่าปัญหาขององค์กรนั้น ๆ คืออะไร 2) การวัดและการรวบรวม ข้อมูล (Measurement-M) เป็นการประเมินว่าปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กร มีขนาดใหญ่โต ขนาดไหน มากน้อยเพียงใด และก่อให้เกิดผลกระทบมากน้อยเพียงใด 3) การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyze-A) ในการวิเคราะห์ที่ทักษะการว่าปัญหาที่เกิดขึ้น กระบวนการว่าปัญหาที่เกิดขึ้น มีสาเหตุ มาจากอะไร ซึ่งต้องพิสูจน์ว่าปัญหาที่เกิดขึ้น มีสาเหตุมาจากอะไร ซึ่งต้องพิสูจน์ มีปัจจัยอะไร ที่ก่อให้เกิดปัญหาเหล่านั้น 4) การปรับปรุง (Improve-I) เป็นขั้นตอนที่จะนำนวัตกรรมมาปรับใช้ เพื่อขจัด ปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดจนการออกแบบกระบวนการใหม่ 5) การควบคุมและการขยายผล (Control and replicate-C) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างถาวรขึ้นภายใน องค์กร ตลอดจนการขยายผลไปยังหน่วยงานต่างที่มีความคล้ายคลึงกัน (วิทยา สุหฤตดำรง, 2553, หน้า 116)

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ SIPOC Model เป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิด กระบวนการในการปฏิบัติงาน ขอบเขตในการปฏิบัติงาน ตลอดจนผลกระทบกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการปฏิบัติงานจากทรัพยากรโดยตรง หรือผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยที่รับบริการที่เป็นหน่วยราชการ การกำหนดผู้รับบริการอย่างชัดเจน จะทำให้สามารถ ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ การกำหนดช่องทางสื่อสาร การตอบสนองความต้องการ และการประเมิน ความพอใจ นอกจากนั้นยังคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยหมายรวมถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ทั้งทางตรงและทางอ้อม และรวมถึงผลกระทบในทางบวกและทางลบ จากการดำเนินการของ หน่วยราชการ เช่น ชุมชน ประชาชนในท้องถิ่น บุคคลต่าง ๆ ในส่วนราชการ ผู้ส่งมอบและ ผู้รับบริการด้วย การวิเคราะห์ SIPOC Model เป็นกรอบแนวคิดว่า ใครหรือผู้รับบริการ (Customers) เป็นการวิเคราะห์ ภารกิจ/ พันธกิจ ว่าอะไรคือผลผลิตหรือการบริการที่มอบให้ผู้รับผลผลิตโดยตรง คือผู้รับบริการ ฉะนั้นการระบุผู้รับบริการได้อย่างชัดเจนแล้ว จะสามารถค้นหาความต้องการของ ผู้รับบริการได้ อันจะนำไปสู่การออกแบบกระบวนการ กำหนดเป็นปัจจัยนำเข้าของกระบวนการ นั้น ๆ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ SIPOC Model เป็นการวิเคราะห์กระบวนการตามแนวดิ่ง (Top down flowchart) ซึ่งมีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์จากผู้ส่งมอบวัตถุดิบปัจจัยต่าง ๆ ที่จะนำมาพากระบวนการ (Supplier: S)
2. การวิเคราะห์วัตถุดิบ ที่จะนำเข้าไปสู่กระบวนการ (Input: I)
3. วิเคราะห์จากรายละเอียดในกระบวนการเพื่อการดำเนินการ (Process: P)
4. วิเคราะห์จากผลลัพธ์ในการดำเนินการ (Output: O)
5. การวิเคราะห์ ในการรับบริการ และผู้มีส่วนได้เสียจากการดำเนินการ (Customer: C)

ทฤษฎี PESTLE Analysis การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

สภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไปเป็นปัจจัยภายนอกในระดับกว้าง จะไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินงานขององค์กรแต่สามารถมีอิทธิพลหรือผลกระทบทางอ้อมต่อการปฏิบัติการขององค์กร ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เทคโนโลยีซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้ PESTLE Analysis คือ เครื่องมือที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และทำความเข้าใจ “ภาพรวม” ของสภาพแวดล้อมพื้นที่ที่กำลังจะเข้าไปดำเนินงานด้านธุรกิจและคิดเกี่ยวกับโอกาส และภัยคุกคามที่อยู่ภายในพื้นที่ธุรกิจใหม่ ซึ่งจะต้องทำการค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของในพื้นที่ใหม่ และจะต้องคิดวางแผนเพื่อหาประโยชน์จากโอกาสและพยายามลดภัยคุกคามลงให้ได้

PESTLE Analysis จะช่วยในด้านการวิเคราะห์การเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม และกฎระเบียบ ซึ่งหัวข้อเหล่านี้ จะใช้ในขั้นตอนแรกเพื่อระดมความคิดในลักษณะ ระดับของภูมิภาคและระดับประเทศ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ผ่านการวิเคราะห์แล้วมาสรุปผล เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานภายในองค์กร สำหรับการที่จะเข้าไปเปิดตลาดใหม่ในพื้นที่ซึ่งไม่ทำธุรกิจมาก่อน (เอกกมล เอี่ยมศรี, 2555)

การนำทฤษฎี PESTLE Analysis ไปใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของพื้นที่ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า เพื่อศึกษาสภาพพื้นที่ก่อนสร้างแนวทางในการบริหารจัดการและเพื่อศึกษาความเป็นไปได้และความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า

1. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal factors)

1.1 ปัจจัยทางการเมือง องค์กรจะต้องติดตามการดำเนินงานทางการเมือง เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์เพราะปัจจัยเหล่านี้มีส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรได้ ทั้งทางบวกและทางลบขึ้นอยู่กับว่าผลกระทบดังกล่าวเป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อองค์กร เช่น นโยบาย และเสถียรภาพของรัฐบาล พัฒนาการทางการเมืองและนโยบายของรัฐที่มีผลต่ออุตสาหกรรม

1.2 ปัจจัยทางด้านกฎหมาย เช่น การแก้ไขกฎหมายและการปรับปรุงระเบียบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนวิธีการทางการบริหาร ฯลฯ โดยกฎหมายบางอย่างนั้นจะเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรแต่กฎหมายบางอย่างก็ขัดต่อการดำเนินกลยุทธ์ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องพิจารณาว่าข้อกฎหมายนั้นจะเอื้อประโยชน์หรือเป็นอุปสรรคต่อองค์กรปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยที่ส่งผล ไม่สามารถควบคุมได้ แต่การเข้าใจและรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อปัจจัยเหล่านี้

จะช่วยให้สามารถลดความเสี่ยงจากความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ ในปัจจัยภายนอกด้านการเมือง และกฎหมายนั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาและให้ความสำคัญในการเข้าใจถึง สภาพทางการเมือง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย เพื่อหลีกเลี่ยงการทำ ผิดระเบียบข้อบังคับตามกฎหมายโดยไม่ตั้งใจ และมีการติดตามถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และกฎหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินกลยุทธ์สามารถเปลี่ยนแปลงได้ทันต่อสถานการณ์ ที่เปลี่ยนไป

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic factors)

เป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงการจัดสรรทรัพยากรทาง การบริหาร และมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานทางธุรกิจขององค์กรอย่างสูง เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย อัตราภาษี อัตราเงินเฟ้อ และอัตราว่างงาน ฯลฯ ประเด็นที่สำคัญที่สุด ในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจก็คือการวิเคราะห์เพื่อการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจในอนาคต เพื่อที่องค์กรจะสามารถวางแผนการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง

เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อยอดขายของผู้ประกอบการ ส่งออกผลไม้ หากผู้ประกอบการมีการติดตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้สามารถวางแผนการผลิตและการขายผลไม้ได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดช่วยลด โอกาสในการผลิตสินค้ามากกว่าความต้องการจนต้องยอมลดราคาสินค้าและส่งผลต่อกำไรของ ผู้ประกอบการ และการติดตามเสถียรภาพความมั่นคงและการเติบโตของเศรษฐกิจ รวมถึง การจัดการทางด้านเศรษฐกิจของภาครัฐด้วย

3. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social-culture factors)

เป็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับลักษณะทางสังคมมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค ผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยเหล่านี้ โดยจะต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตลอดจนจะต้องพยายามมองหา โอกาสหรืออุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานทางธุรกิจขององค์กรเพื่อนำมาใช้ประกอบใน การพิจารณากำหนดกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม เช่น โครงสร้างทางเพศและอายุ ระดับการศึกษา ทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม และประเพณี ตลอดจนพฤติกรรมการบริโภคอุปโภค การเข้าใจถึงลักษณะของสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของผู้ประกอบการส่งออก ผลไม้จะทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงความต้องการและความชื่นชอบผลไม้ต่าง ๆ ของกลุ่มลูกค้า เป้าหมายได้ ทำให้ผู้ประกอบการสามารถคัดสรรผลิตภัณฑ์ผลไม้สดได้ตรงตามความต้องการ ของลูกค้า โดยการศึกษาวัฒนธรรมประเพณี ค่านิยม โครงสร้างทางสังคม และกลุ่มเป้าหมาย ที่อยู่ในสังคม

4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological factors)

การเข้ามาของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อองค์กรในแง่ของระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน เช่น การผลิตสินค้าหรือการให้บริการมีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน กระบวนการผลิต การผลิตคิดค้นทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เครื่องจักรกลทางอุตสาหกรรม เครื่องจักรสมองกลและเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาช่วยกระบวนการผลิต การขนส่ง การทำธุรกรรมการเงิน การติดต่อสื่อสาร รวมถึงการบริหารจัดการต่าง ๆ จะช่วยความได้เปรียบในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการส่งออกผลไม่สด ซึ่งจะทำให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีความแม่นยำ ช่วยในการรักษาคุณภาพของสินค้า และลดต้นทุนการผลิต ผู้ประกอบการจึงต้องมีการ ติดตามเทคโนโลยีต่าง ๆ และนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจและให้ทันต่อการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงที่มีความรวดเร็วในปัจจุบัน

แนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7P's

ส่วนประสมทางการตลาดนั้น ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นระบบธุรกิจที่จะช่วยให้เกิดความสมดุลของระบบการตลาดและเป็นตัวแปรหลักในการเป็นแนวทางที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในทุกรูปแบบให้มีการพัฒนาและขยายตัวได้อย่างดี

Kotler (2003) ให้ความหมายของการบริการ คือ การกระทำหรือการปฏิบัติใด ๆ ก็ตามที่ฝ่ายหนึ่งเสนอให้ต่ออีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นที่ไม่อาจจับต้องได้ และจึงไม่มีการยกกรรมสิทธิ์การเป็นเจ้าของใด ๆ ทั้งสิ้น ผลกระทบต่อการบริการนี้อาจจะผูกติดหรือไม่ผูกติดกับตัวสินค้าก็ได้

ธงชัย สันติวงษ์ (2540, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของส่วนประสมทางการตลาดว่า หมายถึง การผสมที่เข้ากันได้เป็นอย่างดีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการกำหนดราคา การส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ที่เสนอขาย และระบบการจัดจำหน่ายซึ่งได้มีการจัดออกแบบเพื่อใช้สำหรับการเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภค

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541 ข) กล่าวว่า แนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (Service mix) ของ Kotler (2003) ว่าเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ให้บริการซึ่งจะได้ส่วนประสมทางการตลาด Marketing mix หรือ 7P's ในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Product) เป็นสิ่งซึ่งสนองความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์ได้คือ สิ่งที่ผู้ขายต้องมอบให้แก่ลูกค้าและลูกค้าจะได้รับผลประโยชน์และคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ โดยทั่วไปแล้ว ผลิตภัณฑ์แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ผลิตภัณฑ์ที่อาจจับต้องได้ และผลิตภัณฑ์ที่จับต้องไม่ได้

2. ด้านราคา (Price) หมายถึง คุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ลูกค้าจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ของบริการกับราคาของบริการนั้น ถ้าคุณค่าสูงกว่าราคาลูกค้าจะตัดสินใจซื้อ ดังนั้น การกำหนดราคาการให้บริการควรมีความเหมาะสมกับระดับการให้บริการชัดเจน และง่ายต่อการจำแนกระดับบริการที่ต่างกัน

3. ด้านช่องทางการจำหน่าย (Place) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการนำเสนอบริการให้แก่ลูกค้าซึ่งมีผลต่อการรับรู้ของลูกค้าในคุณค่าและคุณประโยชน์ของบริการที่นำเสนอ ซึ่งจะต้องพิจารณาในด้านทำเลที่ตั้ง (Location) และช่องทางการนำเสนอบริการ (Channels)

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีความสำคัญในการติดต่อสื่อสารให้ผู้ใช้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์ที่แจ้งข่าวสารหรือชักจูงให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมการใช้บริการและเป็นกุญแจสำคัญของการตลาดสายสัมพันธ์

5. ด้านบุคคล (People) หรือพนักงาน (Employee) ซึ่งต้องอาศัยการคัดเลือก การฝึกอบรม การจูงใจ เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้แต่ต่างเหนือคู่แข่งขึ้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการต่าง ๆ ขององค์กร เจ้าหน้าที่ต้องมีความสามารถ มีทัศนคติที่สามารถตอบสนองต่อผู้ใช้บริการ มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการแก้ปัญหา สามารถสร้างค่านิยมในกับองค์กร

6. ด้านกระบวนการ (Process) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการและการปฏิบัติงานด้านการบริการ ที่นำเสนอให้กับผู้ใช้บริการเพื่อมอบการให้บริการอย่างถูกวิธี รวดเร็ว และทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ

7. ด้านการสร้างและการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence and presentation) เป็นการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพให้กับลูกค้าโดยพยายามสร้างคุณภาพโดยรวม ทั้งทางด้านกายภาพและรูปแบบการให้บริการเพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้าไม่ว่าจะเป็นด้านการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย การเจรจาต้องสุภาพอ่อนโยน และการให้บริการที่รวดเร็วหรือผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ลูกค้าควรได้รับ

ทฤษฎีสี่ส่วนประสมทางการตลาดบริการ หรือ 7P's เป็นการนำปัจจัยทั้ง 7 ขึ้นตอน มาใช้เป็นหลักการสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน และประเมินผลด้านความคิดเห็นด้านเส้นทาง กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา และความรู้ที่ได้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่และแหล่งท่องเที่ยว ณ เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญา ลักษิตานนท์ และศุภร เสรีรัตน์ (2541) สรุปเกี่ยวกับแนวคิด กลยุทธ์การตลาดสำหรับธุรกิจบริการ ว่าขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ (Buying decision process) เป็นลำดับขั้นตอนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค และพบว่าผู้บริโภคผ่านกระบวนการ 7 ขั้นตอน คือ ธุรกิจที่ให้บริการจะใช้ส่วนประสมทางการตลาดบริการ หรือ 7Ps ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลិតภัณฑ์ หมายถึง สิ่งที่สามารถสนองความจำเป็นรวมทั้งความต้องการของมนุษย์ได้ คือ ผู้ขายจะต้องมอบให้แก่ลูกค้าและลูกค้าจะได้รับผลประโยชน์และคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ โดยทั่วไปแล้วผลิตภัณฑ์แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ผลิตภัณฑ์ที่อาจสามารถจับต้องได้และผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถจับต้องไม่ได้ กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์สามารถเป็นได้ทั้งสินค้าและบริการ โดยทั่วไปการผลิตผลิตภัณฑ์ต้องมีการพิจารณาคุณภาพสินค้า ลักษณะการออกแบบ ขนาด การรับประกัน เป็นต้น ซึ่งสามารถสนองตอบความต้องการของลูกค้า และทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจได้

2. ราคา หมายถึง คุณค่าของผลิตภัณฑ์ในรูปของตัวเงิน ราคาเป็นต้นทุนของ (Cost) ลูกค้าจะเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า ผลิตภัณฑ์กับราคา ของผลิตภัณฑ์นั้นนำคุณค่าสูงกว่าราคา ลูกค้าจะตัดสินใจซื้อ ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ด้านราคาจะต้องคำนึงถึงคุณค่า เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ในการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการในรูปเงินตราเกี่ยวข้องโดยตรงกับวิธีการกำหนดราคา นโยบายและกลยุทธ์ต่าง ๆ อีกทั้งในการกำหนดราคา ผู้จำหน่ายจะต้องคำนึงถึงคุณค่าที่รับรู้ (Perceived value) ในมุมมองของลูกค้า ซึ่งต้องพิจารณาว่าการยอมรับจากลูกค้าในคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ สูงกว่าราคาของผลิตภัณฑ์

3. ช่องทางการจัดจำหน่าย หมายถึง สถานที่ให้บริการในส่วนเริ่มต้น โดยการเลือกทำเลที่ตั้งของธุรกิจบริการนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะธุรกิจบริการที่ลูกค้าต้องไปรับบริการในสถานที่ที่ผู้ให้บริการจัดไว้ ดังนั้นทำเลที่ตั้งจึงเป็นตัวกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่จะเข้ามาใช้บริการ สถานที่ให้บริการจึงต้องสามารถครอบคลุมพื้นที่ในการให้บริการกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด และต้องพิจารณาถึงทำเลที่ตั้งของกลุ่มคู่แข่งด้วย ซึ่งความสำคัญของทำเลที่ตั้งจะมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของธุรกิจบริการแต่ละประเภท ธุรกิจบริการนั้นช่องทางการให้บริการหรือเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของการวางกลยุทธ์ทางการตลาด เพราะหากสามารถหาช่องทางเข้าถึงลูกค้าได้มากเท่าไร ผลกำไรก็จะเพิ่มสูงขึ้นมากเท่านั้น

4. การส่งเสริมการตลาด เป็นการติดต่อสื่อสารทางข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อเพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อ ส่วนประสมการตลาดส่งเสริมการตลาดหรือส่วนประสมในการติดต่อสื่อสาร (Communication mix) ประกอบด้วย การติดต่อสื่อสาร โดยใช้พนักงานขาย ดำเนินการขาย (Personal selling) รวมทั้งการติดต่อสื่อสารโดยไม่ใช้บุคคล (Non personal selling)

เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารมีหลายประเภท ต้องใช้หลักการเลือกใช้เครื่องมือสื่อสารแบบ ประสมประสานกัน (Integrated marketing communication) ซึ่งเครื่องมือส่งเสริมการตลาด ได้แก่ (วีระรัตน์ กิจเลิศไพโรจน์, 2547, หน้า 161)

4.1 การสื่อสาร โดยใช้บุคคล (Personal communication) เป็นการใช้บุคคลในการสื่อสารไปยังผู้บริโภค กล่าวคือ การขายโดยใช้พนักงานขาย เส้นทางของข้อมูลข่าวสาร จะเป็นไปแบบสองทาง (Two-way communication) ทำให้พนักงานผู้ให้บริการได้เรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับลูกค้าโดยตรง และการสื่อสารแบบปากต่อปาก (Word of mouth communication) เป็นการเล่าประสบการณ์โดยตรงจากลูกค้ารายหนึ่งที่เคยใช้บริการ ไปสู่ลูกค้ารายอื่น ๆ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคทั้งในทิศทางด้านบวกและลบ

4.2 การประชาสัมพันธ์ (Public relation) เช่น การจัดแถลงข่าว การจัดกิจกรรม พิเศษขึ้น และการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่เป็นการตอบแทนต่อสังคม เช่น โครงการ CSR เป็นต้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจและการจดจำที่ดีต่อธุรกิจบริการ โดยใช้วิธีต่าง ๆ ให้ผู้บริโภคจดจำแบรนด์สินค้าได้ และยังเป็นการช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาผู้บริโภค แก่ธุรกิจบริการอีกด้วย

4.3 การโฆษณา (Advertising) เป็นการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการบริการ โดยผ่านทางสื่อโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สื่อออนไลน์ สื่อกลางแจ้ง เช่น แผ่นโฆษณา โบสเตอร์ รวมไปถึงสื่อการโฆษณาแบบเคลื่อนที่ เช่น ป้ายโฆษณาที่ติดข้างข้างรถไฟฟ้า หรือ สื่อแบบเจาะจง เช่น การสื่อสารถึงผู้บริโภคโดยตรงผ่านอีเมลล์ หรือ ไปรษณีย์ ซึ่งช่วยให้ส่งข่าวสาร ไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงได้มากกว่าแบบอื่น

4.4 อุปกรณ์เครื่องมือและนำบริการ (Instructional materials) ได้แก่ การให้ข้อมูล ผ่านเว็บไซต์ของผู้จำหน่าย เช่น แผ่นพับ ใบปลิว เป็นต้น สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับผู้ให้บริการได้

4.5 การออกแบบภาพลักษณ์องค์กร (Corporate design) เป็นองค์ประกอบสำคัญ อย่างหนึ่งในการสื่อสารทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ กล่าวคือ ป้ายสัญลักษณ์หน้าร้าน เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวอักษร การใช้สี รวมถึงเครื่องแบบพนักงาน ซึ่งมีผลต่อการสร้างความจดจำของผู้บริโภคที่มีต่อองค์กร

4.6 การส่งเสริมการขาย (Sale promotion) หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ช่องทางการขายและพนักงานสามารถขายหรือให้บริการได้มากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ลูกค้าทำการตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการเร็วขึ้นหรือมากขึ้นในช่วงที่ทำโปรโมชัน เช่น การแลกซื้อ และรับสิทธิพิเศษต่าง ๆ หรือจัดรายการซื้อ 1 แถม 1 เป็นต้น

5. บุคลากร หรือพนักงาน หมายถึง พนักงานผู้ให้บริการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการผลิตและบริการ ซึ่งต้องผ่านการคัดเลือก (Selection) การฝึกอบรม (Training) และการจูงใจพนักงานเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายได้ และสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้เหนือคู่แข่ง ดังนั้นเพื่อคุณภาพในการบริการองค์กรจึงจำเป็นต้องมีการอบรมพนักงาน มีการสนับสนุนที่จำเป็น ในการมอบหมายอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อสร้างพนักงานให้มีความรู้ความสามารถ ความน่าเชื่อถือ มีทัศนคติที่ดี มีความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพในการสื่อสารกับลูกค้า มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมถึงมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6. ลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence & presentation) หมายถึง สิ่งที่ปรากฏแก่สาธารณชนเพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้า (Customer value proposition) และช่วยสื่อให้ผู้บริโภคปรับปรุงภาพลักษณ์และคุณภาพของการบริการ เช่น ความรวดเร็วในการบริการ ความสะอาด หรือประโยชน์อื่น ๆ ลักษณะทางกายภาพอาจ ได้แก่ การตกแต่งภายใน วัสดุตกแต่ง โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม เฟอร์นิเจอร์ และการวางผังร้าน สภาพแวดล้อมของสถานที่ให้บริการ การออกแบบตกแต่งและแบ่งสัดส่วนของพื้นที่ภายในอาคาร และลักษณะกายภาพอื่น ๆ ที่สามารถดึงดูดลูกค้า ทำให้ลูกค้ามองเห็นภาพการให้บริการได้อย่างชัดเจน รวมถึงอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่มีไว้ให้บริการต่าง ๆ เป็นต้น บรรยากาศในร้านค้าจะต้องตอบโต้กับความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

7. กระบวนการให้บริการ หมายถึง กระบวนการให้บริการเพื่อส่งมอบคุณภาพในการให้บริการได้อย่างประทับใจลูกค้าและรวดเร็ว (Customer satisfaction) กระบวนการให้บริการเป็นส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสำคัญมาก ต้องอาศัยพนักงานที่มีประสิทธิภาพหรือเครื่องมือทันสมัยที่ก่อให้เกิดการสร้างกระบวนการบริการที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพได้ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการเชื่อมโยงกันไปได้เป็นอย่างดี หากมีขั้นตอนไหนผิดพลาดเพียงขั้นตอนเดียวก็จะทำให้การบริการอาจไม่เป็นที่ประทับใจแก่ลูกค้า หรือไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร การปรับปรุงกระบวนการให้บริการจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอและจริงจังจะต้องออกเป็นนโยบายและแผนการปฏิบัติให้เป็นกิจจะลักษณะ อีกทั้งยังต้องอาศัยการระดมความคิดเห็นจากทั้งพนักงานและลูกค้าจากทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับส่วนประสมการทางตลาดบริการที่กล่าวมา ผู้วิจัยจะนำในส่วนของส่วนประสมการทางตลาดบริการมาศึกษา ถึงอิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว

องค์ประกอบการท่องเที่ยว 6'A

Buhalis (2000) และ Pelasol (2012) ได้อธิบายความหมายขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยวไว้ดังนี้ องค์ประกอบที่สำคัญทางการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 6 ประการ หรือ 6A's ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว, สิ่งดึงดูด (Attractions) เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้าง, สถาปัตยกรรมและการจัดกิจกรรมพิเศษ
 2. การเข้าถึง (Accessibility) คือ ระบบคมนาคม, สถานีขนส่งผู้โดยสาร และยานพาหนะ
 3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ ที่พัก การจัดเลี้ยง และการบริการ
- การท่องเที่ยวถูกเตรียมโดยคนกลางระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้าน
4. กิจกรรม (Activities) คือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างที่นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่
 5. ที่พัก (Accommodation)
 6. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary services) ได้แก่ ธนาคาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ และโทรคมนาคม

สรุปได้ว่า ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวสามารถที่จะรองรับนักท่องเที่ยวหรือช่วยในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่จะเลือกเดินทางมาสู่สถานที่แห่งนั้น ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่สิ่งที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยตรงแต่ก็มีอิทธิพลมากในการตัดสินใจเลือกเดินทางออกมายังสถานที่นั้น ดังนั้นการประเมินความพร้อมด้านการท่องเที่ยว 6A's ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)
2. เส้นทางคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)
3. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (Amenities)
4. การบริการจัดการแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary services)
5. ที่พักในแหล่งท่องเที่ยว (Accommodations)
6. กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)

จึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ทราบได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวที่ศึกษามีความพร้อมในการรับรองนักท่องเที่ยวมากน้อยเพียงใดมีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดแนวทางการพัฒนาความพร้อมทางการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

Steven (2008) กล่าวถึง คุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวว่า แหล่งท่องเที่ยวเป็นการผสมผสานระหว่างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ประสบการณ์ และการนำเสนอทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้อื่น ๆ แก่ผู้บริโภค สิ่งสำคัญคือแหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเดินทางมาเยี่ยมชมหรือพักอาศัย ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวควรประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ (6A's) ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package) เป็นการจัดการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวรู้สึกถึงความสะดวกรวดเร็ว รู้ถึงแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่ที่จะเดินทางไป เพื่อให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว

2. ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม เช่น สนามบิน ระบบคมนาคม ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง เช่น การขนส่งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทางหรือแหล่งท่องเที่ยว (Attraction) ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย

3. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น หรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ได้แก่ โรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ Bed & breakfast และ Guest house โดยที่พักประเภทต่าง ๆ จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้มีราคาและบริการในระดับที่ต่างกันด้วย เช่น ภัตตาคาร บาร์ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ สระว่ายน้ำ ซาวน่า และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นต้น

5. กิจกรรม (Activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นกัน ยุคปัจจุบันซึ่งการท่องเที่ยวได้หมายเพียงแค่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ความงดงามของป่าไม้ ธรรมชาติหากความสำคัญสำหรับผู้มาเยือน คือการได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น การเดินป่า เพื่อศึกษาระบบนิเวศ การล่องแก่งในแม่น้ำของท้องถิ่น การปีนหน้าผา การดำน้ำรูปแบบ Scuba diving หรือ Snorkeling การพายเรือแคนู บริเวณป่าชายเลน การตกปลาหมึก ในทะเลลึก ตลอดจนการร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมดังกล่าวมักก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่น

6. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary service) ได้แก่ ทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์สถานีบริการ น้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา เป็นต้น

สรุปได้ว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่ช่วยกระตุ้นให้มีการนำเอาทรัพยากรของประเทศไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งประกอบไปด้วยธุรกิจและการบริการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวองค์ประกอบที่สำคัญในการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ควรมีองค์ประกอบหลัก 6 ประการ (6A's) ได้แก่ ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรม

การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว และการจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขึ้นให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรที่จะต้องทำหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อสร้างความร่วมมือ ร่วมกันวางแผนและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน

การปั่นจักรยานกำลังเป็นที่นิยมของคนไทย ด้วยเหตุผลสนับสนุนที่แตกต่างกัน ออกไปบ้างก็เพื่อออกกำลังกาย เพื่อผ่อนคลาย เพื่อช่วยลดปัญหาจราจร เพื่อร่วมดูแลสิ่งแวดล้อม และแม้กระทั่งเพื่อความสนุกสนาน สบายสามัคคีในหมู่คณะ เมื่อมองภาพรวมเหตุผลของการปัญหาจักรยานล้วนเป็นคุณประโยชน์ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม (Economic, society, environment) อันเป็นองค์ประกอบของการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของเมืองน่าอยู่ หลายเมืองยุโรปถูกจัดอันดับให้เป็นเมืองน่าอยู่ เช่น กรุงอัมสเตอร์ดัม ประเทศ เนเธอร์แลนด์ เป็นเมืองที่เป็นมิตรกับการขี่จักรยานมากที่สุด เพราะเกือบ 40 เปอร์เซ็นต์ ของการเดินทางในเมืองนี้ เป็นการเดินทางโดยใช้จักรยาน และยังมีจักรยานสาธารณะให้เช่ามีที่จอดรถจักรยานขนาดใหญ่ ตามสถานีรถไฟหลักของเมืองอีกด้วย ซึ่งถือว่าเป็นการลดใช้รถยนต์ส่วนตัว อัตโนมัต กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก มีคนปั่นจักรยานเกือบครึ่งหนึ่งของประชากรโดย โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับทางจักรยานเอื้ออำนวยให้เดินทาง โดยจักรยานมีความสะดวก รวดเร็ว เมืองไทยเราเพิ่งเริ่มต้นใช้จักรยานกันอย่างจริงจังในแต่ละจังหวัดมีการรวมตัวตั้งชมรม ขึ้นมาในระยะปีกว่า ๆ ที่ผ่านมา ได้มีโครงการร่วมปั่นทั่วไทยถึง 20 จังหวัด มีคนมาร่วมปั่น 3 หมื่นคน โดยทำงานร่วมกับองค์กรส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และชมรมจักรยานในพื้นที่ต่าง ๆ หากภาครัฐได้ทำวางแผนการจราจรเชื่อมโยง โครงข่ายคมนาคมอย่างเป็นระบบมีการสนับสนุน สร้างเลนจักรยาน และออกกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เพิ่มความปลอดภัยในการใช้จักรยานบนท้องถนน ภาคประชาสังคมร่วมรณรงค์ปรับเปลี่ยนทัศนคติการใช้จักรยานเป็นพาหนะทางเลือกและคนไทย เปลี่ยนพฤติกรรมแบ่งปันพื้นที่ถนนระหว่างรถยนต์ รถจักรยานลงตัว ปัจจัยเหล่านี้จะมีส่วนช่วยให้เมืองจักรยานบ้านเราเป็นจริงเร็วขึ้น

การท่องเที่ยวด้วยจักรยาน เป็นการท่องเที่ยวค่อนข้างใหม่ในปัจจุบันเป็นการท่องเที่ยวที่ควบคู่กับการออกกำลังกายและการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวก็เป็นส่วนหนึ่งในการมีส่วนร่วมช่วยในเรื่องการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลืองและลดปริมาณของเสียที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมจากการสำรวจข้อมูลทางสถิติการที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวด้วยจักรยานประมาณ 320,000 คน เพิ่มขึ้นเป็น 400,000 คน โดยตั้งเป้าหมายในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจาก 35,000 คน เป็น 40,000 คน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวด้วยจักรยานจากกลุ่มประเทศ Asia ซึ่งคาดว่าจะมีอัตรา

การเติบโตสูงถึง 30 เปอร์เซ็นต์ สร้างรายได้รวมด้านการท่องเที่ยวให้กับประเทศไทยมากกว่า 1,400 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558) อีกทั้งจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยานอย่างต่อเนื่องของ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยคาดการณ์ว่า จะสามารถกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน และสร้างนักท่องเที่ยวได้ในประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นมีข้อมูลที่น่าสนใจอันเป็นรายงานจาก สมาคมจักรยานท่องเที่ยวผจญภัยของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสมาคมจักรยานขนาดใหญ่มีสมาชิกกว่า 44,000 คน ก่อตั้งมา 45 ปี ซึ่งเป็นผู้จัดเส้นทางท่องเที่ยวทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา รวมเส้นทางทั้งหมดกว่า 40,000 ไมล์ (64,000 กิโลเมตร) โดยนายจิม เซเยอร์ ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารของสมาคม ได้อ้างถึง 10 ประการ ที่บ่งชี้การเติบโตของการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน คือ

1. สถิติการท่องเที่ยวด้วยจักรยานขยายตัวเพิ่มขึ้น
2. รัฐบาลเห็นความสำคัญของการเดินทางด้วยจักรยาน
3. เว็บไซต์จักรยานกำลังเป็นที่นิยม
4. ทัวร์จักรยานเชิงพาณิชย์เติบโต
5. กิจกรรมจักรยานจัดถี่ขึ้น
6. ที่พักนักปั่นจักรยานมีเพิ่มมากขึ้น
7. จักรยานเสือภูเขาได้รับความนิยมมากที่สุด
8. งบประมาณพัฒนาเส้นทางเพิ่มมากขึ้น
9. เส้นทางจักรยานยาวกว่า 40,000 ไมล์ (ในประเทศสหรัฐอเมริกา)
10. เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวด้วยจักรยานและจะขยายเพิ่มขึ้นในปีถัดไป

นั่นคือสัญญาณหลาย ๆ อย่างที่แสดงถึงการเจริญเติบโตของการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่เมื่อกลับมามองในประเทศไทยการเจริญเติบโตของการใช้จักรยานเพื่อการออกกำลังกายและการท่องเที่ยว เริ่มจะเห็นชัดขึ้น ขณะเดียวกัน การสนับสนุนขององค์กรใหญ่ ๆ หรือภาครัฐยังไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการปรับปรุงหรือผลักดัน ให้เกิดเส้นทางจักรยานที่เหมาะสม หรือการจัดทำเส้นทางจักรยานเครือข่ายทั่วประเทศหากให้ความสำคัญกับสิ่งนี้มากขึ้น การเติบโตของการใช้จักรยานเพื่อสุขภาพ หรือเพื่อการท่องเที่ยวจะเป็นรูปธรรมมากขึ้นและกระจายตัวสู่ระดับประเทศ กลายเป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวจักรยานได้เพิ่มมากขึ้น

สรุป การท่องเที่ยวด้วยจักรยานเป็นการท่องเที่ยวแบบผจญภัย และยังเกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระบบนิเวศ เพราะเป็นการลดการปล่อยมลพิษทำลายสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และยังทำให้เกิดระบบนิเวศแบบยั่งยืน อีกทั้งยังส่งผลทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรง และจิตใจที่ดีตามมาด้วย ดังนั้นสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงข้อดีของการท่องเที่ยวโดยใช้จักรยาน

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ณ วนพุทธรอุทยานน้ำตกเขาอีโต้จังหวัดปราจีนบุรี (ทวีพล ไชยพงษ์, 2557) พบว่า ผลจากโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 1) ด้านพื้นที่ มีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน อาจต้องมีการควบคุมเรื่องของปริมาณของนักท่องเที่ยว และปัญหาขยะมูลฝอย 2) ด้านการจัดการ พบว่าการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของกิจกรรม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ 3) ด้านกิจกรรมและกระบวนการ พบว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นค่อนข้างจะไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และควรมีการส่งเสริมในกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติม 4) ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ชุมชนในท้องถิ่นยังเห็นการทำกิจกรรมจักรยานและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว จึงไม่เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการทำกิจกรรม

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน 1) ด้านการวางแผน พบว่า ควรมีการบูรณาการด้านบุคลากรในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวนอกเหนือจากการมาท่องเที่ยวด้วยจักรยานอย่างเดียว การจัดให้มีการส่งเสริมทางการตลาดบริการ ในช่วงเทศกาลการท่องเที่ยว 2) การจัดองค์กร พบว่า ควรมีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนในการปฏิบัติงาน และจัดอบรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน 3) การนำไปใช้ พบว่า ควรมีการนำแผนไปปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน มุ่งทำงานเป็นทีม มีการตรวจสอบเส้นทางและอุปกรณ์อย่างต่อเนื่อง 4) การควบคุม พบว่า ควรมีการตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของบุคลากรและเจ้าหน้าที่รวมถึงการจัดทำสถิติการท่องเที่ยว

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน จะได้ประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีการบริหารจัดการในทุก ๆ ด้าน แบ่งหน้าที่การทำงานในหน่วยงานอย่างชัดเจน มีการจัดทำคู่มือแจกสำหรับนักท่องเที่ยวใหม่ จัดให้กิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจ และมีการประสานงานถึงผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้นำชุมชน เพื่อทำความเข้าใจตรงกัน และวางแผนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการทำกิจกรรมในอนาคต

ความรู้เกี่ยวกับจักรยาน

ลักษณะทางกายภาพของผู้ใช้จักรยาน

1. ลักษณะของผู้ใช้จักรยาน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ม.ป.ป. อ้างถึงใน สติลา ตระกูลเวช, 2551) ได้แบ่งผู้ใช้เส้นทางจักรยานออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1 ผู้ที่ขี่จักรยานเพื่อการพักผ่อน ออกกำลังกาย หรือ เพื่อการเที่ยวชมทัศนียภาพสองข้างทางจักรยาน

1.2 ผู้ที่ขี่จักรยานเพื่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น เพื่อเดินทางไปทำงาน ไปโรงเรียน ไปซื้อสินค้า เป็นต้น

1.3 ผู้ใช้อื่น คือ ผู้พิการที่ใช้รถเข็น คนเดินเท้าที่ต้องเข็นรถเข็นเด็ก

2. ลักษณะกายภาพของจักรยาน

ลักษณะทางกายภาพที่ควรทราบนั้นแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

2.1 พื้นที่ในการขี่จักรยาน (Bicycle envelopment)

หลักเกณฑ์ในการออกแบบทางจักรยานของกองวิศวกรรม (กรมการผังเมือง, 2544) กำหนดไว้ว่าทางจักรยานควรออกแบบให้เป็นประเภทการจราจรเดินทางเดียว ความกว้างมาตรฐานของทางจักรยาน คือ 2.5 เมตร หรืออย่างน้อย 1.8 เมตร ถ้าออกแบบให้ การจราจรเดินทางสองทาง ความกว้างปกติอย่างน้อย 3.6 เมตร แต่ถ้ามีการใช้จักรยานน้อย ความกว้าง อาจน้อยกว่านี้ก็ได้ โดยกำหนดความกว้างขั้นต่ำไว้ที่ 0.75 เมตร สำหรับ 1 ช่องจราจร และขนาด 1.4 เมตร สำหรับทางจักรยานแบบสวนทางกันได้ ซึ่งจะพบเส้นทางจักรยานลักษณะนี้ได้ในทางจักรยานบางแห่งในสหรัฐอเมริกา

ส่วนถนนที่มีการจราจรคับคั่งคับสนมากบริเวณทางแยกควรสร้างอุโมงค์สำหรับจักรยาน กำหนดความสูงอย่างน้อย 2.25 เมตร ความกว้างอย่างน้อย 3.0 เมตร สำหรับการจราจรเดินทางเดียว หรือความกว้าง 4.0 เมตร สำหรับการจราจรเดินทางสองทาง ความลาดชัน 1: 20 ในกรณีพื้นที่ลาดเอียงขึ้น และ 1: 15 ในกรณีพื้นที่ลาดเอียงลง (กรมการผังเมือง, 2544)

2.2 การเคลื่อนที่ในการขี่จักรยาน

ปิยเดช ลิ้มปัฐธิรัชต์ (2545 อ้างถึงใน สติลา ตระกูลเวช, 2551, หน้า 18) ได้แบ่งการเคลื่อนที่ในการขี่จักรยานนั้นจะแบ่งการอธิบายออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

2.2.1 ความเร็วในการขี่จักรยานอยู่ที่ค่าเฉลี่ยของ 15 กิโลเมตรต่อชั่วโมง โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานกำหนดที่ 3 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

2.2.2 ความเร่งของผู้ที่ขี่จักรยานอยู่ที่ค่าเฉลี่ยของ 1 เมตรต่อวินาที

2.3 ระยะทางในการขี่จักรยาน

ระยะทางในการขี่จักรยานที่นิยมขี่กันมากที่สุดอยู่ที่ระยะทาง 3-8 กิโลเมตร (Forester, 1994 อ้างถึงใน ปิยเดช ลิ้มปัฐธิรัชต์, 2545) ในประเทศไทยอยู่ที่ 0.5-6.5 กิโลเมตร (หน่วยวิจัยจราจรและขนส่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535 อ้างถึงใน วิโรจน์ ศรีสุรภานนท์, 2546)

รูปแบบของทางจักรยาน

ธงชัย พรรณสวัสดิ์ และพรชัย ลีลานภาพ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน พลเดช เขาวรัตน์, สุภธิดา สว่างแจ้ง, วรพรรณ เนตรพระ และเมธี พิธิकरणนท์, 2555, หน้า 6-7) ในประเทศออสเตรเลีย ได้แบ่งทางจักรยานเป็นประเภทใหญ่ ๆ 3 ประเภท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปริมาณของจักรยาน ปริมาณการจราจร และความจำกัดของขอบเขตทาง

1. ทางจักรยานแบบปันส่วน (Share bikeway)

ทางจักรยานประเภทนี้ แบ่งส่วนมาจากช่องจราจรของรถยนต์ โดยการตีเส้นหรือทำเครื่องหมายบนผิวจราจรของช่องจราจรที่ได้ออกแบบเอาไว้ สำหรับให้รถจักรยานไว้ก่อนแล้ว นั่นคือ ความกว้างของช่องจราจรจะต้องกว้างกว่าช่องจราจรทั่วไปอีกประมาณหนึ่งเมตร แบบนี้เหมาะสำหรับในบริเวณที่เป็นย่านพักอาศัย หรืออาจจะประยุกต์กับถนนในเมืองก็ได้ หากปริมาณการจราจรไม่สูงมากนัก ทางแบบนี้ประหยัด ให้ความปลอดภัยและสะดวกสบายแก่ผู้ขับขี่พอสมควร ทางจักรยานประเภทนี้หากนำมาใช้ในประเทอาจมีปัญหาเพราะกลายเป็นที่ทำกินของคนบางประเภท เช่น อุซ่มรด พ่อค้าแม่ขาย หาบเร่ ฯลฯ

2. ทางจักรยานแบบแยกส่วน (Restricted bikeway)

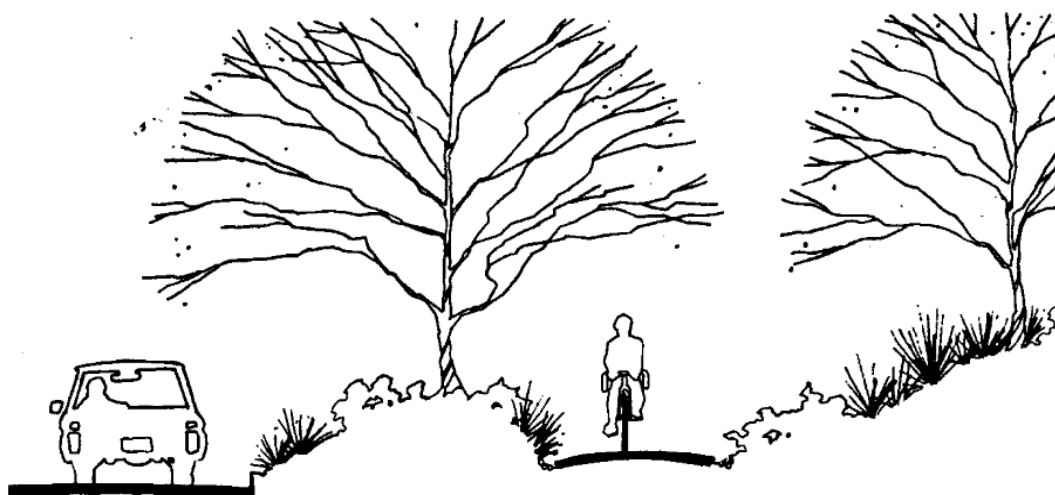
ทางจักรยานประเภทนี้ ใช้สำหรับถนนที่มีผิวจราจรหรือเขตทางกว้างพอ โดยกำหนดให้ช่องทางจักรยานอยู่ข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้างของถนนก็ได้ โดยอยู่ระหว่างช่องทางเท้ากับช่องจอดรถยนต์ (Parking lane) มีคันทัน (Barrier) กั้นระหว่างช่องทางจักรยานกับช่องจราจรออกเด็ดขาดจากกัน พร้อมทั้งมีป้ายจราจรประกอบด้วย ทางจักรยานแบบนี้ให้ความปลอดภัยแก่ผู้ขี่จักรยานสูงกว่าแบบแรก แต่บริเวณทางแยกทางข้ามอาจจะจำเป็นต้องเป็นแบบ Share bike ความสับสนและอุบัติเหตุอาจเกิดขึ้นได้ ณ บริเวณนี้ จึงจำเป็นต้องใช้ป้ายเตือนหรือป้ายบังคับควบคุมกันไปด้วย ทางจักรยานแบบนี้เหมาะสำหรับในเมือง ย่านโรงเรียน โรงงาน ฯลฯ แม้ว่าการจราจรจะค่อนข้างมากก็สามารถประยุกต์ใช้ได้

3. ทางจักรยานเฉพาะ (Exclusive bikeway)

ทางจักรยานแบบนี้ เป็นการแยกทางจักรยานออกจากถนนทั่วไปอย่างเด็ดขาด ให้ความปลอดภัยแก่ผู้ขี่จักรยานสูงสุดเหมาะสำหรับบริเวณที่มีปริมาณจักรยานสูง หรือสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่พักผ่อน สวนสาธารณะ ฯลฯ อาจให้มีทางคนเดินร่วมด้วยก็ได้ โดยใช้เครื่องหมายจราจรหรือทาสีบนผิวจราจรนั้น สำหรับราคาก่อสร้างแบบนี้ย่อมแพงกว่า 2 แบบแรก

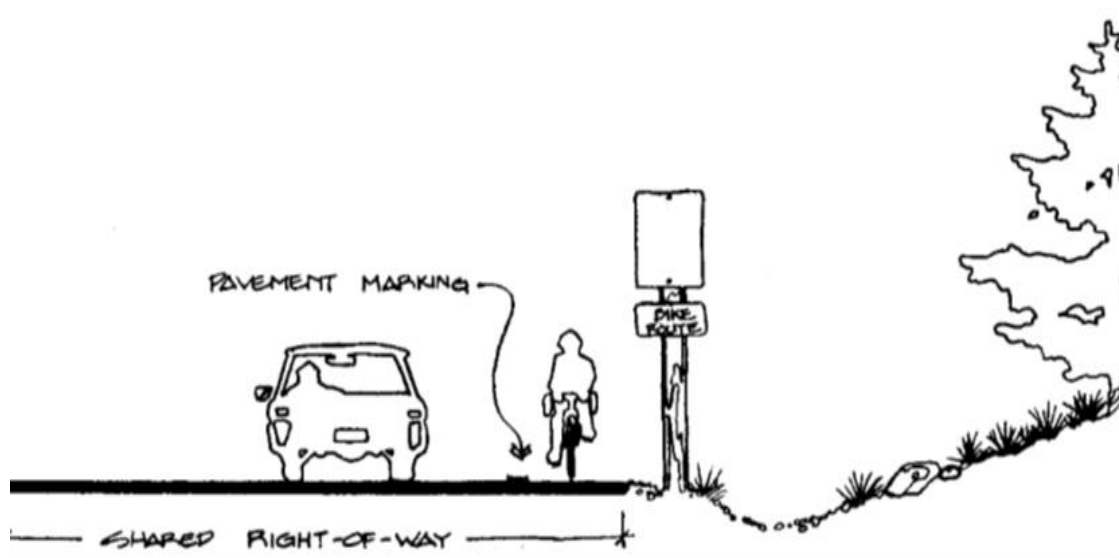
Harris and Dines (1988) ได้แยกประเภททางจักรยานออกเป็น 3 รูปแบบ ประกอบด้วย

1. เส้นทางจักรยาน (Bicycle path) คือเส้นทางจักรยานที่แยกออกจากเส้นทางจราจรอื่นอย่างชัดเจนออกแบบเป็นการเฉพาะสำหรับการขี่จักรยานเท่านั้น Bicycle path เส้นทางที่เหมาะสมคือ พื้นที่โล่งว่างสวนสาธารณะ บริเวณข้างถนน บริเวณริมทางรถไฟ ข้างแม่น้ำลำคลอง สวนสาธารณะ เป็นต้น

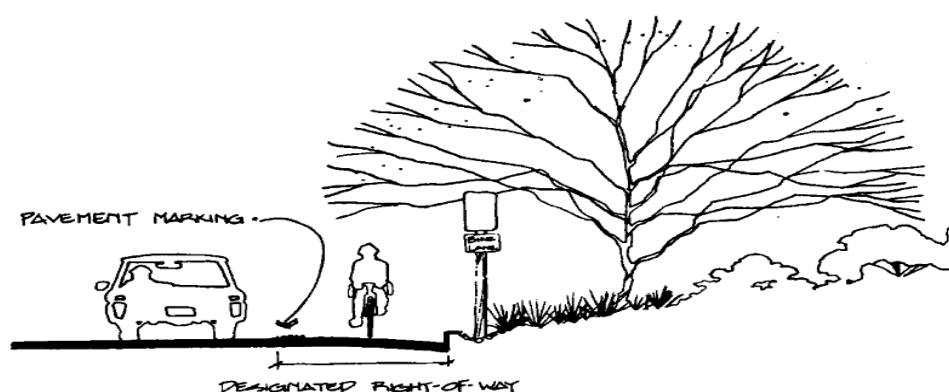
ภาพที่ 2-4 ทางจักรยานที่แยกเส้นทางเฉพาะออกจากรถอื่น (Harris & Dines, 1988)

2. ช่องทางจักรยาน (Bicycle lane) คือ การใช้ขอบทางหรือไหล่ทางของถนนโดยทั่วไปเป็นเส้นทางจักรยาน โดยมีการออกแบบให้มีวัสดุ สี ที่แตกต่างจากถนนทั่วไป หรือมีขอบเดี่ยว ๆ คั่นระหว่างเส้นทางจักรยานกับถนน จุดประสงค์หลักของ Bicycle lane คือ เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับนักขี่โดยใช้ร่วมกับถนนปกติได้ด้วยความปลอดภัย

ภาพที่ 2-5 เลนจักรยานที่แยกออกจากถนน (Harris & Dines, 1988)

3. ทางจักรยานที่ใช้พื้นที่ร่วมกันกับการจราจรประเภทอื่น (Bicycle route) คือ ทางจักรยานที่ใช้พื้นที่ของถนนหรือทางเท้า โดยมีป้ายหรือเครื่องหมายบอกทางอย่างชัดเจน ทางจักรยานประเภทนี้จะมีราคาถูกที่สุด แต่ไม่ควรใช้กับบริเวณที่มีความเร็วของการจราจรสูง ถนนที่มีการจราจรติดขัดหรือบนทางเดินที่มีคนเดินเป็นปริมาณมาก และควรทำเป็นทางจักรยานชั่วคราวเท่านั้นเนื่องจากมีความปลอดภัยน้อยที่สุด

ภาพที่ 2-6 ทางจักรยานที่ใช้พื้นที่ร่วมกันกับการจราจรอื่น (Harris & Dines, 1988)

วัสดุและอุปกรณ์ประกอบเส้นทางจักรยาน

1. วัสดุพื้นผิว พื้นผิวของเส้นทางจักรยานที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ แอสฟัลท์ เนื่องจากสามารถทำงานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และให้ความรู้สึกที่ดีในการขี่จักรยาน รองลงมาคือ พื้นผิวคอนกรีต แต่ต้องระวังไม่ให้มีพื้นผิวหยาบและมีรอยต่อมากเกินไปพื้นผิวที่ใช้การเรียงหิน เป็นอีกทางเลือกหนึ่งแต่มักจะมีปัญหาเรื่องการระบายน้ำและความเรียบของพื้นผิว

2. ป้าย การใช้ป้ายในเส้นทางจักรยานแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 ป้ายบังคับ ซึ่งจะบอกถึงกฎ ระเบียบ ในการใช้เส้นทางจักรยาน เช่น ห้ามจอด หรือจอดเฉพาะจักรยานเท่านั้น

2.2 ป้ายเตือน เป็นการแจ้งเตือนให้ผู้ขี่จักรยานหรือผู้ใช้เส้นทางให้ระมัดระวังซึ่งกัน และกัน เช่น ระวังจักรยาน ทางแคบ ทางลาด รถสัญญาณไฟ เป็นต้น

2.3 ป้ายแนะนำเส้นทาง เป็นการแจ้งข่าวสาร เส้นทางจักรยาน ว่าเริ่มต้นหรือสิ้นสุด ที่ใด ช้อแนะนำในการใช้เส้นทาง เป็นต้น

ตำแหน่งที่ติดตั้งป้าย เช่นป้ายแนะนำเส้นทาง ควรติดตั้งในบริเวณที่เส้นทางเริ่มต้น หรือสิ้นสุด บริเวณที่มีการเปลี่ยนทิศทางหรือบริเวณที่เป็นจุดตัดกับเส้นทางอื่น ป้ายเตือน ควรอยู่ใน

จุดที่มีโอกาสจะเกิดอุบัติเหตุระหว่างผู้ใช้จักรยานกับพาหนะอื่น บริเวณที่ทางจักรยานตัดกับถนน บริเวณที่ทางจักรยานตัดกับทางเข้า ออกอาคาร หรือบริเวณที่คาดว่าจะมีผู้ใช้จักรยานเป็นจำนวนมาก เช่น บริเวณโรงเรียน และสวนสาธารณะ ขอบด้านล่างของป้ายควรจะสูงไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร จากพื้นผิวทางจักรยานในเขตนอกเมือง และไม่น้อยกว่า 2.10 เมตรในเขตที่พักอาศัย พาณิชยกรรม ย่านอาคารสำนักงาน (มทร. อีสาน, ม.ป.ป. อ้างถึงใน สลิลลา ตระกูลเวช, 2551, หน้า 24)

3. ทางลาด ทางจักรยานในส่วนที่ต้องทำเป็นทางลาดต้องคำนึงถึงผู้ใช้ประเภทอื่นด้วย เช่น คนพิการที่ใช้รถเข็น รถเข็นเด็กอ่อน ในกรณีที่ใช้รูปแบบการจราจรแบบผสมระหว่าง ทางเดินเท้ากับจักรยาน ดังนั้นทางลาดจึงควรมีความลาดชันไม่เกิน 1:20 (มทร.อีสาน, ม.ป.ป. อ้างถึงใน สลิลลา ตระกูลเวช, 2551)

สิ่งอำนวยความสะดวกในการขี่จักรยาน

สิ่งอำนวยความสะดวกในการขี่จักรยานสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่

สิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างการขี่จักรยาน และสิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อสิ้นสุดการขี่จักรยาน

1. สิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างการขี่จักรยาน

สิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างการขี่จักรยาน หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณเส้นทางที่ผู้ใช้จักรยานขับขี่อยู่ สิ่งอำนวยความสะดวกประเภทนี้ประกอบด้วย

1.1 ทางข้ามสำหรับผู้ขี่จักรยาน

ทางข้ามสำหรับผู้ขี่จักรยาน หมายถึง ทางที่ใช้ในการข้ามถนนสำหรับผู้ขี่จักรยาน ซึ่งลักษณะทางข้ามในปัจจุบันจะเป็นเส้นคู่ขนานไปกับทางม้าลายของคนเดินเท้า ขนาดความกว้างของทางข้ามสำหรับผู้ขี่จักรยานนั้นกว้างประมาณ 1 เมตร

1.2 สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกที่อยู่ในบริเวณทางจักรยาน อาจเป็นพวกเครื่องใช้ริมทางต่าง ๆ เช่น ป้ายจราจร ป้ายบอกเส้นทาง ที่นั่ง ที่ดื่ม น้ำ ธารณะ ถังขยะ ไฟฟ้าส่องทาง เป็นต้น

2. สิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อสิ้นสุดการขี่จักรยาน

สิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อสิ้นสุดการขี่จักรยาน หมายถึง สิ่งที่อำนวยความสะดวกภายหลังการขับขี่จักรยาน หรือการเชื่อมต่อการเดินทางในรูปแบบอื่น ๆ สิ่งอำนวยความสะดวกประเภทนี้ประกอบด้วย

2.1 ที่จอดรถจักรยาน

ที่จอดรถจักรยาน หรือจุดจอดรถจักรยานจำเป็นต้องมี เพื่อเก็บจักรยานให้อยู่ในความปลอดภัยไม่สูญหาย ลักษณะของที่จอดรถจักรยานมีหลายรูปแบบ เช่น แบบจอดได้

คันเดียว แบบกลุ่มจอดได้หลายคัน แบบถาวรไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ แบบชั่วคราวสามารถเคลื่อนย้ายได้ และควรมีความกว้างอย่างน้อย 0.6 เมตร และความยาว 1.80 เมตร มีพื้นที่สำหรับเคลื่อนย้ายจักรยานออกจากที่จอดจักรยานอย่างน้อย 1.50 เมตร ส่วนที่จอดจักรยานแบบมีหลังคาคลุม หลังคาควรมีความสูงไม่น้อยกว่า 2.10 เมตร สำหรับมหาวิทยาลัยควรมีที่จอดจักรยานอย่างน้อย 6 เปอร์เซ็นต์ หรือ 1:5 ของจำนวนนิสิต บวกกับ 3 เปอร์เซ็นต์ หรือ 1:10 ของจำนวนบุคลากร สำหรับหอพักควรมีที่จอดจักรยานอย่างน้อย 1.3 ของจำนวนผู้พักอาศัยในหอพัก (มทร.อีสาน, ม.ป.ป. อ้างถึงใน สลิลลา ตระกูลเวช, 2551)

2.2 จุดเชื่อมต่อระบบขนส่งมวลชน

การเชื่อมต่อระบบขนส่งมวลชนเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องพิจารณาสำหรับผู้ใช้งาน จักรยาน ลักษณะการจัดการการเชื่อมต่อระบบขนส่งมวลชนนั้นสามารถกระทำได้ 2 แนวทาง ได้แก่ 1) การจัดที่จอดรถจักรยานในตำแหน่งที่ใกล้กับจุดเชื่อมต่อ และ 2) การจัดที่เก็บจักรยานด้านหลังรถประจำทาง หรืออนุญาตให้นำจักรยานขึ้นไปในรถไฟฟ้าได้

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการใช้จักรยาน

จากงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้อง สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการใช้จักรยาน (วิโรจน์ ศรีสุรภานนท์ และคณะ, 2546, หน้า 19 อ้างถึงใน วราลักษณ์ คงอ้วน และสาธิตา สกุลรัตนกุลชัย, 2556, หน้า 12) ได้ดังนี้

1. เส้นทางจักรยาน ได้แก่ ความกว้างของทางจักรยาน ความสว่าง ความปลอดภัยในการเดินทาง ปริมาณรถยนต์ ความจุของถนน สภาพผิวทาง ความแคบของทางวิ่ง อุปกรณีกีดขวาง อุบัติเหตุ เส้นทางตรง การเข้าออก การดึงคูค ความปลอดภัย คุณภาพผิวทางปริมาณรถบรรทุกและรถประจำทาง รถยนต์ที่จอดริมถนน ปริมาณการจราจร และความเร็ว สะพานสภาพของทางแยกต่าง ๆ

2. จักรยานและที่จอดจักรยาน ได้แก่ ปริมาณที่จอดจักรยาน การบำรุงรักษาความปลอดภัย

3. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ วัตถุประสงค์การขี่จักรยาน ท่างาน และต่อรถไฟฟ้า ความสะดวกในการใช้ระบบขนส่งมวลชนประสิทธิภาพสูง เพศ อายุ อาชีพ ประเภทรถยนต์ที่ครอบครอง รายได้ต่อเดือน ประเภทของบ้าน ระดับการศึกษา การมีใบขับขี่ ค่าใช้จ่าย และเงินทุน

4. ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ สภาพภูมิอากาศ ข้อกำหนดในกฎหมาย

การขี่จักรยานอย่างปลอดภัย

1. จักรยานควรมีขนาดที่เหมาะสมกับคนขี่ เนื่องจากจักรยานมีหลายชนิดและหลายขนาด ซึ่งปกติจะสามารถปรับความสูงของแฮนด์และอานได้ ดังนั้นไม่ควรขี่จักรยานที่มีขนาด

เล็กเกินไป หรือใหญ่เกินไป วิธีง่าย ๆ ที่จะทดสอบ คือ เมื่อขึ้นนั่งบนอานแล้วสามารถวางปลายเท้าสัมผัสพื้นได้ และสามารถโน้มตัวไปข้างหน้าเล็กน้อยเพื่อจับที่แฮนด์ ตำแหน่งของแฮนด์ควรจะอยู่ในระดับเดียวกับอาน หรืออาจจะปรับให้สูงหรือต่ำลงเล็กน้อยก็ได้ตามที่ต้องการ

2. ติดตั้งอุปกรณ์เพื่อช่วยในการขี่เวลากลางคืน หรือขณะที่ทัศนวิสัยไม่ดี โดยติดตั้งไฟส่องทางที่ด้านหน้ารถ ซึ่งเป็นหลอดไฟสีขาว และติดตั้งไฟสีแดงไว้ที่ท้ายรถ และที่บันไดรถจักรยานให้ติดแถบสีสะท้อนแสง

3. ติดตั้งกระดิ่ง เพื่อใช้สัญญาณเตือนผู้ใช้รถอื่น ๆ และคนเดินถนน

4. ติดตั้งกระจกมองหลัง เพื่อให้สามารถมองเห็นรถที่มาจากด้านหลัง

5. สวมหมวกกันกระแทกทุกครั้งที่ใช้จักรยาน เพื่อป้องกันการบาดเจ็บที่ศีรษะ

หากจักรยานล้ม

ราวีวัฒน์ รัตนโกเศศ (2551) ให้รายละเอียดการขี่จักรยานบนถนน บนทางจักรยาน การแต่งการ และประโยชน์คุณค่าของจักรยาน ดังนี้

การขี่จักรยานบนถนน

1. การขี่จักรยานบนถนนต้องมีประสบการณ์ และความชำนาญในการขี่พอสมควร หากยังไม่ชำนาญพอในการขี่บนถนนอาจเกิดอันตรายได้ เพราะผู้ใช้ถนนอื่น ๆ จะมองเห็นรถจักรยานได้ยาก โดยเฉพาะในตอนกลางคืน การขี่จักรยานร่างกายต้องมีความพร้อม ไม่ควรขี่ในขณะที่เจ็บป่วยหรือไม่สบาย และไม่ขี่จักรยานในขณะที่เมาสุรา

2. ก่อนออกตัวบนถนนจะต้องนึกถึงทางที่จะไป และมองดูแล้วว่าไม่มีรถที่กำลังเคลื่อนที่มา ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง หากมีรถให้รอจนกว่ารถนั้นจะผ่านไปจึงออกตัว

3. ก่อนการเคลื่อนที่ การหยุดรถ การแซง การเลี้ยว จะต้องมีความระมัดระวัง ไม่กระทำโดยกะทันหัน เพราะจะเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น

4. การปฏิบัติในขณะที่ขี่จักรยานบนถนนจะต้องเคารพกฎจราจร และปฏิบัติตามป้ายจราจร สัญลักษณ์บนถนนที่ใช้บังคับรถทุกชนิด เช่นเดียวกับผู้ใช้ถนนอื่น ๆ เช่น

4.1 ไม่ขี่ย้อนศร

4.2 ไม่ขี่ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้ใช้ถนนอื่น ๆ

4.3 ใช้มือทั้งสองข้างจับแฮนด์รถ ยกเว้นขณะใช้มือข้างใดข้างหนึ่งให้สัญญาณวางเท้าทั้งสองข้างไว้ที่บันไดรถเสมอ

4.4 รักษาระยะห่างจากขอบทางประมาณครึ่งเมตร ยกเว้นขณะแซงรถที่จอดหรือรถที่ขับช้ากว่า

4.5 อย่าใช้รถลากไป หรือใช้มือข้างใดข้างหนึ่งเกาะกับรถอื่น ๆ

4.6 ไม่น่าสิ่งของที่มีน้ำหนักมากจนทำให้การควบคุมรถทำได้ยาก รวมทั้งสิ่งของ ที่อาจมีสายหรือเชือกห้อยเกาะกระรุงรัง จนอาจจะไปเกี่ยวกับ โช้หรือพันกับซีล้อรถจักรยาน และ ไม่น่าของที่มีความสูงใส่ในตะกร้ารถ เพราะอาจจะทำให้บังสายตา

4.7 ระมัดระวังคนเดินถนน และเด็ก ซึ่งอาจจะเดินข้ามถนน หรือเดินตัดหน้า อย่างกะทันหัน และระมัดระวังรถคันอื่น ๆ โดยเฉพาะใกล้ ๆ ทางแยก เพราะรถอาจจะเลี้ยวตัดหน้า ได้

4.8 การจี๋ขึ้นที่สูงชัน หรือทางลาดลง หากไม่แน่ใจว่าจะปลอดภัยให้ลงจากรถและ จูงไป และไม่ขึ้นอุโมงค์ลอดทางแยก หรือทางยกระดับ ซึ่งตามกฎหมายไม่อนุญาตให้รถจักรยาน ใช้งาน

4.9 เปิดไฟรถในเวลากลางคืน หรือขณะที่ทัศนวิสัยไม่ดี

5. การปฏิบัติในขณะแซง การเลี้ยว การหยุดรถ การใช้เบรก และการใช้กระดิ่ง

5.1 ขณะแซงรถที่จอดอยู่ จะต้องระวังคนข้ามถนนที่อาจจะโผล่มาจากด้านหน้ารถ หรือคนขับรถอาจเปิดประตูรถออกมา ให้กะระยะห่างที่ปลอดภัยระหว่างประตูรถที่จอดอยู่ เมื่อแซงพ้นแล้วให้จี๋กลับมาชิดด้านซ้ายตามเดิม และอย่าแซงซิกแซ็ก ซ้าย ขวา ในขณะที่รถติด และจะต้องเพิ่มความระมัดระวังรถจักรยานที่บีบแทรกขึ้นมาจากด้านหลัง

5.2 การเลี้ยว ต้องให้สัญญาณมือทุกครั้งก่อนการเปลี่ยนทิศทาง โดยยื่นแขนขวา ออกไปขนานกับพื้นถนน หงายฝ่ามือออกไปด้านหน้า เพื่อให้รถที่ตามหลังรับรู้ว่าจะเลี้ยวขวา ในการเลี้ยวซ้ายก็เปลี่ยนเป็นการยื่นแขนซ้ายในการให้สัญญาณ และก่อนจะให้สัญญาณเลี้ยวควรจะ ยื่นแขนออกไป และคว่ำฝ่ามือลงพร้อมทั้งยกขึ้น-ลง เพื่อเป็นสัญญาณขอให้รถที่ตามหลังชะลอ ความเร็วก่อน

5.3 การให้เบรก ขณะใช้เบรกให้ใช้เบรกหลังก่อนแล้วจึงใช้เบรกหน้า และเบรก ในขณะที่ล้อหน้าตรง การเบรกในถนนที่เปียกชื้นจะต้องกะระยะทางในการเบรกยาวกว่าปกติ

5.4 การใช้กระดิ่ง ใช้กระดิ่งเพื่อเตือนผู้ใช้ถนนเพียงเท่าที่จำเป็น คนขับรถอื่น ๆ อาจจะไม่ได้ยินเสียงกระดิ่ง ดังนั้นจะต้องระวังตัวเพื่อความปลอดภัย อย่าใช้กระดิ่งเพื่อเรียก ความสนใจผู้อื่น โดยเฉพาะคนเดินเท้า ควรใช้เพื่อขอทางหากไม่สามารถหยุดรถได้

การขี่จักรยานบนทางจักรยาน

ทางจักรยาน หมายถึง ทางที่สงวนไว้ให้จักรยานใช้ และห้ามรถชนิดอื่นเข้าไปใช้ โดยทั่วไปมี 2 แบบ คือ ทางในถนนปกติแต่มีเครื่องหมายและเส้นแบ่งช่องทางบนถนนให้ทราบว่าเป็นทางจักรยาน หรืออยู่ร่วมกับทางเท้าทางจักรยานในทางจักรยานควรปฏิบัติเช่นเดียวกับการขี่ ในถนนปกติแต่ถ้าเป็นการขี่บนทางจักรยานที่ใช้ร่วมกับทางเท้าหรือทางจักรยาน โดยเฉพาะ ให้เพิ่มความระมัดระวังคนอื่น ๆ โดยเฉพาะเด็ก ๆ ที่เดินหรือเล่นอยู่ในทางที่ขี่จักรยาน

ประโยชน์และคุณค่าของจักรยาน

การขี่จักรยานเป็นกิจกรรมการออกกำลังกายเสริมสร้างสมรรถภาพให้แข็งแรง รดจักรยานสามารถใช้เป็นทั้งพาหนะในชีวิตประจำวันและเป็นกีฬาเพื่อการแข่งขันที่สนุกสนาน สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ จักรยานยังช่วยประหยัดพลังงานได้เป็นอย่างดี

การขี่จักรยานทำให้สมรรถภาพของร่างกายแข็งแรง เนื่องจากการถีบจักรยานต้องใช้แรงจากขา ลำตัว และแขน บังคับการเลี้ยวซ้าย-ขวา การ โถมแรงลงน้ำหนักไปที่บันไดจักรยานจะต้องใช้แรงอย่างมาก ความสัมพันธ์ระหว่างแขนเพื่อบังคับแฮนด์รถ ลักษณะอย่างนี้จะเกิดขึ้นกับการขี่จักรยานอย่างต่อเนื่อง เป็นการเคลื่อนไหวที่ทำให้ร่างกายได้ออกกำลังกาย ฝึกการทำงานของหัวใจ และหลอดเลือดให้ทำงานตามหลักการออกกำลังกาย ร่างกายใช้พลังงานมากขึ้น นอกจากนั้นการขี่จักรยานยังมีผลต่อจิตใจ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

มีความสุขสนุกสนาน การขี่จักรยานทำให้เกิดความสนุกสนานเนื่องจากต้องขยับขีและทรงตัวในขณะที่มีความเร็วทำให้รู้สึกตื่นเต้นเมื่อทรงตัวได้ดี นอกจากนั้นการขี่จักรยานท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ และยังเป็นการศึกษา

เกิดความรักสามัคคีในหมู่คณะ จักรยานเป็นกีฬาที่ทำให้เกิดความรักในหมู่คณะ เช่น การขี่จักรยานเพื่อรวมพลังเพื่อการกุศล การช่วยงานสังคม การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การจับกลุ่มขี่จักรยานเพื่อออกกำลังกายตามสวนสาธารณะ

มีวินัยในตัวเอง ผู้ที่ขี่จักรยานและผู้ที่จะแข่งขันจักรยานจะต้องมีวินัยในตนเองสูง ต้องฝึกซ้อมตรงเวลา การรักษาสภาพร่างกายให้พร้อมอยู่เสมอ ปฏิบัติตามกฎหมาย การแต่งกายให้เหมาะสม การฝึกนิสัยให้สวมหมวกป้องกันศีรษะจากการเกิดอุบัติเหตุ การรักษากฎจราจรในการขี่และใช้เส้นทางร่วมกับผู้อื่น

ประโยชน์ของจักรยานทางด้านร่างกาย

1. ช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย ทำให้กล้ามเนื้อแข็งแรง
2. เสริมสร้างความคล่องแคล่วว่องไว ความอ่อนตัว ความอดทนและพลัง
3. เสริมสร้างระบบประสาทการประสานงานของกล้ามเนื้อ
4. ช่วยให้เซลล์ต่าง ๆ ของเนื้อเยื่อทำงานได้ดีขึ้น
5. ช่วยทำให้ร่างกายเจริญเติบโตเหมาะสมกับเพศและวัย
6. ช่วยทำให้ระบบต่าง ๆ ของร่างกายทำงานเป็นปกติ
7. ช่วยทำให้ระบบไหลเวียนโลหิตดี
8. เสริมสร้างพลาสมาให้สมบูรณ์
9. ส่งเสริมบุคลิกภาพและทรงทรงให้สง่างาม
10. ช่วยทำให้ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันโรค

ประโยชน์ของจักรยานทางด้านจิตใจและอารมณ์

1. ช่วยทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
2. ช่วยให้เป็นคนที่มีบุคลิกภาพและมีจิตใจที่หนักแน่น
3. ช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่ฉับพลัน มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
4. ช่วยสร้างนิสัยให้เกิดความยอมรับในตัวผู้อื่นและสังคม
5. ช่วยให้เป็นผู้เสียสละต่อส่วนรวม
6. ช่วยให้มีสมาธิ ช่วยให้ออกกำลังกายและสุขภาพ และการตัดสินใจ
7. เป็นการออกกำลังกายเพื่อการพักผ่อนและระบายความเครียดต่าง ๆ ได้ดี
8. สนุกสนานเพลิดเพลินกับการท่องเที่ยว

ประโยชน์ของจักรยานทางด้านสังคม

1. ทำให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา
2. ทำให้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
3. ทำให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
4. เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ห่างไกลการมั่วสุมสิ่งที่ไม่ดี
5. การขี่จักรยานเป็นทีมช่วยทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
6. ช่วยให้ออกกำลังกายได้เป็นอย่างดี
7. ทำให้เกิดความสามัคคี รักใคร่ และมีมิตรภาพที่ดีระหว่างผู้ขี่จักรยานด้วยกัน

สรุปได้ว่า จักรยานนอกจากจะใช้เพื่อการแข่งขัน ใช้เป็นพาหนะในการเดินทางแล้ว การขี่จักรยานยังเป็นการออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายให้แข็งแรง ประโยชน์ของการขี่จักรยานมีทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ และด้านสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports tourism) เกิดจากการรวมคำ 2 คำ เข้าด้วยกัน คือคำว่า กีฬา (Sport) และการท่องเที่ยว (Tourism) โดยทางกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาของไทย และองค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations World Tourism Organization หรือ UNWTO) ได้ให้นิยามแก่การท่องเที่ยวเชิงกีฬาไว้ว่า “การเดินทางออกนอกถิ่นที่อยู่หรือถิ่นประกอบอาชีพอยู่โดยปกติเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ไปยังอีกสถานที่หนึ่งเป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี โดยมีการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางอาจจะเป็นการเข้าร่วมในกิจกรรมกีฬานั้นหรือไม่ก็” จากการค้นคว้าบทความของนักวิชาการที่ทำการศึกษเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นจำนวนมาก ซึ่งขยายความ การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อให้เกิดความชัดเจนเข้าใจได้ง่ายขึ้นดังนี้

1. ด้านรูปแบบและวัตถุประสงค์ของผู้เข้าร่วม: ผู้ที่มาเข้าร่วมจะต้องมีการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว โดยอาจจะเป็นการเข้าร่วมเล่นกีฬาโดยตรง (Active sport tourism) หรือการเข้าร่วมกีฬาเพื่อชมการเล่นกีฬาหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกีฬา (Passive sport tourism) ก็ได้

2. ด้านสถานที่: จะต้องเป็นการออกไปยังนอกสถานที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่ หรือสถานที่ทำงานตามปกติ

3. ด้านเวลา: จะเป็นการท่องเที่ยวแบบที่มีการค้างคืน (Overnight) หรือ ไม่ค้างคืน (Day trip) ก็ได้

ประเภทของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การท่องเที่ยวเพื่อการเล่นกีฬา เป็นประเภทที่นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาเข้าร่วมเล่นกีฬาโดยตรง สามารถแบ่งนักท่องเที่ยวก่อนหน้านี้เป็น 2 กลุ่มย่อย คือ นักท่องเที่ยวเพื่อการเล่นกีฬาเป็นงานอดิเรก (Hobbyist) และนักท่องเที่ยวก่อนหน้านี้เพื่อการเล่นกีฬาในการแข่งขัน (Activity participant)

2. การท่องเที่ยวในงานหรือมหกรรมกีฬา (Sport event tourism) เป็นการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่สามารถบางผู้เข้าร่วมได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ผู้ชม (Spectators) และนักกีฬา (Competitors) หากเป็นการแข่งขันที่มีผู้ชมจำนวนมากและมีนักกีฬาจำนวนน้อย จะเรียกได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวงานหรือมหกรรมกีฬาระดับสูง (Elite event sport tourism) ในทางตรงกันข้าม หากมีผู้เข้าร่วมน้อยและมีนักกีฬาจำนวนมาก จะเรียกได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวงานหรือมหกรรมกีฬาทั่วไป (Nonelite event sport tourism) ซึ่งการแข่งขันในรูปแบบนี้ เช่น มหกรรมกีฬาโอลิมปิกเกมส์ (Olympic games) และการแข่งขันฟุตบอลโลก (FIFA World cup) จะเป็นกิจกรรมที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้อย่างมหาศาล

3. การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเพื่อความทรงจำ (Nostalgia sport tourism) เป็นการเดินทางไปเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ที่มีความสำคัญทางด้านกีฬา เช่น การเยี่ยมชมสนามฟุตบอลในขณะที่ไม่ได้มีการแข่งขัน การเข้าค่ายฝึกกีฬา (Fantasy camp) หรือการเข้าชมพิพิธภัณฑ์กีฬา (Sport museum) เป็นต้น การท่องเที่ยวเชิงกีฬากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มการเติบโตที่มากขึ้น แต่ยังคงมีการศึกษาและวิจัยน้อยทำให้ข้อมูลในกลุ่มนี้มีอยู่อย่างจำกัด

แนวโน้มของการท่องเที่ยวเชิงกีฬา แนวโน้มที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทย มีดังนี้

1. นวัตกรรมสมัยใหม่ (Innovation) และสื่อดิจิทัล (Digital media) จะมีบทบาทมากยิ่งขึ้นในการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในปัจจุบันผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาต่างใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัลมีเดีย อย่างแพร่หลาย ทั้งในแง่ของการโฆษณา

กิจกรรมการแข่งขันอย่างงานฟุตบอลโลก หรือใช้เพื่อส่งข้อมูลข่าวสาร ที่เกิดขึ้นในสโมสรฟุตบอล ให้กับฐานผู้สนับสนุนของสโมสรนั้น ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการกระตุ้นการท่องเที่ยวเชิง กีฬาได้ เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้ประกอบการก็ได้พยายามนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาสร้างประสบการณ์ที่ดีขึ้น ให้กับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬา เช่น การให้ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่าน โทรศัพท์ การให้บริการจองพื้นที่ เล่นกีฬาผ่าน แอปพลิเคชัน การใช้กล้องที่สามารถถ่ายภาพขณะดำน้ำลึกได้ หรือแม้กระทั่งการปีนผา ที่มีการปรับระดับความชันตามความต้องการของผู้ปีนได้เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวเชิงกีฬาในแบบกีฬาที่เล่นคนเดียว (Individual sports) จะมีบทบาท เพิ่มมากขึ้น จากการศึกษาข้อมูลความนิยมการเล่นกีฬาในปัจจุบันและอดีตแล้ว พบว่ากีฬาแบบ ที่เล่นเป็นกลุ่ม (Collective sport) เช่น กีฬาฟุตบอลหรืออเมริกันฟุตบอล นั้นได้รับความนิยมลดลง ในทางตรงกันข้าม กีฬาแบบที่เล่นคนเดียว กลับได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การทำ กิจกรรม ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ระหว่างคนรู้จักกัน (Peers) เช่น การเดินทางไปชมกีฬาฟุตบอล ร่วมกัน ก็ได้รับความนิยม สูงขึ้น ดังนั้น เพื่อให้มีการจัดสรรเงินทุนและทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ภาครัฐ ควรที่จะให้การส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว เชิงกีฬาแบบที่เล่นคนเดียวเพิ่มมากขึ้น

3. กีฬาที่เป็นการสานต่อสิ่งดั้งเดิม (Legacy) ธรรมชาติ (Nature) และวัฒนธรรมท้องถิ่น (Local culture) เข้าไว้กับกีฬาจะมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงกีฬามากยิ่งขึ้น

เมื่อการท่องเที่ยวสมัยใหม่นั้นมีแนวโน้มของการผูกการท่องเที่ยว (Tourism) การพักผ่อน (Leisure) กีฬา (Sport) และความบันเทิง (Entertainment) เข้าด้วยกันทำให้เห็นภาพ ได้อีกมุมหนึ่งว่านักท่องเที่ยวเชิงกีฬา นั้นต้องการสิ่งอื่น ๆ มากมายนอกเหนือจากการเล่นกีฬา ซึ่งในกรณีนี้ก็คือการได้สัมผัสถึงธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่งดงาม การท่องเที่ยวเชิงกีฬา ของทุกประเทศก็ล้วนต้องนำเอาจุดเด่นของประเทศเข้ามา เป็นจุดประชาสัมพันธ์และนำเข้ามา มีบทบาทในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศของตน เช่น การแข่งขันปั่นจักรยาน รายการ Tour de France ที่มีประวัติการแข่งขันยาวนานมาจนเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่สำคัญ ของประเทศฝรั่งเศส รวมถึงมีการปั่นจักรยานในพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมอันงดงาม ช่วยสร้าง ประสบการณ์ที่น่าจดจำแก่นักท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้ในอีกทางหนึ่งด้วย

ในกรณีของประเทศไทยนั้นพบว่าประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่งดงาม พร้อมทั้งมีวัฒนธรรม ประเพณีที่มีชื่อเสียงระดับโลกจึงถือว่าได้เปรียบจากการเติบโตของแนวโน้ม นี้เป็นอย่างมาก ดังนั้นการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หรือสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ก็ ถือว่ารวมอยู่ในแนวโน้มนี้ทั้งหมดด้วย

ตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจะมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทำให้การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) จะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เมื่อเรานำแนวโน้มที่ผ่านมามาทั้ง 3 แนวโน้ม มาวิเคราะห์ร่วมกัน ประกอบกับการที่ประชาชนในประเทศไทยมี ค่านิยมที่ดีในการออกกำลังกายมากยิ่งขึ้น ผลลัพธ์จึงทำให้ตลาดการท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้นมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทั้งมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ หรือการที่นำปัจจัยต่าง ๆ มาผูกรวมไว้กับการท่องเที่ยวเชิงกีฬามากยิ่งขึ้น และโอกาสทางธุรกิจที่เพิ่มมากขึ้นก็จะทำให้มีผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเพิ่มจำนวนมากขึ้นด้วย ซึ่งก็จะทำให้ห่วงโซ่อุปทานนั้นมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นนั่นเอง ห่วงโซ่อุปทานที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นนี้จะทำให้การบริหารและพัฒนาเป็นไปได้ยากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามหากทำการพัฒนาได้สำเร็จก็จะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้ในระดับที่สูงกว่าเดิมด้วยเช่นกัน

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความสนใจของนักท่องเที่ยวส่งผลให้การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports tourism) มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง จากกระแสการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร Turco, Riley and Swart (2002, p. 3) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อมีส่วนร่วมไปกับกิจกรรมกีฬาที่ได้กำหนดไว้ ทั้งการมีส่วนร่วมเพื่อการแข่งขัน ความบันเทิง เพื่อการศึกษา หรือเพื่อพักผ่อนและนันทนาการ ส่วน Saayman (2002) อธิบายว่า การท่องเที่ยวเชิงกีฬาควรพิจารณาจากแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ การเดินทางที่มีกิจกรรมทางกายเป็นแรงดึงดูดใจในการเดินทางท่องเที่ยว ครอบคลุมทั้งในส่วนของนักท่องเที่ยวที่เป็นทั้งนักกีฬาและผู้ชม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นการเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง โดยมีชนิดกีฬาหรือกิจกรรมทางกายที่ต้องใช้ทักษะ มีกฎกติกา วิธีการเล่นเป็นแม่เหล็กในการดึงดูดใจ อธิบายในมุมมองของธุรกิจท่องเที่ยวและกีฬา ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้ชมกีฬา คือนักท่องเที่ยว ส่วนชนิดกีฬาหรือกิจกรรมกีฬา คือ ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ชุมชนสถานที่หรือเมืองที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเชิงกีฬาเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยว การดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังเมืองหรือแหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นการผสมผสานระหว่างผลิตภัณฑ์ ทางการท่องเที่ยวซึ่งหมายถึง ชนิดกีฬา ประสิทธิภาพการบริการตลอดจนทรัพยากรอื่น ๆ แก่นักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงกีฬาจึงเป็นปรากฏการณ์ทางการท่องเที่ยวที่ผสมผสานระหว่างการท่องเที่ยวกับกีฬา สำหรับประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงกีฬานั้น Ross (2001) ได้สรุปไว้ดังนี้ คือ 1) กีฬา คือ การลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 2) สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านโรงแรม ร้านอาหาร สถาน ประกอบ ร้านค้าต่าง ๆ 3) เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ชุมชน 4) สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยว และจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวแบบใหม่ 5) เพิ่มโอกาสในการใช้สถานที่ในชุมชนได้อย่างเต็มศักยภาพ 6) สร้างความสัมพันธ์

ในชุมชนและส่งเสริมการสร้างเครือข่ายขององค์กรผู้สนับสนุน 7) สร้าง โอกาสและความบันเทิง ให้แก่กลุ่มเยาวชน 8) ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวซ้ำ 9) สร้างภาพลักษณ์ที่ดีสำหรับการเป็นจุดหมายปลายทาง 10) เป็นโอกาสในการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของชุมชน 11) สร้างอัตราการเติบโตด้านการท่องเที่ยวให้สูงขึ้น 12) ปรับปรุงขีด ความสามารถขององค์กร หรือชุมชนที่ร่วมจัดกิจกรรมในด้านการตลาด 13) สามารถนำรายได้ จากการท่องเที่ยวไปจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกิจกรรมกีฬาเพิ่มขึ้น 14) เพิ่มพลัง การสนับสนุนจากชุมชนในด้านกิจกรรมกีฬา กิจกรรมเชิงกีฬา (Sport event) เป็นรูปแบบหนึ่ง ของสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างชื่อเสียง และภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเจ้าภาพด้วยเหตุที่กิจกรรมเชิงกีฬาสามารถดึงดูดกีฬา ผู้ชมกีฬา และสื่อมวลชน ให้เข้ามาในพื้นที่กิจกรรมที่จัดหากได้รับความสนใจและเผยแพร่ออกไป ก็จะช่วยสร้างชื่อเสียง สร้างการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์ให้กับเมืองหรือชุมชนที่เป็นเจ้าภาพ จัดการแข่งขัน นอกจากนี้หากเมืองหรือชุมชนท้องถิ่นที่มีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ธรรมชาติ วัฒนธรรมที่ไม่โดดเด่นเพียงพอที่จะใช้ในการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ก็สามารถ ใช้การจัดกิจกรรมเชิงกีฬาเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้กับชุมชน ได้

บริบทของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า

จังหวัดสระบุรี

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมพื้นที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมพื้นที่ภายใน (SIPOC Analysis) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) สรุปได้ดังนี้

ผู้ส่งมอบปัจจัย (Supplier) การสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ปัจจัยหลัก คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยจักรยานที่เดินทางเข้ามาใช้บริการในพื้นที่ ที่เป็นตัวแปรสำคัญใน การท่องเที่ยวที่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรคำนึงถึงการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงกีฬาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปัจจัยนำเข้า (Input) ปัจจัยสำคัญที่นำเข้าของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ปัจจัยสำคัญคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาใช้บริการซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยาน โดยมีจุดเด่นทางธรรมชาติและเส้นทางจักรยานที่หลากหลาย มีเส้นทางคมนาคมที่ สะดวกเข้าถึงง่ายต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวซึ่งปัจจุบันการท่องเที่ยวด้วยจักรยานภายในศูนย์ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจึงต้องจัดให้มีหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการรับชอบหลักที่ชัดเจน

ง่ายต่อการติดต่อ เรื่องงบประมาณในการสนับสนุนทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี พร้อมให้การสนับสนุนผลักดันด้านแหล่งท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะปร่างได้จัดสรรงบประมาณประจำปีในการปรับปรุงเส้นทางพัฒนาพื้นที่ทางธรรมชาติ ในมีความสะดวกสบายและสวยงามอย่างสม่ำเสมอเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว

กระบวนการที่เหมาะสม (Process) กระบวนการในการบริหารจัดการนักท่องเที่ยว ในปัจจุบันไม่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบหรือรูปแบบ ส่วนใหญ่จะเป็นการวางแผนด้านการดูแลลักษณะทางกายภาพให้มีความสวยงาม การจัดการขยะ และสิ่งอำนวยความสะดวกทั่วไป นักท่องเที่ยวยังไม่สามารถรับรู้และเข้าถึงข้อมูลทางการท่องเที่ยวได้เท่าที่ควร ส่วนใหญ่เป็นการรับรู้จากการบอกกันปากต่อปาก ไม่มีระบบในการประชาสัมพันธ์ที่ดี ขาดกิจกรรมทางด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ยังไม่มีกระบวนการในการดูแลนักท่องเที่ยวที่ควร

สินค้าและบริการ (Output) สภาพสินค้าหรือการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวทางด้านเส้นทางจักรยานที่มีความสวยงาม ปั่นสนุก มีเส้นทางที่หลากหลายทำท่าย่อนักท่องเที่ยว เส้นทางจักรยานมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติและสภาพอากาศที่ดี เรื่องอาหารและเครื่องดื่มภายในบริเวณศูนย์ มีราคาที่ไม่แพงภายในศูนย์มีจุดให้บริการทางด้านอาหารเครื่องดื่มและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างไว้ให้บริการ ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงบริเวณศูนย์ได้มีร้านค้าที่สัมผัสธรรมชาติ มีร้านอาหารที่มีชื่อเสียงบริเวณอ่างเก็บน้ำ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะปร่างได้จัดโครงการกิจกรรมปั่นจักรยานปลูกป่า โดยมีชมรมจักรยานสระบุรี ประชาชน และหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เข้าร่วมกิจกรรม ทางองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะปร่างสนับสนุนโครงการจำหน่ายสินค้า OTOP โดยให้ประชาชนในพื้นที่แต่ละหมู่บ้านได้นำสินค้ามาจัดจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์

ผู้รับบริการ (Customer) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาใช้บริการ มีความพอใจต่อสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเป็นความธรรมชาติ มีเส้นทางจักรยานที่หลากหลาย มีสภาพอากาศที่ดี แต่ยังคงขาดองค์ประกอบอีกหลายประการ เช่น เส้นทางยังไม่มีความเป็นมาตรฐาน ไม่มีเส้นทางเฉพาะจักรยาน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ยังคงต้องปรับปรุงแก้ไขให้เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการ อยากให้มีการสนับสนุนกิจกรรมการปั่นจักรยานให้มากกว่านี้ เพื่อเป็นกิจกรรมทางเลือกที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและยังเป็นการพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมพื้นที่ภายนอก (PESTLE Analysis) จากการรวบรวมเอกสาร ข้อมูลพื้นที่จากองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะปราง พื้นที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า และสื่อออนไลน์ที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูลดังนี้

ด้านการเมือง (Political)

การเมืองปัจจุบันในส่วนของพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะปราง อำเภอ แก่งคอย จังหวัดสระบุรี ซึ่งนำโดย นายสุพจน์ แก้วประดับ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของท้องถิ่น คือ “ชุมชนที่มีสุข อย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาคูณภาพชีวิต ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ด้านกฎหมาย (Legal factors)

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า

เนื่องจากพื้นที่ศูนย์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่ามวกเหล็กทับทรวง แปลง 2 (แปลงใหญ่) ดังนั้นการดำเนินการในพื้นที่จึงอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ซึ่งในปัจจุบันอธิบดีกรมป่าไม้โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 อนุญาตให้สำนักงานป่าไม้เขตสระบุรีเข้าดำเนินการในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ

สังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น (Social-culture factors)

สังคมในท้องถิ่นปัจจุบัน มีความเป็นอยู่แบบชุมชนที่มีความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งและกัน ซึ่งมีอาชีพส่วนใหญ่ คือชาวสวนผลไม้ อาชีพ รับจ้าง และค้าขายส่วนหนึ่ง มีวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด เพื่อพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาเส้นทางหลักในการคมนาคม เนื่องจากพื้นที่ในอำเภอแก่งคอยเป็นจุดผ่านของเส้นทางไปยังจังหวัดนครนายก และทางภาคอีสานจึงทำให้มีการปรับเปลี่ยนทางด้านเส้นทางคมนาคมอย่างรวดเร็ว

สภาพแวดล้อม (Ecological)

ประวัติความเป็นมาของพื้นที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี มีเนื้อที่ในความรับผิดชอบ 13,750 ไร่ เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่ามวกเหล็ก ทับทรวง แปลง 2 (แปลงใหญ่) ในท้องที่อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

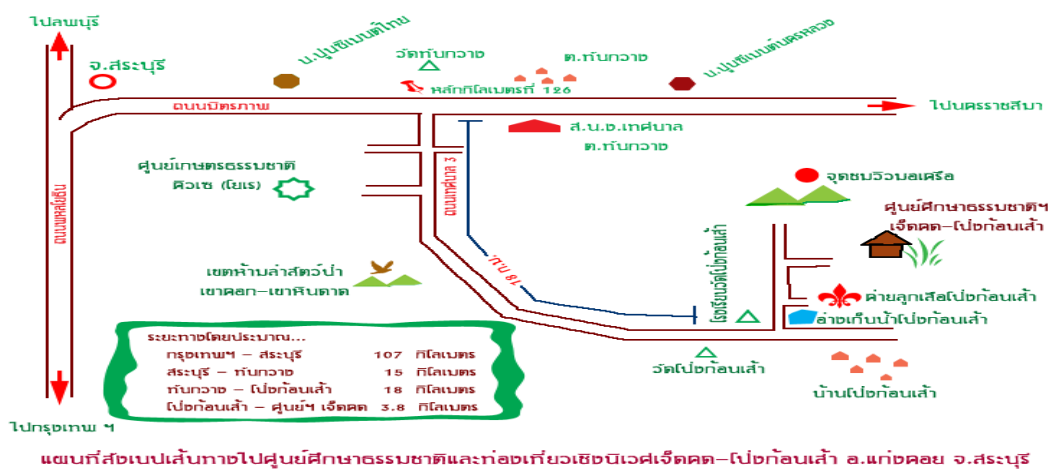
ทิศเหนือ ติดต่อพื้นที่บ้านมวกเหล็กใน ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

ทิศใต้ ติดต่อห้วยประคู้ ห้วยเจ็ดคด และอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ท้องที่อำเภอแก่งคอย

จังหวัดสระบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่ออุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ท้องที่อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
 ทิศตะวันตก ติดต่อหมู่บ้าน โป่งก้อนเส้า หมู่ที่ 5 ตำบลท่ามะปราง อำเภอแก่งคอย
 จังหวัดสระบุรี

จุดศูนย์กลางของการดำเนิน โครงการอยู่ที่บริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว พิกัดที่ 47 PQS 332030 ในแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1: 50,000 ลำดับชุด L 7017 ระวัง 5237 IV การเดินทาง ไปยังศูนย์เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ทำได้โดยรถยนต์ หากเริ่มต้นจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือ โดยใช้เส้นทางถนนพหลโยธิน (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1) ประมาณ 100 กิโลเมตร ก่อนที่จะเข้าตัวจังหวัดสระบุรีให้เลี้ยวขวาไปตามเส้นทางถนนมิตรภาพ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2) ประมาณ 17 กิโลเมตร จะถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 126 จะมีทางเลี้ยวขวาไปตามถนนมิตรภาพ-น้ำตกเจ็ดคด ไปอีกประมาณ 16 กิโลเมตร ก็จะถึงอ่างเก็บน้ำ โป่งก้อนเส้า จากอ่างเก็บน้ำ โป่งก้อนเส้า เลี้ยวซ้ายไปอีก 3.7 กิโลเมตร ก็จะถึงบริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว รวมระยะทาง จากกรุงเทพมหานครประมาณ 137 กิโลเมตร สภาพถนนสามารถเดินทางได้ในทุกฤดูกาล

ภาพที่ 2-7 แผนที่เส้นทางไปยังศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า

สภาพภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ของศูนย์ฝึกอบรมที่ 6 (เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า) ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน มีความสูง 200-600 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยมีลำห้วยเจ็ดคดเป็นลำห้วยสำคัญในพื้นที่ ซึ่งจะมีน้ำไหลในลำห้วยในช่วงฤดูฝน ส่วนในฤดูแล้งปริมาณน้ำจะน้อยและขาดตอนเป็นช่วง ๆ

สภาพภูมิอากาศ

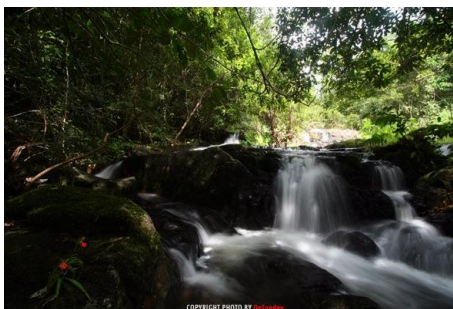
แบ่งเป็น 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยในแต่ละฤดูกาลไม่ต่างกันมากนัก ซึ่งอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดประมาณ 34 องศาเซลเซียส และต่ำสุดประมาณ 23 องศาเซลเซียส

ฤดูร้อนจะเริ่มราวเดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนพฤษภาคม และอากาศจะร้อนที่สุดในเดือนเมษายน จากนั้นจะเข้าสู่ฤดูฝนคือ ตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนตุลาคม ซึ่งเกิดจากการได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่พื้นที่ภาคกลางของประเทศ ฤดูหนาวได้รับอิทธิพลจากลมเย็นที่พัดมาจากทางตอนกลางของประเทศจีน มีอากาศค่อนข้างเย็นถึงหนาวเล็กน้อย มีลมพัดแรง โดยจะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์

แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศูนย์ ฯ

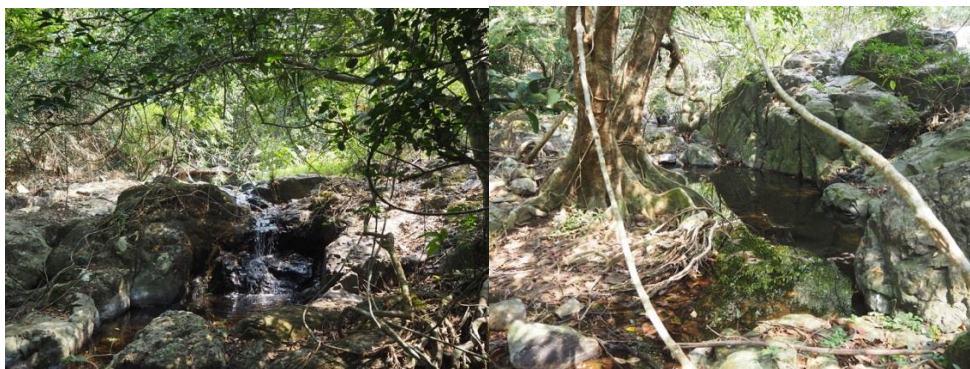
ในพื้นที่ศูนย์ ฯ มีบริเวณที่มีสภาพธรรมชาติสวยงามประกอบด้วยความหลากหลายทางธรรมชาติทั้งพืชพันธุ์และสัตว์ป่า อีกทั้งการเดินทางเข้าถึงไม่ลำบากมากนัก จึงเหมาะสมต่อการจัดการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาธรรมชาติและระบบนิเวศควบคู่ไปกับการพักผ่อนหย่อนใจ โดยมีจุดเด่นที่อยู่บริเวณพื้นที่ศูนย์ ฯ และในเขตอุทยานแห่งชาติ เขาใหญ่ที่มีพื้นที่เชื่อมติดต่อกัน ได้แก่

1. น้ำตกคลองฝักหนาม เป็นน้ำตกขนาดกลางที่ไหลผ่านลานหินกว้าง บริเวณน้ำตกพบต้นฝักหนามขึ้นกระจัดกระจายโดยรอบ อยู่ห่างจากอ่างเก็บน้ำซับป่าว่านประมาณ 2.3 กิโลเมตร

ภาพที่ 2-8 น้ำตกคลองฝักหนาม

2. น้ำตกหินลาด เป็นลำธารน้ำตกขนาดเล็กที่อยู่ท่ามกลางความร่มรื่นของพันธุ์ไม้ที่รายรอบ อยู่ห่างไปทางทิศเหนือของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวประมาณ 1,200 เมตร ใช้ระยะเวลาการเดินทางประมาณ 40 นาที

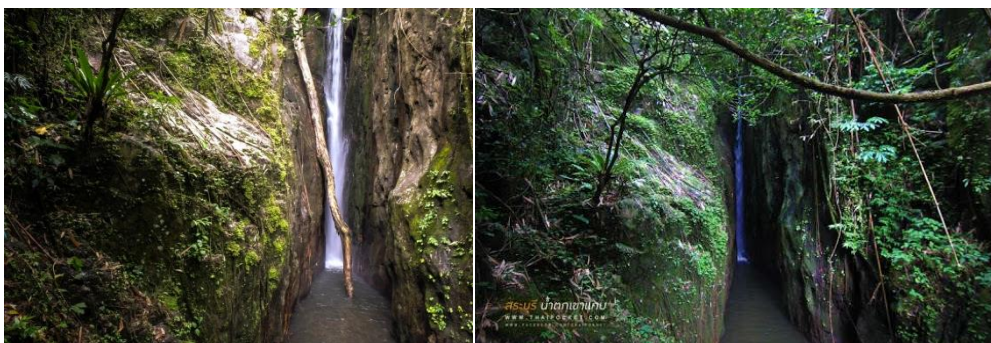
ภาพที่ 2-9 น้ำตกหินดาต

3. น้ำตกเจ็ดคดเหนือ เจ็ดคดกลาง เจ็ดคดใต้ และเจ็ดคดใหญ่ เป็นน้ำตกที่มีต้นกำเนิดจากลำห้วยเจ็ดคด เริ่มจากตอนต้นจะเป็นน้ำตกเจ็ดคดเหนือ ซึ่งเป็นน้ำตกขนาดเล็กอยู่ห่างไปทางทิศเหนือของศูนย์ฯ ประมาณ 1,200 เมตร บริเวณน้ำตกมีแอ่งน้ำตกที่สามารถลงเล่นน้ำได้ ตัดลงไปทางตอนใต้จะเป็นน้ำตกเจ็ดคดกลาง น้ำตกเจ็ดคดใต้ และน้ำตกเจ็ดคด

ภาพที่ 2-10 น้ำตกเจ็ดคดเหนือ เจ็ดคดกลาง เจ็ดคดใต้ และเจ็ดคดใหญ่

4. น้ำตกเขาแคบ เป็นน้ำตกขนาดกลางในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีความสูงประมาณ 30 เมตร การเข้าไปเที่ยวชมต้องเดินเท้าเข้าไปเป็นระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร

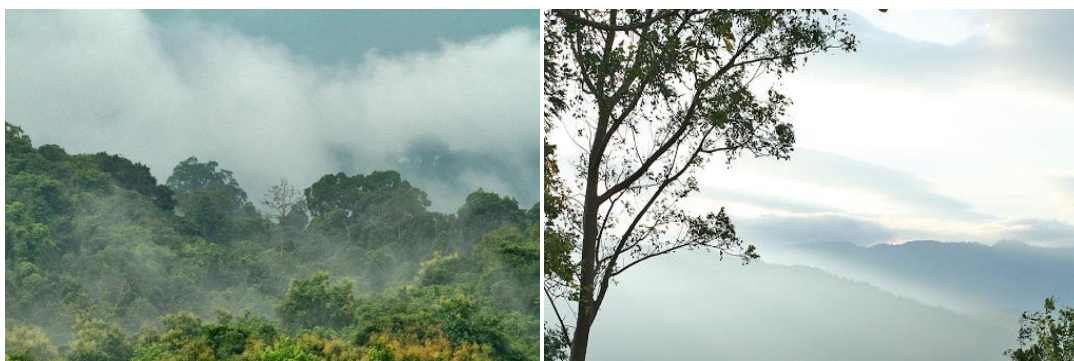
ภาพที่ 2-11 น้ำตกเขาแคบ

5. น้ำตกโกรกอีดก เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ บริเวณท้องที่หมู่ที่ 5 ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ลักษณะเป็นสายน้ำตกขนาดใหญ่ มีหลายชั้น ชั้นบนสุดไหลจากหน้าผาสูงชันจากยอดเขาสูงประมาณ 50-60 เมตร การเดินทางต้องเดินทางโดยรถยนต์จากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวไปยังบริเวณบ้านตะโกดัว้น ระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร จากนั้นต้องเดินเท้าขึ้นน้ำตกระยะทางประมาณ 3.5 กิโลเมตร (น้ำตกทุกแห่งจะมีน้ำเฉพาะฤดูฝน โดยจะมีน้ำมากในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม)

ภาพที่ 2-12 น้ำตกโกรกอีดก

6. จุดชมวิวมอเครือ อยู่ห่างจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวประมาณ 1.8 กิโลเมตร เป็นจุดที่สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของพื้นที่ได้ในมุมกว้าง โดยทางด้านตะวันออกจะมองเห็นทัศนียภาพบริเวณที่ตั้งศูนย์ฯ และแนวเทือกเขาสลับซับซ้อนของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ส่วนทางด้านทิศตะวันตกจะมองเห็นทัศนียภาพบริเวณตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ภาพที่ 2-13 จุดชมวิวมอเครือ

7. เส้นทางปั่นจักรยาน สภาพของพื้นที่ที่มีความลาดชันตามจุดต่าง ๆ ภายในเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า มีเส้นทางที่หลากหลายในการเข้าถึงแหล่งธรรมชาติ

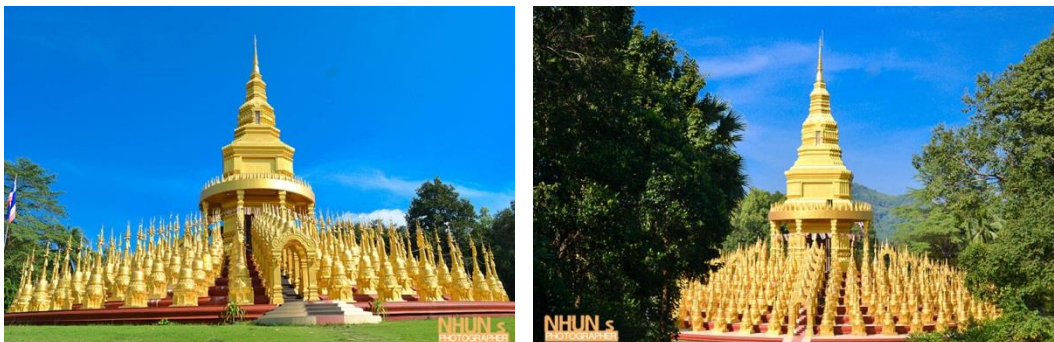
ภาพที่ 2-14 เส้นทางปั่นจักรยาน (จากการสำรวจ วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2562)

8. ลานกลางแจ้งเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า มีขนาดที่กว้างขวาง ใกลี้ ๆ ลานกลางแจ้งที่มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และบริเวณรอบ ๆ ล้อมรอบไปด้วยต้นไม้ที่เขียวชอุ่ม เหมาะแก่การพักผ่อน สำหรับผู้ที่ชอบสัมผัสธรรมชาติเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 2-15 ลานกลางแจ้งเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า

9. วัดป่าสว่างบุญ เจดีย์ 500 ยอด สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2528 มีเนื้อที่กว่า 400 ไร่ ทางด้านในวัดเป็นสถานที่ที่สงบเงียบเหมาะกับการปฏิบัติธรรมเป็นอย่างมาก เนื่องจากพื้นที่ทางด้านหลังติดกับเชิงเขามีอากาศที่เย็นสบายมาก และมีประชาชนเข้าไปปฏิบัติธรรมกันเป็นจำนวนมาก

ภาพที่ 2-16 วัดป่าสว่างบุญ เจดีย์ 500 ยอด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กมลวรรณ กาญจนกิตติ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สถานที่เล่นกีฬาและออกกำลังกายของสนามกีฬาและศูนย์กีฬาต่าง ๆ และสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ มีศักยภาพอยู่ในระดับดี ส่วนทางด้านอุปกรณ์กีฬา บุคลากรทางกีฬา สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง จะเห็นได้ว่าจังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพในด้านของสถานที่ทั้งทางการกีฬาและสถานที่ทางการท่องเที่ยวจึงมีความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดเชียงใหม่ให้มีประสิทธิภาพได้หากได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงศักยภาพในด้านอื่น ๆ ให้ดีขึ้นอย่างเป็นระบบและมีแบบแผน รูปแบบในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาได้นำเสนอไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้ 1) จัดรายการกีฬาไปตามเส้นทางที่มีแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่น่าสนใจโดยจัดให้มีกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าไปเยี่ยมชมความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ด้วย 2) จัดให้มีรายการกีฬาประเภทต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ 3) จัดกิจกรรมกีฬาในรูปแบบของการแข่งขันภายในสนามกีฬาหรือศูนย์กีฬาต่าง ๆ และมีการจัด โปรแกรมท่องเที่ยวไว้สำหรับผู้ที่เข้ามาแข่งขันกีฬาหรือผู้ติดตามที่มีเวลาว่างจากการแข่งขันได้เลือกที่จะไปเยี่ยมชมสถานที่เที่ยวต่าง ๆ ที่มีความสนใจและชื่นชอบ

ทวีพล ไชยพงษ์ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ณ วนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างและพัฒนาเส้นทางกิจกรรมและกระบวนการของท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน
- 2) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ณ วนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีโต้จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) เพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน สำหรับวนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลจาก

โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ฯ จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า 1) ด้านพื้นที่มีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน อาจต้องมีการควบคุมเรื่องของปริมาณของนักท่องเที่ยว และปัญหาขยะมูลฝอย 2) ด้านการจัดการ พบว่าการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวด้วยจักรยานต้องคำนึงถึงความถูกต้อง และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ 3) ด้านกิจกรรมและกระบวนการ พบว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นก่อนข้างจะไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และควรมีการส่งเสริมในกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติม 4) ด้านการมีส่วนร่วม พบว่าชุมชนในท้องถิ่นยังเห็นการทำกิจกรรมจักรยานและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ใกล้เคียงเกิดการมีส่วนร่วมที่น้อย จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษาวิเคราะห์ หาข้อสรุป และนำมาสรุปเป็นความเรียง

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน พบว่า 1) ด้านการวางแผน พบว่าควรมีการบูรณาการด้านบุคลากรในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวนอกเหนือจากการมาท่องเที่ยวด้วยจักรยานอย่างเดียว การจัดให้มีการส่งเสริมทางการตลาดบริการในช่วงเทศกาลการท่องเที่ยว 2) การจัดองค์กร พบว่า ควรมีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนในการปฏิบัติงานและจัดอบรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน 3) การนำไปใช้ พบว่า ควรมีการนำแผนไปปฏิบัติในทิศทางเดียวกันมุ่งทำงานเป็นทีม มีการตรวจสอบเส้นทางและอุปกรณ์อย่างต่อเนื่อง 4) การควบคุม พบว่า ควรมีการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ รวมถึงการจัดทำสถิติการท่องเที่ยว

สุพัตรา ศรีอาจ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการใช้จักรยานสำหรับนิสิต และบุคลากรที่พักอาศัยภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่คาดหวังของกลุ่มตัวอย่างในการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการใช้จักรยานในมหาวิทยาลัยบูรพา อยู่ในอันดับสูงแต่สภาพที่เป็นจริงอยู่ในอันดับต่ำที่สุด แสดงว่า ยังไม่เป็นที่คาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการใช้จักรยานสำหรับนิสิต และบุคลากร ที่พักอาศัยภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนตั้งนโยบาย กำหนดแผนงานที่ ชัดเจนและกำหนดเป้าหมายตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงาน 2) ด้านการจัดองค์กรกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน 3) ด้านการนำ/ การปฏิบัติ จัดที่จอดรถเฉพาะ ขานยนต์เข้มงวดกฎจราจร มีจักรยานให้เช่า/ ยืม 4) ด้านการควบคุม ให้มีการติดตามประเมินผลในการ ดำเนินงานการส่งเสริมการใช้จักรยานอย่างเสมอเข้มงวดในกฎจราจรของผู้ใช้ยานพาหนะและประเมินการ ตอบรับการ ใช้จักรยานในทุกปี 5) ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ทางจักรยาน จุดเติมลม ป้ายเส้นทาง ป้ายบังคับหรือเตือนเพื่อความปลอดภัย 6) ด้านการจัดการ มีการประชุมทุกหน่วยงาน

ที่รับผิดชอบ ทำงานแบบมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน 7) ด้านงบประมาณ หรือ
 ทุนจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและจัดงบประมาณสำรองไว้ในยามฉุกเฉิน และ
 8) ด้านทรัพยากรบุคคลกำหนดหน้าที่การทำงานบุคลากรของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน

อรนภา ทศนัยนา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
 และกีฬาสำหรับผู้สูงอายุโดยมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและประเมินรูปแบบการจัดการ
 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬาสำหรับผู้สูงอายุโดยมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบ
 การจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬาของมหาวิทยาลัย สำหรับผู้สูงอายุ ประกอบด้วย
 กระบวนการในการบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน (Planning) จำนวน 10
 องค์ประกอบ คือการกำหนดหน่วยงานหลัก การสรรหาผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินการ
 การกำหนดเป้าหมาย นโยบาย วัตถุประสงค์ กำหนดแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการ
 กำหนดกิจกรรม กำหนดแผนด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก
 ด้านการจัดการการตลาด และกำหนดตัวชี้วัดและการประเมินผลแผน 2) ด้านการจัด
 องค์การ (Organizing) จำนวน 5 องค์ประกอบ คือการกำหนดงาน ออกแบบและจัดกลุ่มงาน
 การกำหนดขอบเขตและหน้าที่การทำงาน กำหนดผังโครงสร้างองค์การ กำหนดคุณสมบัติ
 และคัดเลือกวิทยากร ผู้นำกิจกรรมด้านสุขภาพ กีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว กำหนด
 การปฐมนิเทศและอบรมสัมมนา 3) ด้านการนำไปปฏิบัติ (Implementing) จำนวน 3 องค์ประกอบ
 คือกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมมีอายุ 55 ปีขึ้นไป มีภาวะสุขภาพที่ช่วยเหลือตนเอง
 ได้ และไม่มีภาวะโรคที่เป็นอันตรายต่อการเข้าร่วมกิจกรรม กระบวนการประกอบด้วย สิ่งดึงดูดใจ
 การคมนาคมขนส่งและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และกิจกรรม
 ผลที่ได้รับ ประกอบด้วย ผู้สูงอายุได้รับประโยชน์ด้านสุขภาพ 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม
 จิตวิญญาณ และความรู้ 4) ด้านการควบคุม (Controlling) จำนวน 3 องค์ประกอบ คือกำหนด
 มาตรฐานการควบคุม การประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การปรับปรุง แก้ไข ซึ่งรูปแบบ
 การจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬาสำหรับผู้สูงอายุโดยมหาวิทยาลัยที่สร้างขึ้น
 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ

สิริพร อิมหุ่น (2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
 ผจญภัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย
 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยประกอบไปด้วย
 ดังนี้ 1) ด้านบุคลากร การวางแผนอัตรากำลังคนของหน่วยงานนั้นต้องให้เหมาะสมและสอดคล้อง
 กับฤดูกาลท่องเที่ยว ควรคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ มีความสามารถ มีศักยภาพ มีคุณสมบัติ
 เหมาะสมตรงตามตำแหน่งงาน 2) ด้านงบประมาณ แผนงบประมาณมีทั้งแบบระยะสั้นและระยะ

ยาวจะรวมถึงงบประมาณการดำเนินงานและงบประมาณการเงินมี นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ จัดหาทุนหาผู้สนับสนุนทางการเงินและสิทธิประโยชน์จากหน่วยงานภายนอกพร้อมทั้งต้องจัดทำ แผนความเสี่ยงทางการเงินเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและต้องมีการติดตาม ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่ป่าชุมชน ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักมากขึ้น สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ 3) ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ซื้อนั้นต้องได้มาตรฐานเลือกซื้อกับ บริษัทที่มีความน่าเชื่อถือมีบริการหลังขาย มีผู้เชี่ยวชาญตรวจเช็คอุปกรณ์ทุก ควรจัดทำป้ายแสดง กฎระเบียบวิธีการใช้วิธีปฏิบัติตนไว้อย่างชัดเจนมีการสาธิตการใช้อุปกรณ์ก่อนทำกิจกรรม จัดให้มี การบริการคมนาคมขนส่งให้นักท่องเที่ยวโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม 4) ด้านการจัดการควรจัด แผนการดำเนินงานที่ชัดเจนตรวจสอบได้ติดตามได้และประเมินได้การดำเนินงานให้เป็นไปตาม แผนงานมีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนงาน 5) ด้านการตลาดทำ แผนการตลาดมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องหลากหลายช่องทางการจัดไปแกรมกิจกรรม ท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัยต้องให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยว โปรแกรมที่จัดควรมีความหลากหลายในกิจกรรม 6) ด้านการจัดการความเสี่ยง มาตรฐานความปลอดภัยในอุปกรณ์สถานที่หรือระบบต่างๆต้องถูกต้องตามหลักการมีการทำ ประกันอุบัติเหตุและประกันภัยให้นักท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวต้องเซ็นหนังสือยินยอมความเสี่ยง 7) ด้านประเด็นจริยธรรมในการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยว อนุรักษ์ธรรมชาติพร้อมรณรงค์ส่งเสริมร่วมกับชุมชนตระหนักให้เห็นคุณค่าห่วงแหน ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเอง

ปรางทิพย์ ยูวานนท์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการการท่องเที่ยว เชิงกีฬา วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชลบุรีและบุรีรัมย์ มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการการท่องเที่ยว เชิงกีฬาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจ และด้านความต้องการการสนับสนุน การพัฒนาการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

Gibson, Kaplanidou, and Kang (2012) ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงกีฬาขนาดเล็ก: ศึกษาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อตรวจสอบ Sport event ขนาดเล็กและการทำงานของคณะกรรมการท้องถิ่นในบริบท โดยมี 3 หลัก ของการสนับสนุน ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

ขนาดเล็กเป็นทางเลือกเชิงลบที่เกี่ยวข้อง Host ของอินเทอร์เน็ตขนาดใหญ่ชี้ให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมให้ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่สามารถทำงานร่วมกับชุมชน โดยการท่องเที่ยวเชิงกีฬาขนาดเล็กนั้นจะเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสำหรับชุมชน ก่อให้เกิดเสาหลักทางเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Mason and Leberman (2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนนันทนาการและการท่องเที่ยว ภูมิศึกษา กิจกรรมจักรยานเสือภูเขาในพื้นที่มานาวทู ของประเทศนิวซีแลนด์ ในการศึกษาครั้งนี้ได้มีการสำรวจความชอบด้านสภาพแวดล้อมทางนันทนาการและประสบการณ์ที่คาดหวัง พบว่า นักจักรยานเสือภูเขาคาดหวังประสบการณ์ที่ทำหายทักษะในการจักรยาน ความตื่นเต้นในการออกกำลัง ได้สัมผัสพื้นที่ พบปะเพื่อนฝูง และยังพบว่าผู้ที่จักรยานเสือภูเขาชอบขับจักรยานในเส้นทางที่แคบ มีความลาดชัน เป็นเส้นทางที่ได้สัมผัสในการชมธรรมชาติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methodology) โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

ตารางที่ 3-1 ขั้นตอนการวิจัย การดำเนินการและผลที่ได้รับ

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
1) การสำรวจ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน	1) สำรวจข้อมูลพื้นฐานของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคดโป่งก้อนเส้า ภายใต้กรอบแนวคิดการบริหารจัดการ POLC, ส่วนประสมทางการตลาด บริการ 7P's และ องค์ประกอบการท่องเที่ยว 6'A โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) 6 ท่าน ร่วมกับการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง 2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมโดยใช้ PESTLE/ SIPOC	ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคดโป่งก้อนเส้า ภายใต้กรอบที่กำหนดไว้

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
2) การขยายและยืนยันความถูกต้องและเหมาะสมของข้อมูล	1) นำข้อมูลพื้นฐานที่ผ่านการวิเคราะห์ในแต่ละประเด็นมาทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informant) จำนวน 6 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง 2) ทำการวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์	กรอบเนื้อหาที่ใช้เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม รายนาม (ภาคผนวก ก)
3) การสร้างเครื่องมือวิจัย	1) นำเนื้อหาที่ได้มาทำการจัดประเภทอย่างมีระบบ เพื่อสร้างเป็นข้อคำถามที่จะใช้ในการวิจัย 2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในเบื้องต้น 3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน 4) นำผลที่ได้รับมาวิเคราะห์คุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรงเชิงสภาพ 5) ดำเนินการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ	แบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาคุณภาพและพร้อมนำไปใช้ (ภาคผนวก ข) รายนาม (ภาคผนวก ก)
4) การเก็บรวบรวมข้อมูล	1) นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด 2) ตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูลภายในแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน 3) (ในกรณีที่มีความผิดพลาด) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลซ้ำเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ระบุไว้ 4) คีย์ข้อมูลเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการเก็บรวบรวม ข้อมูลแบบสอบถาม ที่ถูกต้องและเหมาะสม ที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ทางสถิติ

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
5) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี	1) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ 2) สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3) นำข้อมูลที่ได้มาร่างเป็นแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี 4) ได้แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน นำไปตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 5) นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบมาวิเคราะห์เนื้อหาโดยสรุปประเด็นที่สำคัญเพื่อให้ได้แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์บุคลากรภาครัฐ 6 ท่าน เกี่ยวกับการหาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามเกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยได้กำหนดดังนี้

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการหาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี โดยใช้การสุ่มแบบพิจารณา (Judgment sampling) และแบ่งตามเกณฑ์ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ คือ บุคลากรที่มีส่วนรับผิดชอบศูนย์ศึกษาธรรมชาติและเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีตำแหน่งและหน้าที่การทำงานในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ผู้รับบริการ คือ นักกีฬาจักรยาน นักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ที่มาใช้บริการที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยใช้การสุ่มแบบพิจารณา (Judgment sampling)

ตารางที่ 3-2 ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก	ตำแหน่ง	จำนวน	เกณฑ์/ คุณสมบัติ	วิธีการคัดเลือก
1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก	- กำนัน	1 ท่าน		
	- นายกองค้การบริการส่วนตำบลท่ามะปราง	1 ท่าน		
	- หัวหน้าสวนป่าท่องเที่ยวเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	1 ท่าน	มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี	วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)
	- ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี	1 ท่าน	มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี	
	- เจ้าหน้าที่พัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี	1 ท่าน		
	- นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี	1 ท่าน		
	- เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	22 ท่าน	มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี	เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)
2. กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	- นักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน - ประชาชนในพื้นที่	76 ท่าน		พิจารณาตามการสุ่มแบบ
	- ผู้ประกอบการ ด้านที่พัก ร้านอาหาร เครื่องดื่ม	30 ท่าน	ดุลพินิจของผู้วิจัย	พิจารณา (Judgment sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามถึงสภาพปัญหาการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ซึ่งแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นได้นำไปใช้สัมภาษณ์ กลุ่มหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 6 ท่าน โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์วัน เวลาและสถานที่

1.2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ (POLC) 4 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดองค์กร 3) ด้านการปฏิบัติการและ 4) ด้านการควบคุม

1.3 ด้านส่วนประสมการตลาด (Marketing mix: 7 P's) ประกอบด้วย

1) ผลิตภัณฑ์ 2) ราคา 3) ช่องทางการจัดจำหน่าย 4) การส่งเสริมการตลาด 5) บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ 6) สร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ 7) กระบวนการ

2. แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์และศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาสร้างเป็นแบบสอบถามโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลกับ เจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า, นักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน, ประชาชนในพื้นที่, ผู้ประกอบการด้านที่พัก ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ (POLC) 4 ด้าน

ส่วนที่ 3 คือแบบสอบถามเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดในทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

ส่วนที่ 4 คือแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว 6'A

ลักษณะแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) สำหรับมาตราส่วนประมาณค่าผู้วิจัยได้แบ่งระดับการให้ความสำคัญเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตารางที่ 3-3 มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ

ระดับ	คะแนน
มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

การอภิปรายผลผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยและแปลผลโดยอาศัยหลักตามโอกาสที่ควรจะเป็น (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) ตามแนวคิดของ Best (1977)

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำ}}{\text{จำนวน}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ซึ่งทำให้ได้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 แสดงว่า มีการประเมินในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 แสดงว่า มีการประเมินในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 แสดงว่า มีการประเมินในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 แสดงว่า มีการประเมินในระดับน้อย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยมี 2 แบบ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยข้อมูลทั่วไป องค์ประกอบของการบริหารจัดการ และส่วนประสมการตลาดบริการ 7'P โดยมีการสร้างและตรวจสอบดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและส่วนประสมการตลาดบริการ 7'P

1.2 เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์นำแบบสัมภาษณ์ ไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาเนื้อหา

1.3 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขและนำไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 6 ท่าน (ภาคผนวก ข)

2. แบบสอบถามเพื่อสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

2.1 นำผลการสัมภาษณ์มาสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยการตรวจสอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและทำการปรับปรุงแก้ไข

2.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการและด้านการส่งเสริมการตลาดบริการ (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิดังภาคผนวก ก) โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการ ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (บุญเชิด ภิญ โยอนันตพงษ์, 2543) โดยกำหนดค่า IOC ตั้งแต่ .05 ขึ้นไป โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence)

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยมีการกำหนดคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้ ดังนี้

ให้ +1 หมายถึงว่า แน่ใจคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ให้ 0 หมายถึงว่า ไม่แน่ใจว่าคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ให้ -1 หมายถึงว่า คำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัย

เกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่า IOC > .50 หมายความว่า คำถามสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ค่า IOC < .50 หมายความว่า คำถามไม่สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

2.3 นำแบบสอบถามตรวจคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความตรงตามเนื้อหา (Content validity) เพื่อตรวจสอบแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ระหว่าง .95-.1.00 (ภาคผนวก ข)

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ภาคผนวก ข)

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนเฉลี่ยรายข้อกับคะแนนเฉลี่ยรวม (Item-total correlation) และได้ค่าอำนาจจำแนก รายข้อโดยมีค่าความสัมพันธ์ (r) ระหว่าง .22 ถึง .73 และทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ตามวิธีการของ Cronbach (1990, pp. 202-204) และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α) เท่ากับ .96 (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข)

2.6 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยบูรพา หมายเลข Hu 106/2561 และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตในการเก็บข้อมูล
2. ก่อนเก็บข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย รายละเอียดเกี่ยวกับและวิธีการตอบแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามในการทำวิจัย
3. แจกแบบสอบถามแก่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการทำวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้วยตัวเองให้ครบตามระยะเวลาที่ผู้วิจัยกำหนด
4. ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลทางสถิติโดยคัดเลือกแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์จากแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ในด้านการบริหารจัดการ POLC ด้านส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7P's

และองค์ประกอบการท่องเที่ยว 6'A โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. วิเคราะห์ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาสรุปเป็นแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

3. นำแนวทางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

4. ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบมาวิเคราะห์เนื้อหาโดยสรุปประเด็นที่สำคัญเพื่อให้ได้ แนวทางทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษางานวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methodology) โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ผลการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants)
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
มานำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ผลการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 6 ท่าน

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ดังนี้

ด้านการวางแผน (Planning)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ด้านการวางแผน หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังขาดการบูรณาการร่วมกัน ขาดการกำหนดแนวทางดำเนินงานและการสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของการนำเสนอด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในส่วนของวางแผนด้านงบประมาณไม่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน และงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น เส้นทางจักรยาน สถานที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมถึงการสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน จึงต้องอาศัยหน่วยงานภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในส่วนการสนับสนุน นอกจากนี้ยังมีเรื่องกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ยังไม่สามารถดำเนินการพัฒนาทางด้านเส้นทางจักรยานและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวได้เต็มศักยภาพ ยังไม่มีนโยบายในการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในพื้นที่อย่างชัดเจนเนื่องจากทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญและขาดการเชื่อมโยงระหว่างกัน

ข้อเสนอแนะ ควรมีการร่วมกันวางแผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยาน คือ การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานหรือการแข่งขันจักรยาน ให้เกิดขึ้นภายในจังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นการวางรากฐานให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น โดยอาศัยกำลัง แต่ละหน่วยงานช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ควรกำหนดแผนการปฏิบัติในทุกระดับ ที่เกี่ยวข้องบูรณาการร่วมกันส่งเสริมและผลักดันกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรี ควรจัดแผนส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วม ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน เช่น นำสินค้าพื้นบ้านมาจัดจำหน่าย เปิดให้บริการเช่าจักรยานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ด้านการจัดองค์กร (Organizing)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ด้านการจัดองค์กร (Organizing) หน่วยงาน ต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานยังไม่มีหน่วยงาน ที่รับผิดชอบโดยตรงทางด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในเชิงรุกที่เป็นรูปธรรม เนื่องจากยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ การส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยาน การประชาสัมพันธ์ และการให้ความรู้ให้แก่นักท่องเที่ยว เนื่องจากหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนั้นก็ต่างปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในประเด็นหลักที่อยู่ในความรับผิดชอบของ ตนเอง ส่วนมากจะเป็นหน่วยงานภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา มากกว่าภาครัฐบาล จึงทำให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานนั้นยังคงเป็นไปอย่าง ไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ขยับส่งผลกระทบต่อความสามารถในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยานของจังหวัดสระบุรี

ข้อเสนอแนะ ควรมีหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบ ประสานงานโดยตรงในด้านการ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานเพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินการต่าง ๆ ควรสร้างเครือข่าย ที่ครอบคลุม เช่น แกนนำภาครัฐบาล ภาคเอกชน ภาคผู้นำท้องถิ่น ภาคประชาชน ผู้ประกอบการ และชมรมจักรยานได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น

การนำไปปฏิบัติ (Implementing)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า การนำไปปฏิบัติยังไม่มีกำหนดรูปแบบ การปฏิบัติที่ชัดเจนในทุกระดับที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่สามารถ บูรณาการร่วมกันได้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานและการบริหารจัดการ สถานที่ท่องเที่ยว สืบเนื่องจากการไม่มีการกำหนดหน่วยงานในการรับผิดชอบโดยตรง ทางด้านการท่องเที่ยวและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยังขาด

การนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ขาดการเชื่อมประสาน และขาดองค์ความรู้ ระหว่างหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวและกีฬา ให้เป็นที่รู้จักจึงทำให้การรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ยังไม่ค่อยทั่วถึง ยิ่งขาดระบบการให้บริการในกรณีเกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยวอุปกรณ์ในการช่วยเหลือในกรณี เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินข้อเสนอแนะ ควรมีจัดทำระบบการให้บริการที่มีความรวดเร็ว ปลอดภัย มีความเป็นมาตรฐาน

การควบคุม (Controlling)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ด้านการควบคุม ทางศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี มีระบบการเก็บข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการเพื่อเป็นฐานข้อมูลในแต่ละเดือน/ปี แสดงให้เห็นถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจเช็คในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์อำนวยความสะดวก เต็นท์ ห้องน้ำ/ห้องอาบน้ำ ที่พักเป็นประจำ ด้านการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม ให้มีความสวยงามอยู่เสมอ มีการบำรุงรักษาธรรมชาติ มีระบบการจัดการขยะที่ส่งผลกระทบต่อธรรมชาติอย่างสม่ำเสมอ มีการดูแลรักษาพื้นที่ให้พร้อมใช้งานเสมอ แต่ที่ยังเป็นปัญหาสำคัญคือ ด้านเส้นทางยังคงค่อนข้างแคบและไม่ปลอดภัยในบริเวณทางขึ้นไปยังบนศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า เนื่องจากเส้นทางมีความลาดชันและเป็นเส้นทางการใช้รถร่วมกันยังไม่มีเส้นทางเฉพาะจักรยานจึงทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง

ข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวด้วยจักรยานและนักท่องเที่ยวทั่วไปที่เข้ามาใช้บริการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำร่างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี โดยผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้ กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า กลุ่มประชาชน-ผู้ประกอบการ และกลุ่มนักท่องเที่ยวทั่วไป/จักรยาน

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า

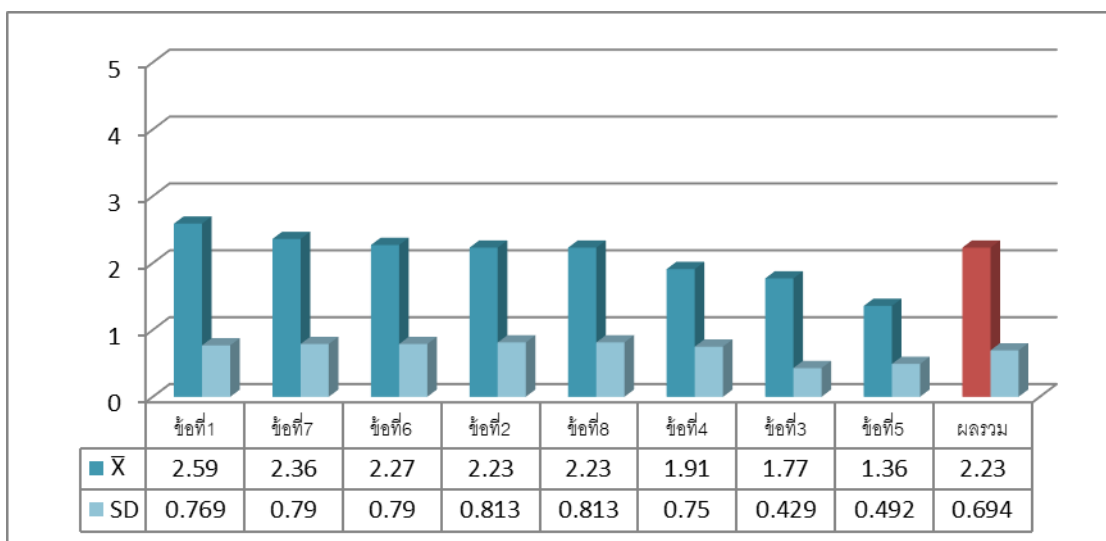
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	17	77.3
หญิง	5	22.7
รวม	22	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	-	-
19-30 ปี	-	-
31-40 ปี	12	54.5
41-50 ปี	9	40.9
51 ปีขึ้นไป	1	4.5
รวม	22	100

จากตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มเจ้าหน้าที่ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 77.3 และเพศหญิง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาคืออายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.9 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4.5

ตารางที่ 4-2 ค่าความคิดเห็นในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านการวางแผน

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านการวางแผน (Planning)				
1	มีการวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในพื้นที่	2.59	.769	น้อย
2	มีการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน	2.23	.813	น้อย
3	มีแผนการจัดทำเส้นทางจักรยานและสิ่งอำนวยความสะดวก	1.77	.429	น้อยที่สุด
4	มีแผนการจัดตั้งคณะกรรมการจากภาคส่วนต่าง ๆ	1.91	.750	น้อย
5	มีแผนจัดทำกิจกรรมในแต่ละเดือน/ปี	1.36	.492	น้อยที่สุด
6	มีแผนการประเมินผล ติดตามผลเพื่อปรับปรุงแก้ปัญหา	2.27	.790	ปานกลาง
7	มีแผนการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน	2.36	.790	น้อย
8	มีการจัดทำแผนงบประมาณด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา	2.23	.813	น้อย
ผลรวม		2.09	.694	น้อย

จากตารางที่ 4-2 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านการวางแผน ตามความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .694 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง คือ มีแผนการประเมินผล ติดตามผลเพื่อปรับปรุงแก้ปัญหา รองลงมาคือ น้อย 5 ข้อ คือ มีการวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในพื้นที่ที่มีการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน แผนการจัดตั้งคณะกรรมการจากภาคส่วนต่าง ๆ และแผนการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน รายข้อที่เหลืออยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ แผนการจัดทำเส้นทางจักรยาน และสิ่งอำนวยความสะดวก และการจัดทำแผนจัดทำกิจกรรมในแต่ละเดือน/ปี

ภาพที่ 4-1 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการวางแผนในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
ด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่

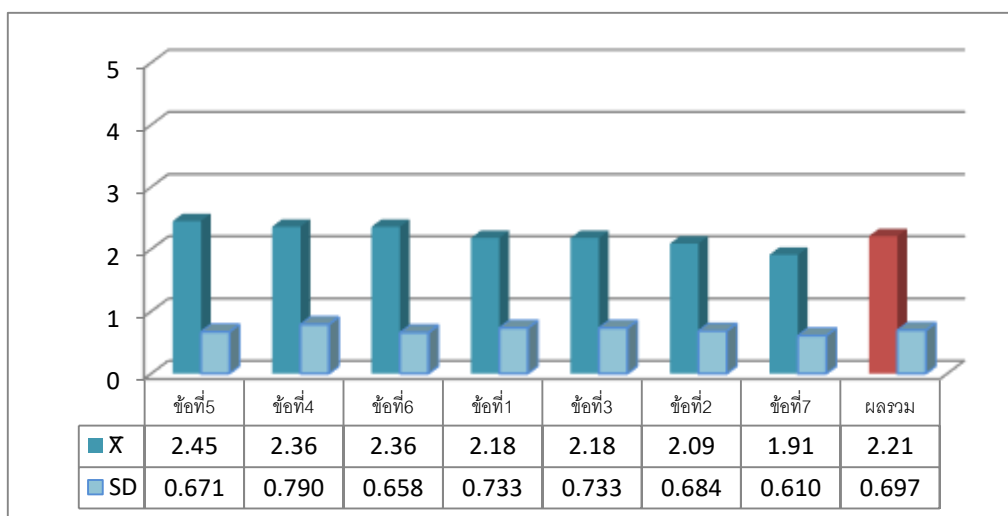
ตารางที่ 4-3 ค่าความคิดเห็นในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของ
กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า
ด้านจัดองค์กร

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ	
ด้านจัดองค์กร (Organizing)					
1	จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามแผน โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม	2.18	.733	น้อย	
2	จัดตั้งโครงสร้างการบริหาร โดยมีศูนย์ศึกษาธรรมชาติเป็นแกนนำทางและบุคคลจากหน่วยงานเข้าร่วมดำเนินงาน	2.09	.684	น้อย	
3	จัดคณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานเป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของศูนย์ศึกษาธรรมชาติ	2.18	.733	น้อย	
4	กำหนดบุคคล หน้าที่และรายละเอียดในการรับผิดชอบ	2.36	.790	น้อย	
5	จัดให้มีคณะกรรมการ ติดตาม ประเมินผลเพื่อปรับปรุงงาน	2.45	.671	น้อย	

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านจัดองค์กร (Organizing)				
6	จัดตั้งหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบโดยตรง	2.36	.658	น้อย
7	มีการจัดตั้งเครื่องข่ายความร่วมมือ ชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยาน	1.91	.610	น้อย
ผลรวม		2.21	.697	น้อย

จากตารางที่ 4-3 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านการจัดองค์กร ตามความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.21 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .697 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายข้อ อยู่ในระดับน้อย คือ มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามแผน โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม มีการจัดตั้งโครงสร้างการบริหาร โดยมีศูนย์ศึกษาธรรมชาติเป็นแกนนำทางและบุคคลจากหน่วยงานเข้ามาร่วมดำเนินงาน มีการจัดคณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานเป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของศูนย์ศึกษาธรรมชาติ มีการกำหนดบุคคล หน้าที่และรายละเอียดในการรับผิดชอบ จัดให้มีคณะกรรมการ ติดตาม ประเมินผล เพื่อปรับปรุงงาน มีการจัดตั้งหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบโดยตรง และมีการจัดตั้งเครื่องข่ายความร่วมมือ ชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

ภาพที่ 4-2 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการจัดองค์กรในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
ด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 4-4 ค่าความคิดเห็นในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของ
กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า
ด้านการนำไปปฏิบัติ

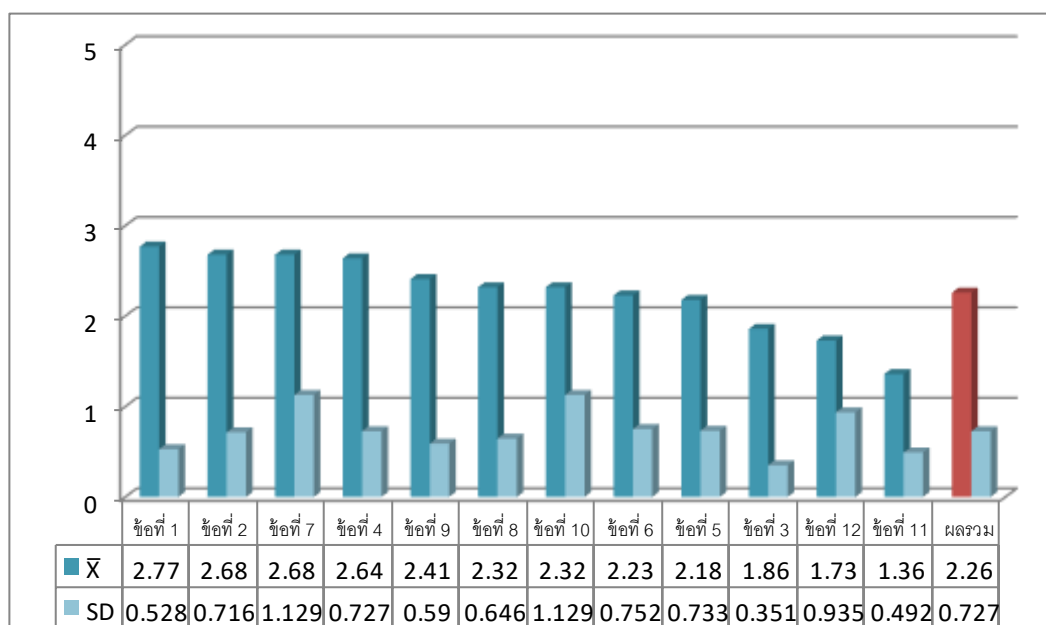
แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านการนำไปปฏิบัติ (Implementing)				
1	มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน	2.77	.528	ปานกลาง
2	มีการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทางต่าง ๆ	2.68	.716	ปานกลาง
3	มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เช่น สุขภาพ นันทนาการ และแข่งขัน	1.86	.351	น้อย
4	สำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ	2.64	.727	ปานกลาง
5	มีการจัดทำแผนผังเส้นทางจักรยานและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน	2.18	.733	น้อย

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านการนำไปปฏิบัติ (Implementing)	\bar{X}	SD	ระดับ
6	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน	2.23	.752	น้อย
7	มีระบบการให้บริการที่มาตรฐานสะดวกรวดเร็ว	2.68	1.129	ปานกลาง
8	มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง	2.32	.646	น้อย
9	มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อเข้าถึงผู้ใช้บริการ	2.41	.590	น้อย
10	มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว	2.32	1.129	น้อย
11	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน เช่น การรับซ่อมจักรยานหรือเช่าจักรยาน	1.36	.492	น้อยที่สุด
12	มีการสร้างเครือข่ายผู้นำ แกนนำของแต่ละกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1.73	.935	น้อยที่สุด
ผลรวม		2.26	.727	น้อย

จากตารางที่ 4-4 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านการนำไปปฏิบัติตามความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .727 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน การให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทางต่าง ๆ การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และระบบการให้บริการที่มาตรฐานสะดวกรวดเร็ว รองลงมาอยู่ในระดับน้อย 6 ข้อ คือ การจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เช่น สุขภาพ นันทนาการและแข่งขัน การจัดทำแผนผังเส้นทางจักรยานและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน การสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน การประชาสัมพันธ์และการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบเพื่อให้เข้าถึงผู้ใช้บริการ และการจัดระบบรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รายข้อที่เหลือ อยู่ในระดับที่ น้อยที่สุด 2 ข้อ คือ การสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้จาก

การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน เช่น การรับซ่อมจักรยานหรือเช่าจักรยาน และการสร้างเครือข่ายผู้นำ แกนนำของแต่ละกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ภาพที่ 4-3 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการนำไปปฏิบัติในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่

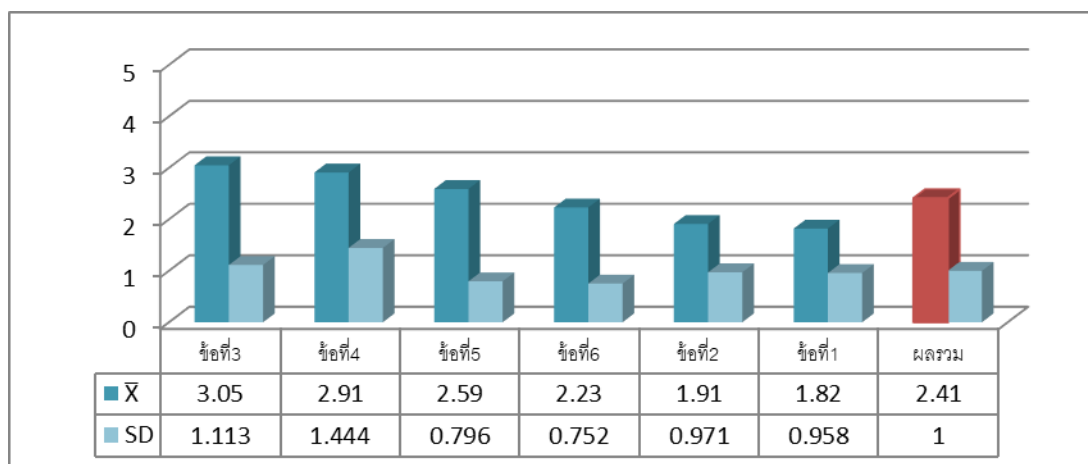
ตารางที่ 4-5 ค่าความคิดเห็น การดำเนินงานในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านการควบคุม

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ	
ด้านการควบคุม (Controlling)					
1	มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมขั้นตอนการปฏิบัติงาน	1.82	.958	น้อย	
2	มีการกำหนดมาตรฐานการควบคุมโดยการสร้างเครื่องมือในการประเมินในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน	1.91	.971	น้อย	

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านการควบคุม (Controlling)				
3	มีการจัดประชุมสม่ำเสมอเพื่อชี้แจงปรับปรุง แก้ไขปัญหาในงาน และปรับวิธีการควบคุมเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป	3.05	1.113	ปานกลาง
4	มีการจัดทำข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการเพื่อเป็นข้อมูลทางสถิติ	2.91	1.444	ปานกลาง
5	มีการจัดทำรายงานผลและนำผลจากการรายงานผลมาเป็นข้อมูลในการวางแผนครั้งต่อไป	2.59	.796	ปานกลาง
6	มีการศึกษาวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน	2.23	.752	น้อย
ผลรวม		2.41	1.00	น้อย

จากตารางที่ 4-5 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านการควบคุม การดำเนินงานตามความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง 3 ข้อ คือ การจัดประชุมสม่ำเสมอเพื่อชี้แจงปรับปรุง แก้ไขปัญหาในงานและปรับวิธีการควบคุมเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป การจัดทำรายงานผลและนำผลจากการรายงานผลมาเป็นข้อมูลในการวางแผนครั้งต่อไป และมีการจัดทำข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการเพื่อเป็นข้อมูลทางสถิติ รองลงมาอยู่ระดับน้อย 3 ข้อ คือ การจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมขั้นตอนการปฏิบัติงาน การกำหนดมาตรฐานการควบคุมโดยการสร้างเครื่องมือในการประเมินในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน และการศึกษาวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน

ภาพที่ 4-4 กราฟความคิดเห็น ด้านการควบคุม การดำเนินงานในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มเจ้าหน้าที่

ตารางที่ 4-6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	39	41.3
หญิง	37	48.7
รวม	76	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	6	7.9
19-30 ปี	24	31.6
31-40 ปี	16	21.1
41-50 ปี	16	21.1
51 ปีขึ้นไป	14	18.4
รวม	76	100

จากตารางที่ 4-6 พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 และเพศหญิง 37 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 19-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมามีอายุระหว่าง 31-40, 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.1 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.9

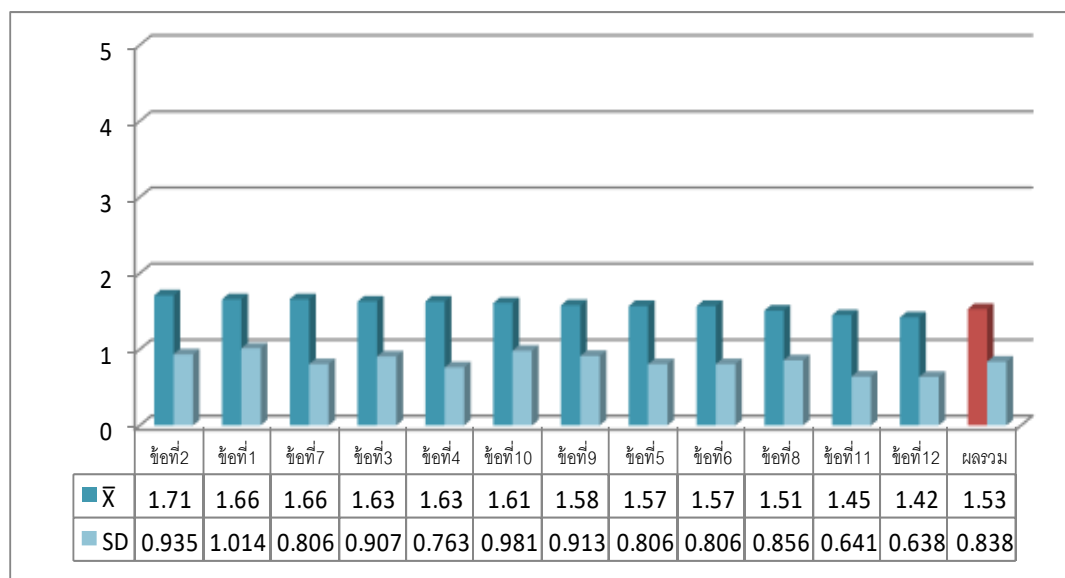
ตารางที่ 4-7 ค่าความคิดเห็น ของกลุ่มนักท่องเที่ยวในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
ด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า
จังหวัดสระบุรี ด้านกระบวนการ

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านกระบวนการ (Process)				
1	มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน	1.66	1.014	น้อยที่สุด
2	มีการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทางต่าง ๆ	1.71	.935	น้อยที่สุด
3	มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เช่น สุขภาพ นันทนาการ และแข่งขัน	1.63	.907	น้อยที่สุด
4	สำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ	1.63	.763	น้อยที่สุด
5	มีการจัดทำแผนผังเส้นทางจักรยานและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน	1.57	.806	น้อยที่สุด
6	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน	1.57	.806	น้อยที่สุด
7	มีระบบการให้บริการที่มาตรฐานสะดวกรวดเร็ว	1.66	.806	น้อยที่สุด
8	มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง	1.51	.856	น้อยที่สุด
9	มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อเข้าถึงผู้ใช้บริการ	1.58	.913	น้อยที่สุด
10	มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว	1.61	.981	น้อยที่สุด
11	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน เช่น การรับซ่อมจักรยานหรือเช่าจักรยาน	1.45	.641	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านกระบวนการ (Process)				
12	มีการสร้างเครือข่ายผู้นำ แคนนำของแต่ละกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1.42	.638	น้อยที่สุด
ผลรวม		1.53	.838	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 4-7 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.53 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .838 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายข้อทั้งหมดอยู่ในระดับ น้อยที่สุด คือ มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน การให้ข้อมูล กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทางต่าง ๆ การจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เช่น สุขภาพ นันทนาการ และแข่งขัน การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ การจัดทำแผนผังเส้นทางจักรยานและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน การสนับสนุน ให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยานมีระบบการให้บริการ ที่มาตรฐานสะดวกรวดเร็ว มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ที่หลากหลายเพื่อเข้าถึงผู้ใช้บริการ มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน เช่น การรับซ่อมจักรยานหรือเช่าจักรยาน และการสร้างเครือข่ายผู้นำ แคนนำของแต่ละกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ภาพที่ 4-5 กราฟข้อความคิดเห็น ด้านกระบวนการ ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

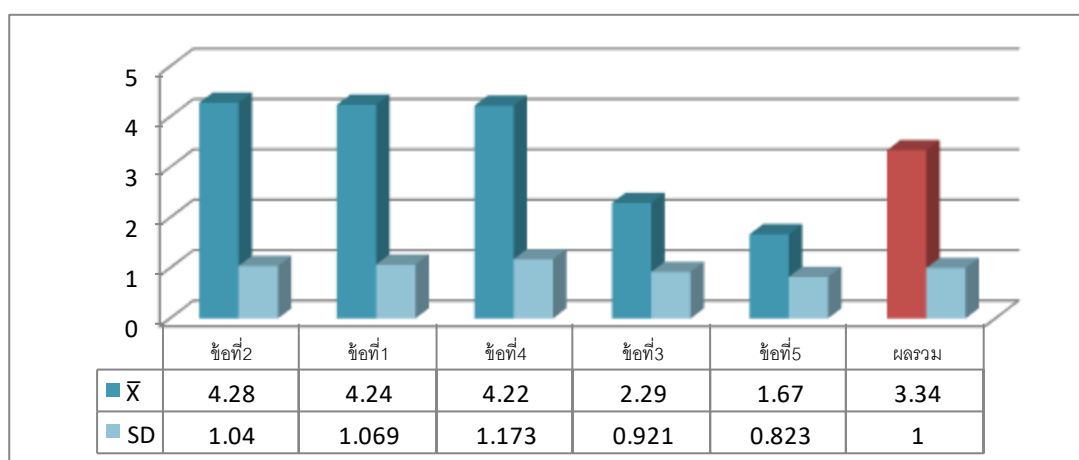
ตารางที่ 4-8 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ข้อ	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า			\bar{X}	SD	ระดับ
	ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)					
1	มีเส้นทางจักรยานที่มีความท้าทายและปั่นสนุกสนาน เพลิดเพลิน ในการชมธรรมชาติ			4.24	1.069	มากที่สุด
2	มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยาน			4.28	1.040	มากที่สุด
3	มีการจัดระบบบริการความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ที่มาปั่นจักรยาน			2.29	.921	น้อย
4	มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปั่นจักรยาน ในทุกรูปแบบเพื่อการท่องเที่ยว			4.22	1.173	มากที่สุด

ตารางที่ 4-8 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเขาคด-โป่งก้อนเส้า ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	
5	1.67	.823	น้อยที่สุด	
	ผลรวม	3.34	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-8 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเขาคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด 3 ข้อ คือ มีเส้นทางจักรยานที่มีความท้าทายและปั่นสนุกसान เพลิดเพลิน ในการชมธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน และพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปั่นจักรยานในทุกรูปแบบเพื่อการท่องเที่ยว รองลงมา อยู่ในระดับน้อย คือ การจัดระบบการบริการความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวที่มาปั่นจักรยาน และอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ สินค้าที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว เช่นสินค้า OTOP ประจำท้องถิ่น

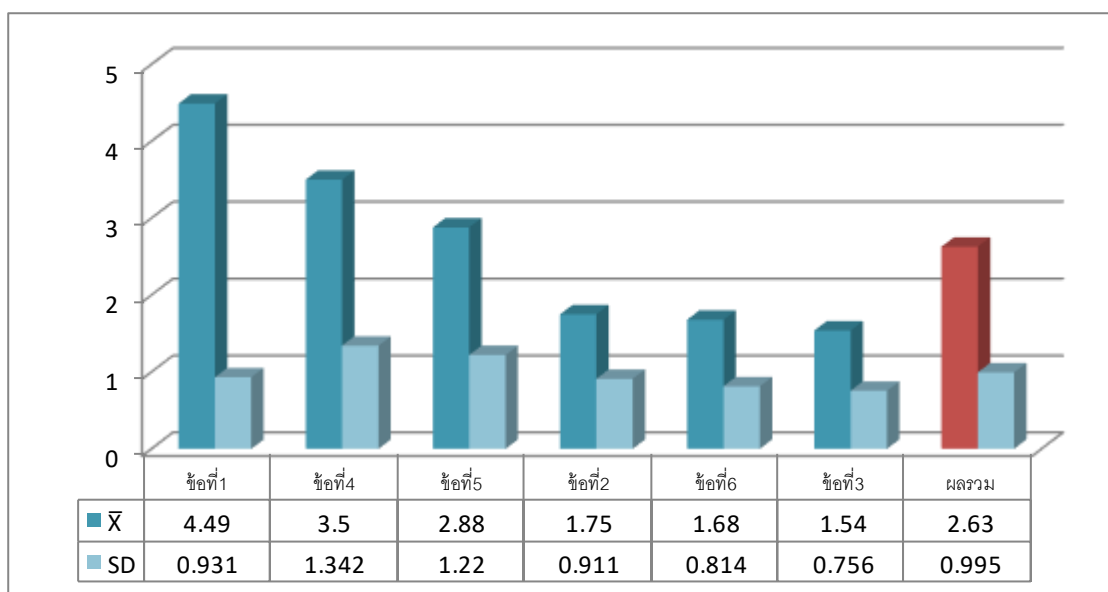

ภาพที่ 4-6 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ
ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-9 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย การเข้าถึง
แหล่งท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ
และท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน	4.49	.931	มากที่สุด
2	มีป้ายบอกทางและระยะทางที่ชัดเจน	1.75	.911	น้อยที่สุด
3	มีเอกสารในการบอกเส้นทางการบินจักรยานและสถานที่ท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ	1.54	.756	น้อยที่สุด
4	มีระบบคมนาคมขนส่งที่ความสะดวก	3.50	1.342	มาก
5	มีความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	2.88	1.22	ปานกลาง
6	ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน	4.49	.931	มากที่สุด
ผลรวม		2.63	.995	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-9 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายในส่วนของ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .995 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ระบบคมนาคมขนส่งความสะดวกในระดับปานกลาง คือ ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว รายข้อที่เหลืออยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ป้ายบอกทางและระยะทางที่ชัดเจน เอกสารในการบอกเส้นทางการบินจักรยานและสถานที่ท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ และการให้ช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ ป้ายโฆษณา

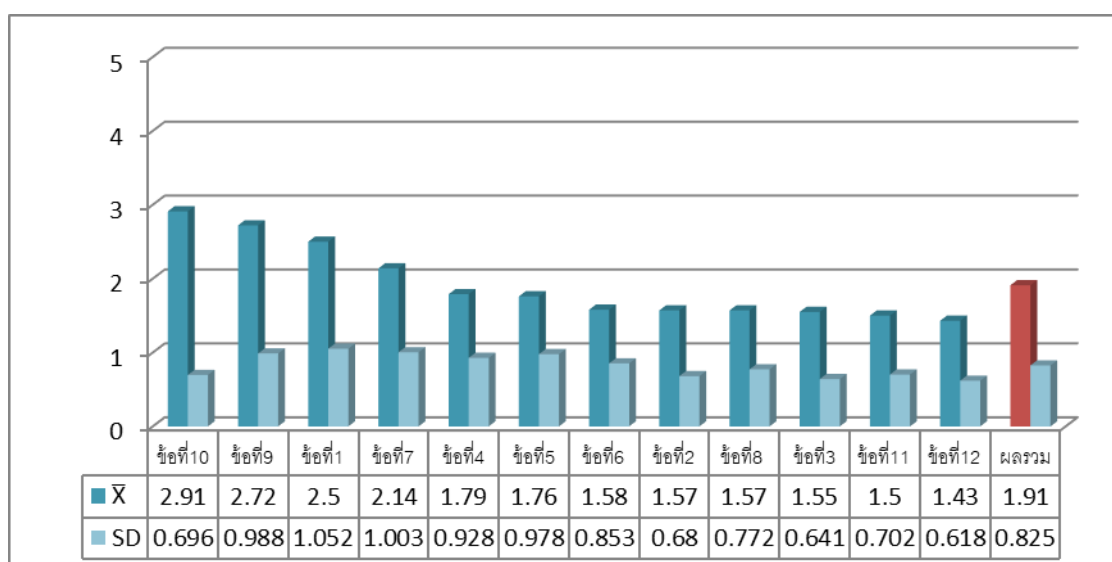
ภาพที่ 4-7 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
ของแหล่งท่องเที่ยว ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยานของ
กลุ่มนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-10 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	สถานที่จอดรถเหมาะสม/ เพียงพอ	2.50	1.052	น้อย
2	มีจุดบริการสถานที่ซ่อมจักรยานที่มีคุณภาพ	1.57	.680	น้อยที่สุด
3	มีสถานที่เช่าจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวไว้บริการนักท่องเที่ยว	1.55	.641	น้อยที่สุด
4	มีสถานที่จุดบริการนักท่องเที่ยวที่ทันสมัยสะดวกสบาย	1.79	.928	น้อยที่สุด
5	มีห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ	1.76	.978	น้อยที่สุด
6	มีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย เช่น ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายคำเตือน ป้ายกฎระเบียบต่าง ๆ อย่างชัดเจน	1.58	.853	น้อยที่สุด
7	มีระบบรักษาความปลอดภัยให้กับผู้ใช้บริการ	2.14	1.003	น้อย
8	มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุและผู้พิการอย่างเหมาะสม เช่น ห้องน้ำ ทางเดินต่างระดับ	1.57	.772	น้อยที่สุด
9	มีร้านอาหารและเครื่องดื่มสำหรับรับรองนักท่องเที่ยว	2.72	.988	ปานกลาง
10	มีสถานที่พักอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ	2.91	.696	ปานกลาง
11	มีหน่วยปฐมพยาบาลในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน (ระบบ การช่วยเหลือพิเศษ)	1.50	.702	น้อยที่สุด
12	มีเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ได้แก่ กล่องวงจรปิดและอื่น ๆ	1.43	.618	น้อยที่สุด
ผลรวม		1.91	.825	น้อย

จากตารางที่ 4-10 พบว่าแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
1.91 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .825 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง
2 ข้อ คือ สถานที่พักอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการและร้านอาหาร และ

เครื่องมือสำหรับรับรองนักท่องเที่ยว รองลงมาอยู่ในระดับ น้อย 2 ข้อ คือ สถานที่จอดรถเหมาะสม/เพียงพอ และระบบรักษาความปลอดภัยให้กับผู้ใช้บริการ รายข้อที่เหลือ อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ มีจุดบริการสถานที่ซ่อมจักรยานที่มีคุณภาพ มีสถานที่เช่าจักรยาน เพื่อการท่องเที่ยวไว้บริการนักท่องเที่ยว สถานที่จุดบริการนักท่องเที่ยวที่ทันสมัยสะดวกสบาย มีห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ มีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย เช่น ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายคำเตือน ป้ายกฎระเบียบต่าง ๆ อย่างชัดเจน สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุและผู้พิการอย่างเหมาะสม เช่น ห้องน้ำทางเดินต่างระดับ มีหน่วยปฐมพยาบาลในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน (ระบบการช่วยเหลือพิเศษ) และมีเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ได้แก่ กล่องวงจรปิด

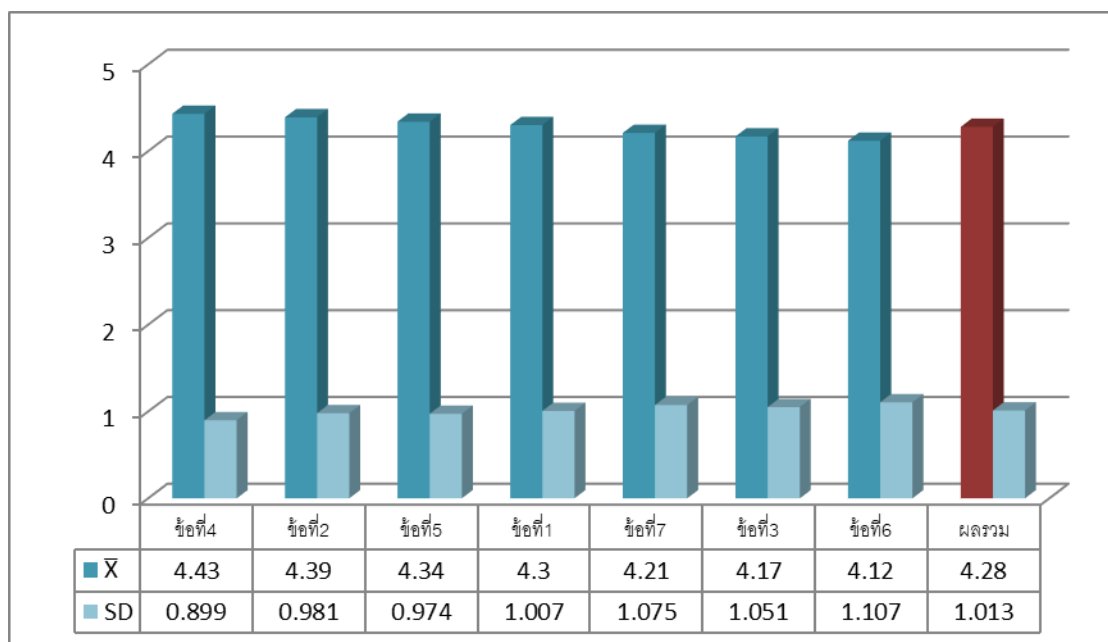

ภาพที่ 4-8 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-11 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน				
ข้อ	ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านกิจกรรม (Activities)				
1	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาชุมชน	4.30	1.007	มากที่สุด
2	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	4.39	.981	มากที่สุด
3	ควรมีกิจกรรมการแข่งขันจักรยานในรูปแบบต่าง ๆ	4.17	1.051	มาก
4	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานเรียนรู้วัฒนธรรมของชุมชน	4.43	.899	มากที่สุด
5	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อทดสอบสมรรถภาพทางกาย	4.34	.974	มากที่สุด
6	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานที่หลากหลายรูปแบบ เช่น ปั่นจักรยานวิบาก ปั่นขึ้นเขา	4.12	1.107	มาก
7	ควรมีปั่นจักรยานเรียนรู้วิถีชุมชนในพื้นที่ เช่น ชมสวนผลไม้	4.21	1.075	มากที่สุด
ผลรวม		4.28	1.013	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-11 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี ด้านกิจกรรม ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.013 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ คือ ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานเรียนรู้วัฒนธรรมของชุมชน ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อทดสอบสมรรถภาพทางกาย ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาชุมชน ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาชุมชน รองลงมาอยู่ในระดับ มาก 2 ข้อ คือ ควรมีกิจกรรมการแข่งขันจักรยานในรูปแบบต่าง ๆ และควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานที่หลากหลายรูปแบบ เช่น ปั่นจักรยานวิบาก ปั่นขึ้นเขา

ภาพที่ 4-9 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านกิจกรรม ในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
ด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

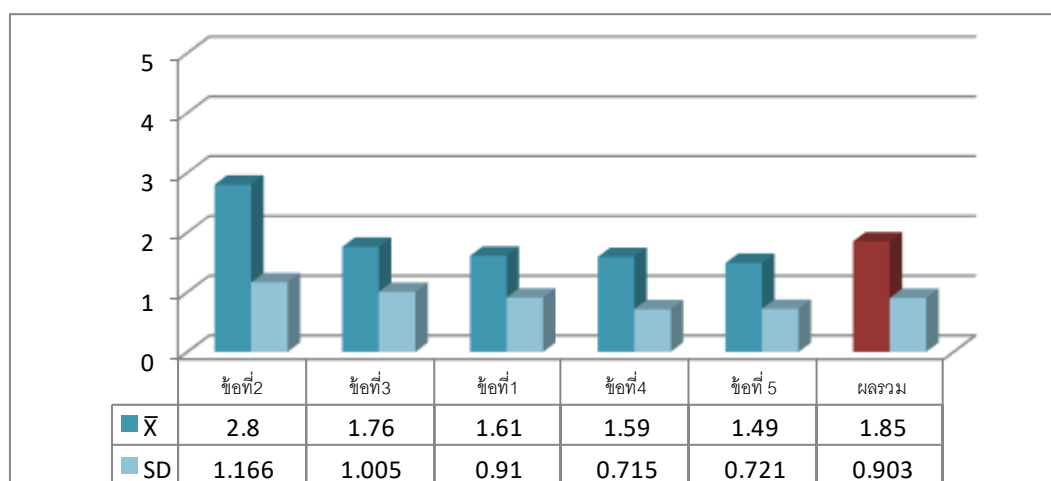
ตารางที่ 4-12 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี
ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว

ข้อ	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary service)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	
1	1.61	.910	น้อยที่สุด	
2	2.80	1.166	ปานกลาง	
3	1.76	1.005	น้อยที่สุด	
4	1.59	.715	น้อยที่สุด	

ตารางที่ 4-12 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary service)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	
5	1.49	.721	น้อยที่สุด	
	ผลรวม	1.85	.903	น้อย

จากตารางที่ 4-12 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.85 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .903 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง คือ การให้บริการแผนที่ที่ปัก และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ รองลงมาคือ อยู่ในระดับน้อยที่สุด 4 ข้อ คือ การให้บริการเช่าจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว มีหน่วยพยาบาลที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็วต่อการใช้บริการ มีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ตู้ ATM และมีอินเทอร์เน็ต wi-fi ไว้บริการ

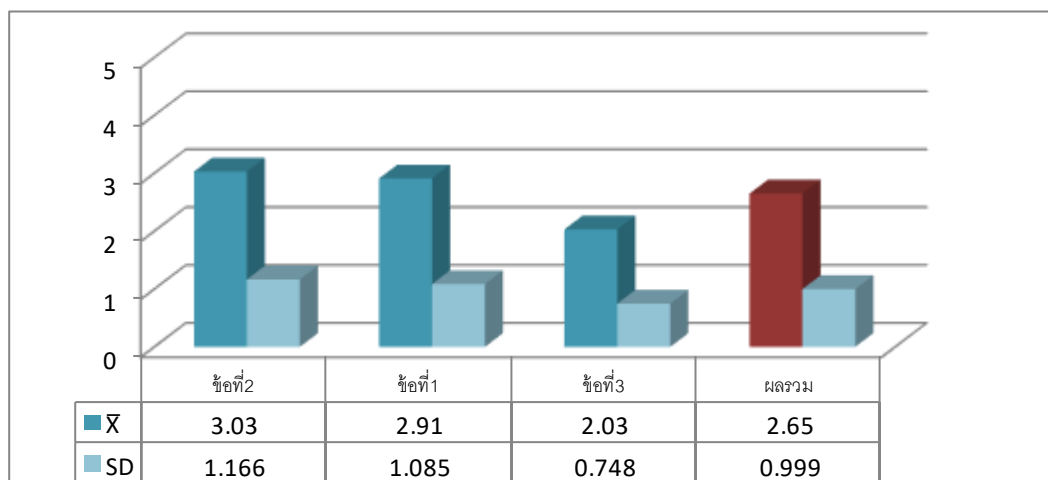

ภาพที่ 4-10 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-13 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านราคา

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย				
ข้อ	จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านราคา (Price)				
1	ราคาค่าเช่าสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เต็นท์ อุปกรณ์ทำอาหาร อื่น ๆ มีความเหมาะสม	2.91	1.085	ปานกลาง
2	ค่าบริการด้านที่พักภายในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า มีความเหมาะสม	3.03	1.166	ปานกลาง
3	ราคาของฝากที่ระลึกจากร้านค้าชุมชน มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการให้บริการ	2.03	.748	น้อย
ผลรวม		2.65	.999	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-13 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านราคา ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .999 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง มี 2 ข้อ คือ ค่าบริการด้านที่พักภายในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า มีความเหมาะสม ราคาค่าเช่าสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เต็นท์ อุปกรณ์ทำอาหาร อื่น ๆ มีความเหมาะสม และรองลงมาอยู่ในระดับน้อย คือ ราคาของฝากที่ระลึกจากร้านค้าชุมชน มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการให้บริการ

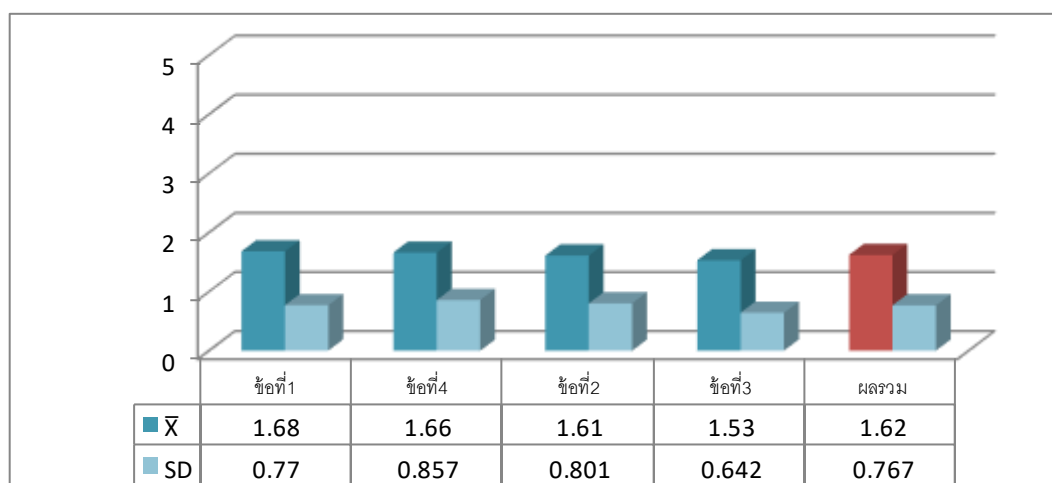

ภาพที่ 4-11 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านราคาในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
ด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-14 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย					
ข้อ	จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ	
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด (Promotion)					
1	มีการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน	1.68	.770	น้อยที่สุด	
2	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยาน	1.61	.801	น้อยที่สุด	
3	มีการโฆษณาผ่านสื่อ ป้ายโฆษณา/ แผ่นพับ/ อินเทอร์เน็ต	1.53	.642	น้อยที่สุด	
4	มีการประชาสัมพันธ์โดยการเชิญชวนหน่วยงานต่าง ๆ	1.66	.857	น้อยที่สุด	
ผลรวม		1.62	.767	น้อยที่สุด	

จากตารางที่ 4-14 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านการส่งเสริมทางการตลาด ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .767 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายข้ออยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน การโฆษณาผ่านสื่อป้ายโฆษณา/ แผ่นพับ/ อินเทอร์เน็ต และการประชาสัมพันธ์โดยการเชิญชวนหน่วยงานต่าง ๆ

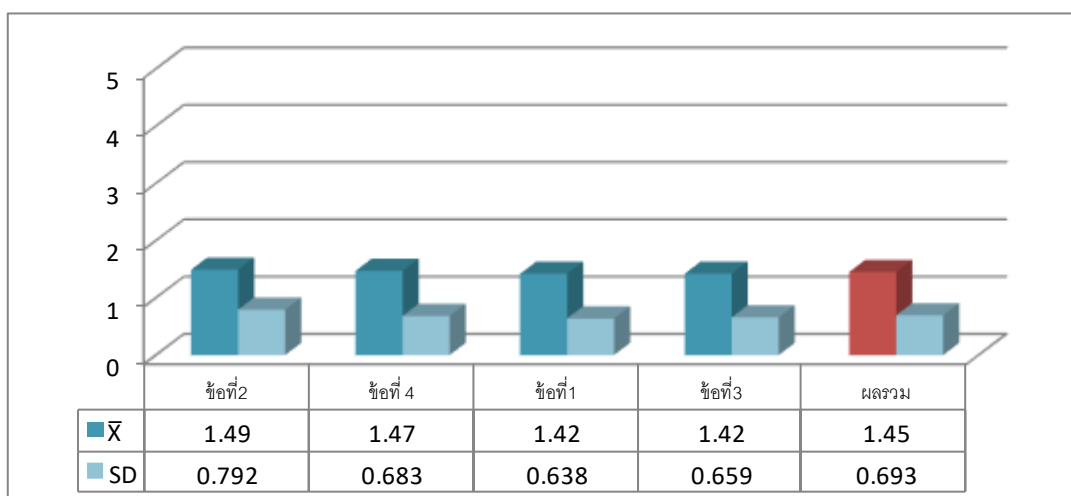

ภาพที่ 4-12 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านการส่งเสริมทางการในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-15 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านโปรแกรมการท่องเที่ยว

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย				
ข้อ	จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านโปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package)				
1	มีการจัดโปรแกรมการแข่งขันจักรยานในที่หลากหลายรูปแบบ เช่น คาว์บ์ฮิลล์ แรลลี่	1.42	.638	น้อยที่สุด
2	มีการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (แพ็คเกจท่องเที่ยว) ไว้สำหรับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน	1.49	.792	น้อยที่สุด
3	หน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมกันจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานที่ครบวงจร	1.42	.659	น้อยที่สุด
4	มีจัดโปรแกรมการปั่นจักรยานเพื่อออกกำลังกายและนันทนาการ	1.47	.683	น้อยที่สุด
ผลรวม		1.45	.693	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 4-15 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้าน โปรแกรมการท่องเที่ยว ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.45 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .693 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้ง 4 ข้อ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด คือ มีการจัดโปรแกรมการแข่งขันจักรยานในที่หลากหลายรูปแบบ เช่น คาว์บ์ฮิลล์ แรลลี่ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมกันจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานที่ครบวงจร มีจัดโปรแกรมการปั่นจักรยานเพื่อออกกำลังกายและนันทนาการ และการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (แพ็คเกจท่องเที่ยว)ไว้สำหรับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

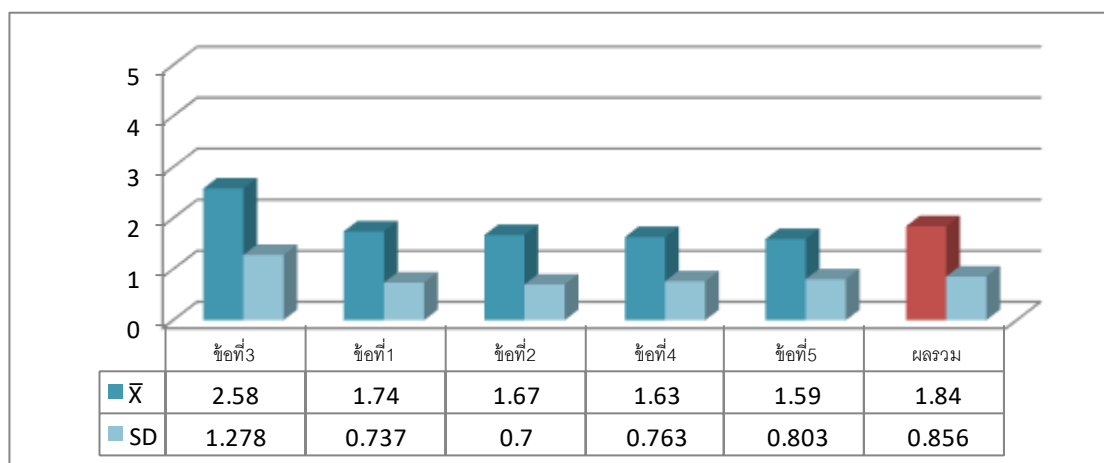
ภาพที่ 4-13 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านโปรแกรมการท่องเที่ยวในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4-16 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านบุคลากร

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย					
ข้อ	จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ	
ด้านบุคลากร (People)					
1	มีผู้นำเส้นทางที่มีความรู้ด้านเชิงนิเวศ ด้านธรรมชาติ	1.74	.737	น้อยที่สุด	
2	มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้จักรยาน	1.67	.700	น้อยที่สุด	
3	มิตรไมตรีต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	2.58	1.278	น้อย	
4	การมีส่วนร่วมของภาครัฐ,ภาคเอกชน และประชาชน	1.63	.763	น้อยที่สุด	
5	มีการทำงานร่วมกันในทุกภาคส่วน	1.59	.803	น้อยที่สุด	
ผลรวม		1.84	.856	น้อย	

จากตารางที่ 4-16 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านบุคลากร ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.84 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .856 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับน้อย

คือ มิตรไมตรีต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว รองลงมาอยู่ในระดับน้อยที่สุด 4 ข้อ คือ การมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ, ภาคเอกชน, ประชาชน) มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้จักรยาน และการมีผู้นำเส้นทางที่มีความรู้ด้านเชิงนิเวศด้านธรรมชาติ

ภาพที่ 4-14 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านบุคลากรในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

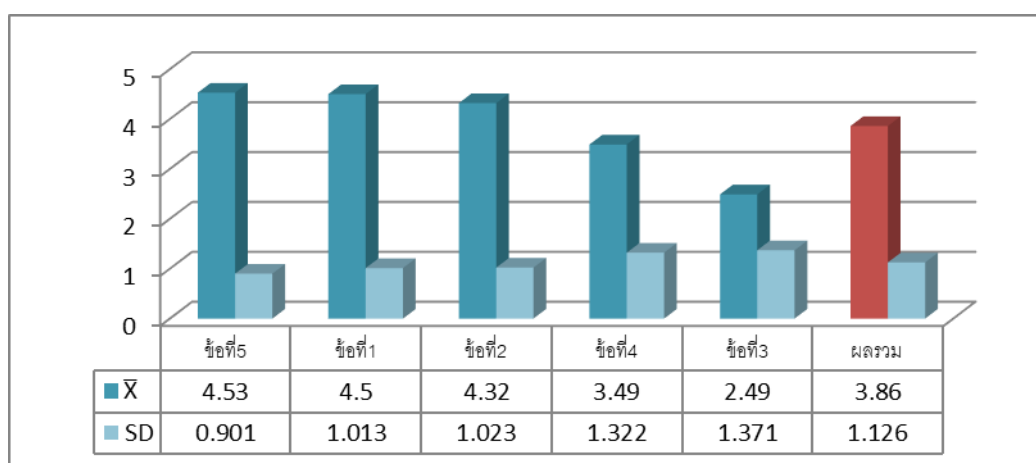
ตารางที่ 4-17 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านลักษณะทางกายภาพ

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย					
ข้อ	จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ	
ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence)					
1	มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางจักรยาน	4.50	1.013	มากที่สุด	
2	แหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาดตามเส้นทางจักรยาน	4.32	1.023	มากที่สุด	
3	ห้องน้ำ/ สุขา มีความสะอาดและเพียงพอต่อการให้บริการ	2.49	1.371	น้อย	
4	มีการตกแต่งสถานที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการให้มีความสวยงาม	3.49	1.322	มาก	

ตารางที่ 4-17 (ต่อ)

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย					
ข้อ	จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ	
ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence)					
5	มีสภาพอากาศ/ บรรยากาศที่ดี มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติตามเส้นทางจักรยาน	4.53	.901	มากที่สุด	
ผลรวม		3.86	1.126	มาก	

จากตารางที่ 4-17 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ด้านลักษณะทางกายภาพ ตามความคิดเห็นของกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.126 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางจักรยาน แหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาด มีสภาพอากาศ/ บรรยากาศที่ดี มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติตามเส้นทางจักรยาน และรองลงมาอยู่ในระดับน้อย คือ ห้องน้ำ/ สุขามีความสะอาดและเพียงพอต่อการให้บริการ

ภาพที่ 4-15 กราฟข้อมูลความคิดเห็น ด้านลักษณะทางกายภาพ ของการท่องเที่ยวในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน

1. เจ้าหน้าที่และชุมชนยังขาดการร่วมกัน เนื่องจากนโยบายจึงไม่มีการ โปรโมท หรือสนับสนุนทางด้านการท่องเที่ยวและกีฬาส่วนมากจะเป็นภาคเอกชนที่เข้ามามีบทบาท ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว
2. ควรสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน ชุมชนยังขาด การรับรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวด้วยจักรยานที่ดี (มีของดีแต่ขาดการนำเสนอในทุกรูปแบบ จึงทำให้ไม่เป็นที่รู้จักเท่าที่ควร)
3. ชุมชนยังขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวเชิง อาจจะทำให้พัฒนาไม่ได้ เต็มศักยภาพ
4. ควรส่งเสริมและให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวให้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนในพื้นที่
5. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปั่นจักรยานในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อ เป็นการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น
6. ควรปรับปรุงเส้นทางจักรยานให้มีความสวยงาม ปลอดภัย ให้แก่ผู้มาใช้ บริการ
7. อยากให้มีการประชาสัมพันธ์การปั่นจักรยานให้เป็นที่รู้จักแก่ประชาชนทั่วไป
8. อยากให้หน่วยงานภาครัฐได้สนับสนุนจัดทำเส้นทางจักรยานที่เป็นมาตรฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการเป็นจำนวนมาก เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักปั่นจักรยาน

ตารางที่ 4-18 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	17	56.7
หญิง	13	43.3
รวม	30	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	-	-
19-30 ปี	6	20
31-40 ปี	13	43.3
41-50 ปี	8	26.7
51 ปีขึ้นไป	3	10
รวม	30	100

จากตารางที่ 4-18 พบว่า กลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ที่ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 และเพศหญิง 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 และมีจำนวนน้อยที่สุดคือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.9

ตารางที่ 4-19 ค่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนเพื่อหาแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ และท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ข้อ	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
1	มีการวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในพื้นที่	1.57	.774	น้อยที่สุด

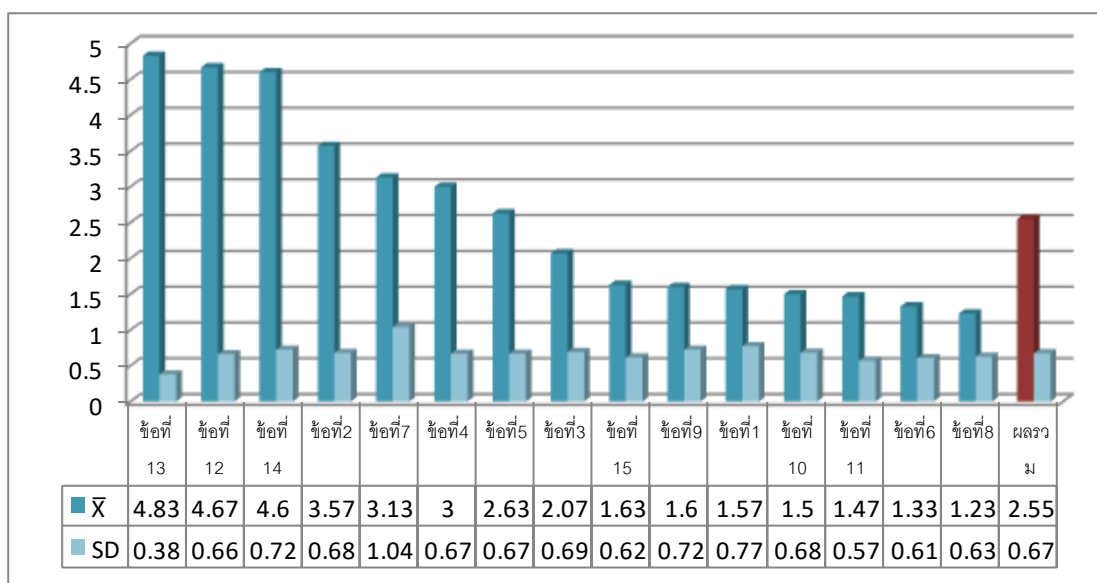
ตารางที่ 4-19 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	\bar{X}	SD	ระดับ
2	มีแผนการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน	3.57	.679	มาก
3	มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกัน ทุกภาคส่วน (ภาครัฐ, ภาคเอกชน, ประชาชน)	2.07	.691	น้อย
4	มีการสร้างเครือข่ายผู้นำ แกนนำของแต่ละกลุ่มของผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย			
5	มีการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือ ชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย จักรยาน	2.63	.669	ปานกลาง
6	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยาน เช่น การรับซ่อมจักรยานหรือเช่า จักรยาน	1.33	.606	น้อยที่สุด
7	มีการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (ภาครัฐ, ภาคเอกชน ประชาชน) ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยาน	3.13	1.042	ปานกลาง
8	มีสินค้าที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น สินค้า OTOP ประจำท้องถิ่น	1.23	.626	น้อยที่สุด
9	มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง	1.60	.724	น้อยที่สุด
10	มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อเข้าถึง ผู้ใช้บริการ	1.50	.682	น้อยที่สุด
11	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน	1.47	.571	น้อยที่สุด
12	สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยาน	4.67	.661	มากที่สุด

ตารางที่ 4-19 (ต่อ)

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย				
ข้อ	จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี	\bar{X}	SD	ระดับ
13	ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน	4.83	.379	มากที่สุด
14	ระบบคมนาคมขนส่งมีความสะดวก	4.60	.724	มากที่สุด
15	มีการให้ช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ ป้ายโฆษณา	1.63	.615	น้อยที่สุด
ผลรวม		2.55	.674	น้อย

จากตารางที่ 4-19 พบว่า แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน และมีระบบคมนาคมขนส่งมีความสะดวก ในระดับมาก 1 ข้อ คือ แผนการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ มีการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือ ชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน มีการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (ภาครัฐ, ภาคเอกชน, ประชาชน) ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในระดับ น้อย 1 ข้อ คือ การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ, ภาคเอกชน, ประชาชน) รายข้อที่เหลือในระดับ น้อยที่สุด 7 ข้อ คือ การวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน การสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน เช่น การรับซ่อมจักรยานหรือเช่าจักรยาน การจำหน่ายสินค้าที่โดดเด่นในพื้นที่ให้แก่ักท่องเที่ยว เช่นสินค้า OTOP ประจำท้องถิ่น การสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องเพื่อเข้าถึงผู้ใช้บริการ เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ ป้ายโฆษณา

ภาพที่ 4-16 กราฟข้อมูลความคิดเห็นในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานของกลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กลุ่มผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่

1. ควรได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ อย่างเช่น เส้นทางจักรยานที่มีความเป็นมาตรฐาน ป้ายบอกทางที่ชัดเจน ป้ายระมัดระวังอุบัติเหตุ และพัฒนาจุดที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า
2. อยากให้หน่วยงานภาครัฐได้เข้ามาสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยจักรยานให้มากขึ้น
3. อยากให้มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ประชาชนในพื้นที่สามารถมีรายได้จากการที่นักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมกิจกรรม
4. ควรมีการปรับปรุงเส้นทางจักรยานทางขึ้นศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า เนื่องจากเป็นเส้นทางที่แคบและอันตรายมาก รถจักรยานเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
5. อยากให้ภาครัฐ/ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น
6. ควรสนับสนุน ให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยว เพื่อประชาชนในพื้นที่ มีรายได้เสริมในการขายของฝาก ขายของพื้นบ้าน หรือกิจกรรมอื่น ๆ

ตารางที่ 4-20 สรุปประเด็นปัญหา ด้านการจัดการ POLC กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ
และท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ด้านการวางแผน	ด้านการจัดการ	ด้านการนำไปปฏิบัติ	ด้านการควบคุม
- ขาดการวางแผนร่วมกัน จากทุกภาคส่วนใน การดำเนินงานส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในพื้นที่	- ขาดการจัดตั้ง คณะกรรมการเพื่อ ดำเนินงานตามแผน	- ขาดการสนับสนุน ให้ชุมชนในพื้นที่มี รายได้จากการ ท่องเที่ยวเชิงกีฬา	- ขาดการจัดทำคู่มือ ในการปฏิบัติงาน
- ขาดแผนการพัฒนา เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยาน	- ขาดการกำหนด บุคคลหน้าที่ใน การรับผิดชอบ	- ขาดการ ประชาสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่อง	- ขาดเกณฑ์การ กำหนดมาตรฐาน การควบคุม เครื่องมือใน การประเมิน แต่ละกิจกรรม
- ขาดแผนการจัดการ เส้นทางจักรยานและ สิ่งอำนวยความสะดวก ต่าง ๆ	และประเมินผล เพื่อปรับปรุงงาน	และการสื่อสาร ที่หลากหลายเพื่อให้ เข้าถึงผู้ใช้บริการ	ที่ดำเนินงาน
- ขาดแผนกิจกรรมท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยาน	- ขาดหน่วยงานหลัก ในการรับผิดชอบ โดยตรง	- ขาดการสนับสนุน ให้ชุมชนในพื้นที่ได้ มีส่วนร่วมในการจัด	- ขาดการศึกษาวิจัย เพื่อนำมาปรับปรุง วิธีการดำเนินงาน
- ขาดแผนสนับสนุนให้ ชุมชนในพื้นที่ได้มีส่วน เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยาน	- ขาดการจัดตั้ง เครือข่ายความ ร่วมมือจากทุก ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมท่องเที่ยว ด้วยจักรยาน	

ตารางที่ 4-21 สรุปประเด็นปัญหาด้านการส่งเสริมการตลาด 7P's และองค์ประกอบการท่องเที่ยว 6'A กลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ชุมชนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ

ด้านส่วนประสมการตลาด 7P's	องค์ประกอบการท่องเที่ยว 6'A
ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Product) - ขาดการนำเสนอสินค้าที่โดดเด่น มาแสดง หรือจัดจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว - ยังขาดระบบรักษาความปลอดภัยแก่ผู้มาใช้บริการ	โปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package) - ขาดโปรแกรมการแข่งขันจักรยานที่หลากหลายรูปแบบ เช่น ปั่นเพื่อสุขภาพ และนันทนาการ - ขาดโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยานแบบสำเร็จรูป
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) - ขาดช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลาย ในช่องทางต่าง ๆ - ขาดเอกสารในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ เส้นทางและสถานที่ท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ	ด้านการให้บริการของแหล่งเที่ยว (Ancillary service) - ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ตู้ATM และหน่วยพยาบาลที่รวดเร็วต่อการให้บริการ - ขาดการให้เช่าบริการจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว - เส้นทางจักรยานตามจุดท่องเที่ยวยังไม่มี ความเป็นมาตรฐาน นักท่องเที่ยวประสบอุบัติเหตุบ่อย
ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) - ขาดการสนับสนุนในการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานจาก ทุกภาคส่วน	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) - ขาดสถานที่จุดบริการนักท่องเที่ยว ด้วยจักรยานที่มีความทันสมัย - ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ และผู้พิการอย่างเหมาะสม - ขาดเครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อป้องกันและ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เช่น กล้องวงจรปิด

ตารางที่ 4-21 (ต่อ)

ด้านส่วนประสมการตลาด 7P's	องค์ประกอบการท่องเที่ยว 6'A
<p>ด้านบุคลากร (People)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดผู้นำเส้นทางที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ - ขาดบุคลากรที่ให้ความรู้ในการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน - ขาดการบูรณาการร่วมกันจากทุกภาคส่วน <p>ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ห้องน้ำและห้องสุขายังไม่มีเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว <p>ด้านกระบวนการ (Process)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดผู้นำเส้นทางที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ - ขาดบุคลากรที่ให้ความรู้ในการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน - ขาดการบูรณาการร่วมกันจากทุกภาคส่วน 	<p>ด้านกิจกรรม (Activities)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดกิจกรรมการส่งเสริมการปั่นจักรยานในทุกรูปแบบ

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ตารางที่ 4-22 แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ด้านการวางแผน ประกอบด้วย

- 1 นโยบายและแผน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
- 2 วางแผนการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในทุกระดับที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4-22 (ต่อ)

**แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ
และท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี**

ด้านการวางแผน ประกอบด้วย

3. วางแผนสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินกิจกรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน
4. วางแผนการส่งเสริมการตลาดบริการในช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร
5. วางแผนด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมจักรยาน
6. ควรจัดทำแผนพัฒนาเส้นทางจักรยานและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
7. จัดทำแผนการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

ด้านการจัดองค์กร ประกอบด้วย

1. ควรกำหนดหน่วยงานหลักโดยตรงในการรับผิดชอบหน้าที่ด้านการบริหารจัดการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
2. ควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวและความสามารถในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน มีความชำนาญด้านเส้นทางธรรมชาติตามแหล่งท่องเที่ยวจุดต่าง ๆ
3. สร้างแกนนำหลักของแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ผู้ประกอบการและชมรมจักรยานในการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
4. อบรมบุคลากรในหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานเพื่อให้เกิดการพัฒนาของบุคลากรในองค์กร

ด้านการนำไปปฏิบัติ ประกอบด้วย

1. ควรนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นทางธรรมชาติที่มีสมบูรณ์ให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้นผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้เกิดความน่าสนใจ ในการเข้ามาใช้บริการ
 2. ควรมีการให้ข้อมูลการท่องเที่ยวด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทางต่าง ๆ
-

ตารางที่ 4-22 (ต่อ)

**แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ
และท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี**

3. ควรพัฒนาช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลายในช่องทางที่สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย
ได้รับรู้ข้อมูล

ด้านการส่งเสริมการตลาดบริการ 7’P

1. ควรนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นทางธรรมชาติที่มีสมบูรณ์ให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น
ผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้เกิดความน่าสนใจในการเข้ามาใช้บริการ
2. ควรมีการให้ข้อมูลการท่องเที่ยวด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทาง
ต่าง ๆ
3. ควรพัฒนาช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลายในช่องทางที่สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย
ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน
4. ควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการแข่งขัน
กิจกรรมการท่องเที่ยว
5. กิจกรรมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ พร้อมทั้งกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น
ในชุมชน

ด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยว 6’A ประกอบด้วย

1. ควรจัดทำเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวด้วยจักรยานที่สามารถใช้เพื่อการท่องเที่ยว
และเพื่อการแข่งขันให้มีความเป็นมาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวพร้อม
เป็นการยกระดับสถานที่ท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 2. ควรจัดทำระบบเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันที่อำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลการรับรู้
ข่าวสารกิจกรรมการท่องเที่ยวที่รวดเร็วในการประชาสัมพันธ์และช่องทางการตลาดเพื่อให้
เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย
 3. ควรมีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว และระบบสาธารณูปโภค
ขั้นพื้นฐานให้เพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยว
 4. ควรจัดระบบเตือนภัยหรือระบบรักษาความปลอดภัยและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
 5. ควรมีการจัดเตรียมเส้นทางให้มีความเหมาะสมและมีความเป็นมาตรฐานสำหรับการเข้าถึง
ยังแหล่งท่องเที่ยวและสำหรับการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย
-

ตารางที่ 4-22 (ต่อ)

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ด้านการควบคุม ประกอบด้วย

1. ควรมีการจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นและแบบประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้มีเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
 2. ควรมีการตรวจสอบมาตรฐานของอุปกรณ์และเส้นทางจักรยานเป็นประจำให้มีความปลอดภัยและพร้อมใช้งานเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใช้บริการ
 3. ควรจัดทำสถิติการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานให้ดียิ่งขึ้น
 4. ควรมีการจัดประชุมสม่ำเสมอเพื่อชี้แจงปรับปรุง แก้ปัญหาในงานและปรับวิธีการควบคุมเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลง
-

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัย เรื่องแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

2. เพื่อตรวจสอบ ยืนยันการนำแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรีไปปฏิบัติ

โดยได้ศึกษาข้อมูล สํารวจข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย ปรงานงานที่เกี่ยวข้องทฤษฎีการบริหารจัดการ ทฤษฎี ส่วนประสมการตลาดบริการ และองค์ประกอบการท่องเที่ยว เพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและ สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 6 ท่าน เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating scale) โดยเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์ นักท่องเที่ยว ด้วยจักรยาน ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ จากนั้นได้สร้างแนวทางการจัดการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี และตรวจสอบความเหมาะสม ยืนยันแนวทางการจัดการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน โดยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 6 ท่าน เพื่อให้ได้ แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยว เชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ที่สมบูรณ์พร้อมนำไปปฏิบัติ

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี มีความเหมาะสมเป็นไปได้และสามารถนำไปปฏิบัติ

สรุปความคิดเห็นทุกกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เห็นได้ว่า สถานที่ท่องเที่ยวมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน มีเส้นทางจักรยานที่มีความท้าทาย และมีความเพลิดเพลินในการชมธรรมชาติ พื้นที่มีความเหมาะสมสำหรับการปั่นจักรยานเพื่อ

การท่องเที่ยวในทุกรูปแบบ ทำเลที่ตั้งมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ด้วยจักรยาน ภายในแหล่งท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ มีความสวยงามตามเส้นทางจักรยาน ตามเส้นทางจักรยานมีความสะอาดเรียบร้อย พร้อมทั้งมีสภาพอากาศ บรรยากาศที่ดีและมีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ โดยมีค่าความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด

ในส่วนที่เป็นปัญหาควรมีการปรับปรุงแก้ไข มีดังต่อไปนี้

1. ด้านการวางแผน

- ในพื้นที่
- 1.1 ทุกภาคส่วนยังขาดการวางแผนในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
 - 1.2 ยังไม่แผนการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานโดยตรง
 - 1.3 ขาดแผนการจัดการและพัฒนาเส้นทางจักรยานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
 - 1.4 ขาดแผนกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
 - 1.5 การสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

- ในพื้นที่
- 1.6 ทุกภาคส่วนยังขาดการวางแผนในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา

2. ด้านการจัดองค์กร

- 2.1 ขาดการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามแผน
- 2.2 ขาดการกำหนดบุคคล หน้าที่ในการรับผิดชอบ
- 2.3 ขาดคณะกรรมการติดตามผล และประเมินผลเพื่อปรับปรุงงาน
- 2.4 ขาดหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบโดยตรง
- 2.5 ขาดการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการนำไปปฏิบัติ

- ด้วยจักรยาน
- 3.1 ขาดการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬา
- ผู้ใช้บริการ
- 3.2 ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและการสื่อสารที่หลากหลายเพื่อให้เข้าถึง
 - 3.3 ขาดการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน

4. ด้านการควบคุม

4.1 ขาดการจัดทำคู่มือการในการปฏิบัติงาน

4.2 ขาดเกณฑ์การกำหนดมาตรฐานการควบคุม เครื่องมือในการประเมิน
แต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน

4.3 ขาดการศึกษาวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน

ด้านส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7P's

1. ขาดการนำเสนอสินค้าที่โดดเด่นของชุมชน มาแสดงหรือจัดจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว
2. ยังขาดระบบรักษาความปลอดภัยแก่ผู้มาใช้บริการ
3. ขาดช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลายในช่องทางต่าง ๆ
4. ขาดเอกสารในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเส้นทางและสถานที่ท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ
5. ขาดการสนับสนุนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานจากทุกภาคส่วน
6. ขาดผู้นำเส้นทางที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ
7. ขาดบุคลากรที่ให้ความรู้ในการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน
8. ห้องน้ำและห้องสุขายังไม่มีเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว
9. ขาดการกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานที่หลากหลายและอย่างต่อเนื่อง
10. ขาดการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
11. ขาดการจัดทำแผนผังเส้นทางจักรยาน

ด้านองค์ประกอบการท่องเที่ยว 6'A

1. ขาดโปรแกรมการแข่งขันจักรยานที่หลากหลายรูปแบบ เช่น ปั่นเพื่อสุขภาพ
และนันทนาการ

2. ขาดโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานแบบสำเร็จรูป

3. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ตู้ ATM และหน่วยพยาบาลที่รวดเร็วต่อ
การให้บริการ

4. ยังขาดระบบการให้เช่าบริการจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

5. เส้นทางจักรยานตามจุดท่องเที่ยวยังไม่มีความเป็นมาตรฐาน นักท่องเที่ยว
ประสบอุบัติเหตุบ่อย

6. ขาดสถานที่จุดบริการนักท่องเที่ยวด้วยจักรยานที่มีความทันสมัย

7. ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุและผู้พิการอย่างเหมาะสม

8. ขาดเครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เช่น กิ่งวงจรถปิด

9. ขาดการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมจักรยานในทุกรูปแบบ
สรุปแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษา
ธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ด้านการวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

1. กำหนดนโยบายและแผนงาน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
2. แผนสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินกิจกรรมและส่งเสริม
การท่องเที่ยวด้วยจักรยาน
3. แผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว กิจกรรมจักรยาน โดยใช้ช่องทางการสื่อสาร
หลากหลาย
4. แผนพัฒนาสภาพแวดล้อม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน การจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวด้วยจักรยานให้สวยงาม
ปลอดภัย เชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและวิถีชีวิตชุมชน
5. แผนการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับกิจกรรม
การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน โดยเน้นให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและ
ได้รับผลประโยชน์ที่เหมาะสม

ด้านการจัดองค์กร ประกอบด้วย

1. จัดตั้งองค์กรความร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยานที่ประกอบด้วย
บุคลากรของศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า การท่องเที่ยวจังหวัด
บริษัทท่องเที่ยว ชมรมจักรยาน ผู้นำชุมชน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
2. กำหนดหน่วยงานหลักโดยตรงในการรับผิดชอบหน้าที่ด้านการบริหารจัดการ
และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
3. สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารจัดการส่งเสริม
การท่องเที่ยวและความสามารถในการ ทำกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน มีความชำนาญ
ด้านเส้นทางธรรมชาติตามแหล่งท่องเที่ยวจุดต่าง ๆ
4. สร้างแกนนำหลักของแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน
ผู้ประกอบการ และชมรมจักรยานในการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน
5. อบรมบุคลากรในหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการด้านการท่องเที่ยว
ในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานเพื่อให้เกิดการพัฒนาของบุคลากรในองค์กร

การนำไปปฏิบัติ

ด้านการส่งเสริมการตลาดบริการ ประกอบด้วย

1. นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นทางธรรมชาติที่มีสมบรูณ์ให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้นผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้เกิดความน่าสนใจในการเข้ามาใช้บริการ
2. จัดทำคู่มือการท่องเที่ยว ข้อมูลการท่องเที่ยว และเผยแพร่ข้อมูล ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทางต่าง ๆ
3. พัฒนาช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลายในช่องทางที่สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน
4. ควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการแข่งขัน กิจกรรมสุขภาพและออกกำลังกาย กิจกรรมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ พร้อมทั้งกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชน

องค์ประกอบการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

1. ควรจัดทำเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวด้วยจักรยานที่สามารถใช้เพื่อการท่องเที่ยวและเพื่อการแข่งขันให้มีความเป็นมาตรฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวพร้อมเป็นการยกระดับสถานที่ท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชน
2. ส่งเสริมให้ชุมชนพัฒนาจุดสนใจ สินค้า กิจกรรม เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวและมีรายได้เข้าชุมชน
3. ควรจัดทำระบบเทคโนโลยีและแอปพลิเคชันที่อำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลการรับรู้ข่าวสารกิจกรรมการท่องเที่ยวที่รวดเร็วในการประชาสัมพันธ์และช่องทางการตลาดเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย
4. สนับสนุน/ สร้าง ด้านที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว และระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้เพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยว อาหาร แหล่งทำกิจกรรมแหล่งเช่า-ยืม และซ่อมจักรยาน
5. ควรจัดระบบเตือนภัยหรือระบบรักษาความปลอดภัยและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
6. ควรมีการจัดเตรียมเส้นทางให้มีความเหมาะสมและมีความเป็นมาตรฐานสำหรับการเข้าถึงยังแหล่งท่องเที่ยวและสำหรับการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัย

ด้านการควบคุม

1. จัดทำแบบสำรวจความคิดเห็น และแบบประเมินผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้มีเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. ตรวจสอบมาตรฐานของอุปกรณ์ และเส้นทางจักรยานเป็นประจำให้มีความปลอดภัย และพร้อมใช้งานเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใช้บริการ
3. จัดทำสถิติการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานให้ดียิ่งขึ้น
4. จัดประชุมสม่ำเสมอเพื่อชี้แจงปรับปรุง แก้ปัญหาในงานและปรับวิธีการควบคุม เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลง

อภิปรายผล

แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ และท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

ผลจากการสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

1. ด้านการวางแผน พบว่า ต้องมีการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน พร้อมทั้งวางแผนการดำเนินงานในทุกระดับที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับวิทยา อินทร์พงษ์พันธุ์ และปรางทิพย์ ยูวานนท์ (2562) กล่าวไว้ว่า การดำเนินการเพื่อให้แผนยุทธศาสตร์ บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องบูรณาการทำงานร่วมกัน วางแผนการส่งเสริมการตลาดบริการ และวางแผนด้านการประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวและด้านกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน สอดคล้องกับสารนิย์ แซ่ซิ่น และสุภูมิ เฉลยทรัพย์ (2554) กล่าวไว้ว่า ภาครัฐ และภาคเอกชน จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับนโยบายการประชาสัมพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวออกสู่ตลาดทั้งในและนอกประเทศ และควรมี การจัดทำแผนงานประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว ควรจัดทำแผนในการพัฒนาเส้นทางจักรยาน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จัดทำแผนการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน สอดคล้องกับ ทวีพล ไชยพงษ์ (2557) กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับจักรยานชุมชนควรมีส่วนร่วมในการนำสินค้ามา จัดจำหน่ายแก่ผู้มาทำกิจกรรมซึ่งเป็นรายได้แก่ชุมชนในท้องถิ่น

2. ด้านการจัดองค์กร พบว่า กำหนดหน่วยงานหลักโดยตรงในการรับผิดชอบหน้าที่ ด้านการบริหารจัดการและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน สอดคล้องกับ สมคิด บางโม (2558) ได้กล่าวไว้ว่า การเตรียมการวางแผนนั้น ก่อนอื่นต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานหลัก หรือ กลุ่มบุคคลขึ้นเพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานจำเป็นต้องกำหนดผู้รับผิดชอบหลักเป็นศูนย์กลาง ในการดำเนินงาน และสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านบริหารจัดการส่งเสริม

การท่องเที่ยว และความสามารถในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน มีความชำนาญ ด้านเส้นทางธรรมชาติตามแหล่งท่องเที่ยวจุดต่าง ๆ สอดคล้องกับสิริพร อิมหุ่น (2560) กล่าวว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ มีศักยภาพ พร้อมทั้งควรเข้าอบรมจาก หน่วยงานที่ได้มาตรฐาน สร้างแกนนำหลักของแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ผู้ประกอบการ และชมรมจักรยานในการทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อปฏิบัติงานและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน สอดคล้องกับประภัสสร มีน้อย (2562) และอิทธิพล โกมิล (2553) กล่าวว่า การจัดตั้งศูนย์เครือข่ายความร่วมมือทาง วิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ควรมีกระบวนการในการมีส่วนร่วมของชุมชน และภาคส่วนต่าง ๆ มีการจัดประชุมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกิดกับ ชุมชนและภาคส่วนต่าง ๆ ให้มีการแสดงความคิดเห็น ร่วมกันเสนอแนวคิดในการสร้างกิจกรรม การท่องเที่ยว พร้อมทั้งควรอบรมบุคลากรในหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยว ในเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานเพื่อให้เกิดการพัฒนาของบุคลากรในองค์กร

3. ด้านการนำไปปฏิบัติ พบว่า นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดเด่นทางธรรมชาติที่มี สมบูรณ์ รวมถึงการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยจักรยานในรูปแบบต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักเพิ่ม มากขึ้นผ่านช่องทางต่าง ๆ ให้เกิดความน่าสนใจ ในการเข้ามาใช้บริการ มีการให้ข้อมูล คู่มือ การท่องเที่ยวด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทางต่าง ๆ สอดคล้องกับ ทัดดาว บุญปัญญาโรจน์ (2545) กล่าวว่า ในเรื่องการจัดทำคู่มือแนะนำการท่องเที่ยวในขณะ เดินทางหรือทำกิจกรรมจะทำให้นักท่องเที่ยวรู้วิธีการท่องเที่ยวโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมมากกว่า ไม่มีคู่มือ พัฒนาช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลายในช่องทางที่สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ควรจัดทำเส้นทางจักรยาน เพื่อ การท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ และเพื่อการแข่งขันให้มีความเป็นมาตรฐาน พร้อมจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและระบบรักษาความปลอดภัย ให้เพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวและเป็นการยกระดับ สถานที่ท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ปิยพร ทาวีกุล (2544) ได้กล่าวว่า การพัฒนาเส้นทางถือว่าเป็นด่านแรกที่จะพานักท่องเที่ยวมาใช้บริการ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวมีความ สะดวกสบายในการเดินทาง ดังนั้นการพัฒนาจึงเป็นสิ่งจำเป็น ไม่ว่าจะเป็น ถนน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวรู้สึกมั่นใจในการมาใช้บริการ

4. ด้านการควบคุม พบว่า ควรจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็น และแบบประเมินผล ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับผิดชอบ ในส่วนต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดทำสถิติการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบ

การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับทวิพล ไชยพงษ์ (2557) กล่าวไว้ว่า การจัดทำรายงานสรุปการดำเนินงานกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นรายปีและสถิติการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในพื้นที่เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยว ตรวจสอบมาตรฐานของอุปกรณ์และเส้นทางจักรยานเป็นประจำให้มีความปลอดภัยและพร้อมใช้งานเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใช้บริการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การดำเนินการตามแนวทางที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำแนวทางและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยนี้ไปพิจารณาตัดสินใจ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน โดยเฉพาะ

1. การกำหนดแผนและนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยานที่ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและมีความยั่งยืน
2. จัดตั้งคณะกรรมการและองค์กรที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ขับเคลื่อนกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยจักรยานอย่างต่อเนื่อง
3. ปรับปรุงสภาพพื้นที่ สิ่งอำนวยความสะดวก เส้นทางจักรยานให้เป็นมาตรฐานสามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนได้
4. ใช้หลักการส่วนประสมทางการตลาดบริการและหลักการองค์ประกอบการท่องเที่ยวมาส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างค่านิยมได้มากยิ่งขึ้น
5. เป็นข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้หรือปรับใช้ในการมีส่วนร่วมที่จะส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการสร้างโปรแกรมการทดสอบหรือกิจกรรมสุขภาพด้วยจักรยานให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีหลากหลายสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว
2. การนำแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานไปใช้กับสถานที่ท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน
3. ควรสำรวจพื้นที่ใกล้เคียงที่สามารถบูรณาการร่วมกันในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ กาญจนกิตติ. (2545). *ศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในจังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรมการท่องเที่ยว. (2558). *มาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว*. เข้าถึงได้จาก https://www.dot.go.th/storage/3_01_2562/toC25eSAERqO4cFUmNddPHRz2Ax6gJVqHu7lmuIN.pdf
- กรมการผังเมือง. (2544). *เกณฑ์และมาตรฐานการวางและจัดทำผังเมืองรวมฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนามาตรฐานผังเมือง.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2548). *หลักการมัคคุเทศก์*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559). *โครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport tourism)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2558). *สถิติการท่องเที่ยวและกีฬา*. เข้าถึงได้จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/17.aspx>
- ทวีพล ไชยพงษ์. (2557). *แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ณ วนพุทธรอุทยาน น้ำตกเขาน้อยจังหวัดปราจีนบุรี*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา วิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัตดาว บุญปัญญาโรจน์. (2545). *แนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยววนอุทยานภูชี้ฟ้า ตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). *องค์การและการบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญเชิด ภิญ โญอนันตพงษ์. (2543). *การวัดและประเมินผลการศึกษาทฤษฎีและประยุกต์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ประภัสสร มีน้อย. (2562). *รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของภูมิภาคตะวันตก ในบริบทประเทศไทย 4.0*. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 13(2), 51-66.

- ปรางทิพย์ ยูวานนท์. (2561). การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงกีฬา.
วารสารร่วมพฤษัฒมหาวิทยาลัยเกริก, 36(3), 226-243.
- ปิยเดช ลิ้มปัฐธิรัชต์. (2545). แนวทางการปรับปรุงทางข้ามและทางแยกเพื่อการใช้จักรยาน.
วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมขนส่ง, บัณฑิตวิทยาลัย,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ปิยพร ทาวีกุล. (2544). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
กรณีศึกษา บ้านไหล่หิน จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม, บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พงศ์สัฒน์ ศรีสมทรัพย์ และชลิตา ศรีมณิ. (2539). การบริหารงานระดับนโยบาย การวางแผน
การจัดหลักสูตรการบริหารงานของนักบริหารระดับประเทศ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- พลเดช เขาวรัตน์, สุภธิตา สว่างแจ้ง, วรวรรณ เนตรพระ และเมธิ พิริยการณินท์. (2555). ทศนคติ
และแนวโน้มนวัตกรรมการใช้จักรยานของนักเรียนและนักศึกษามหาสารคาม.
เข้าถึงได้จาก <http://forum.ibikeiwalk.org/wp-content/uploads/2017/08/Bike-and-Walk-Forum-2.pdf>
- มาร์เก็ตเชียร์ทีม. (2558). ตลาดจักรยาน หน้าฝนนี้ ไม่ธรรมดา. เข้าถึงได้จาก
<https://marketeeonline.co/archives/27872>
- ราวีวัฒน์ รัตน์โกเศศ. (2551). การฝึกจักรยานเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- วราลักษณ์ คงอ้วน และสาธิตา สกุตรัตนกุลชัย. (2556). แนวทางการส่งเสริมการใช้จักรยานภายใน
มหาวิทยาลัย. ใน การประชุมวิชาการการส่งเสริมการเดินและการใช้จักรยานในชีวิต
ประจำวัน ครั้งที่ 1 (น. 47-50). กรุงเทพฯ: ชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพแห่งประเทศไทย.
- วิเชียร วิทษุฒ. (2558). หลักและทฤษฎีการบริหาร. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- วิทยา สุทนต์ดำรง. (2553). การนำแนวคิดโซ่อุปทานและการคิดเชิงระบบมาใช้ในการจัดทำ
ยุทธศาสตร์เพื่อแก้ปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร.
- วิทยา อินทร์พงษ์พันธุ์ และปรางทิพย์ ยูวานนท์. (2562). การพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงกีฬา
ของประเทศไทย. วารสารวิชาการสถาบันการพลศึกษา, 11(1), 191-204.

- วิโรจน์ ศรีสุรภานนท์. (2546). *แนวทางในการพัฒนาการใช้จักรยานในกรุงเทพมหานคร*.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- วีระรัตน์ กิจเลิศไพโรจน์. (2547). *การตลาดธุรกิจบริการ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541 ก). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2541 ข). *แนวคิดส่วนประสมทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ*. เข้าถึงได้จาก
<http://thesisavenue.blogspot.com/2008/09/marketing-mix-7ps.html>
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญญา ถักยิตานนท์ และศุภร เสรีรัตน์. (2541). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*.
กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- สมคิด บางโม. (2546). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์.
- สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สมยศ นาวิการ. (2544). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สลิล ตระกูลเวช. (2551). *การศึกษาการประยุกต์ใช้ระบบจักรยานสาธารณะในมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์วิทยาเขตบางเขน*. วิทยานิพนธ์การวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม
มหัพัตต, สาขาวิชาการวางผังเมืองและสภาพแวดล้อม, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สาธิตย์ แซ่ซุ่น และสุขุม เฉลยทรัพย์. (2554). *แนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริม
การท่องเที่ยวนครหาด*. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 7(2), 78-88.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2549). *เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
ระดับพื้นฐานฉบับที่ 2*. เข้าถึงได้จาก [http://www.odd.go.th/PMQA/2558/
Level_PMQA_Version2.pdf](http://www.odd.go.th/PMQA/2558/Level_PMQA_Version2.pdf)
- สำนักงานจังหวัดสระบุรี. (2559). *แผนพัฒนาจังหวัดสระบุรี 2561-2564*. เข้าถึงได้จาก
[http://www.saraburi.go.th/web2/files/com_news_devpro/2018-
05_d71d04e8a977464.pdf](http://www.saraburi.go.th/web2/files/com_news_devpro/2018-05_d71d04e8a977464.pdf)
- สิริพร อิมหุ่น. (2560). *รูปแบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาผจญภัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
บัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา, คณะวิทยาศาสตร์
การกีฬา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพัตรา ศรีอาจ. (2559). *การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการใช้จักรยานสำหรับ
นิสิตและบุคลากรที่พักอาศัยภายในมหาวิทยาลัยบูรพา*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหัพัตต, สาขาวิชาวิทยาศาสตรการออกกำลังกายและการกีฬา, คณะวิทยาศาสตร
การกีฬา, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เสนาะ ดิยาวัว. (2550). *การบริหารกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสนาะ ดิยาวัว และสุรัตน์ จินตสกุล. (2554). *การบริหารจัดการ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อรนภา ทศนัยนา. (2559). *รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬาสำหรับผู้สูงอายุ โดยมหาวิทยาลัย*. คุยฐินิพนธ์ปรัชญาคุษฐินิพนธ์, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อานนท์ สีดาเพ็ง. (2559). *รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาอล์ฟโดยการประยุกต์ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม*. คุยฐินิพนธ์ปรัชญาคุษฐินิพนธ์, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อิทธิพล โกมิล. (2553). *รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์: กรณีศึกษาย่านวังน้ำหมอก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย*. หนองคาย: กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย.
- เอกกมล เอี่ยมศรี. (2555). *PEST, PESTLE, PESTLEE, PESTLIED: PART II*. เข้าถึงได้จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=805848>
- Adhikary, M. (1995). *Management of ecotourism*. Bangkok: Srinakarinwirot University.
- Bartol, K. M., & Martin, D. C. (1997). *Management* (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Best, J. W. (1977). *Research in education* (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Buhalis, D. (2000). Marketing the competitive destination in the future. *Tourism Management*, 21(1), 97-116.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Ernest, W. G. (1998). *The dynamic planet*. New York: Columbia University Press.
- Gibson, H. J., Kaplanidou, K., & Kang, S. J. (2012). Small-scale event sport tourism: A case study in sustainable tourism. *Sport Management Review*, 15(2), 160-170.
- Griffin, R. W. (2002). *Management* (7th ed.). Boston: Houghton Mifflin.
- Harris, C. W., & Dines, N. T. (1988). *Time-saver standards for landscape architecture: Design and construction data*. New York: McGraw-Hill.
- Kotler, P. (2003). *Marketing management* (11th ed.). New Jersey: Pearson Education.
- Mason, P., & Leberman, S. (2000). Local planning for recreation and tourism: A case study of mountain biking from New Zealand's Manawatu region. *Journal of Sustainable Tourism*, 8(2), 97-115.

- Pelasol, J. (2012). "Igcabugao: A potential tourist destination in the southern part of Iloilo, Philippines International" JPAIR multidisciplinary research is being certified for QMS ISO 9001: 2008 by the Anglo Japanese. *American Registrars of the United Kingdom*, 8(3), 90-97.
- Pike, S. D. (2008). *Destination marketing: An integrated marketing communication approach*. Burlington: Butterworth-Heinmann.
- Robbins, S. P., & Coulter, M. (1999). *Management* (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Robbins, S. P., & Decenzo, D. A. (2005). *Management* (6th ed.). New York: Prentice-Hill.
- Ross, S. D. (2001). *Developing sports tourism: An e-guide for destination marketers and sports events planners*. Retrieve from <http://www.lib.teiher.gr/webnotes/sdo/Sport%20Tourism/Sport-Tourism%20Development%20Guide.pdf>; 8.04.2016
- Rue, L. W., & Byars, L. L. (2002). *Human resource management*. Irwin: McGraw Hill.
- Saayman, M. (2002). *Hospitality leisure and tourism management*. Potchefstroom: Leisure Consultants and Publications.
- Schermerhorn, J. R. (1999). *Management* (6th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Steven, D. (2008). *Destination marketing: An integrated marketing communication approach*. Burlington: Butterworth-Heinmann.
- Turco, D. M., Riley, R., & Swart, K. R. (2002). *Sport tourism*. Morgantown: Fitness Information Technology.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- เอกสารรับรองผลพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- เอกสารยินยอม
- ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- ราชานามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ที่ ๑๘/๒๕๖๒

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย	Hu 106/2561
โครงการวิจัยเรื่อง	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี
หัวหน้าโครงการวิจัย	นางสาววรรณิการ์ เทพพงษ์
หน่วยงานที่สังกัด	นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าโครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

๑. เอกสารโครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ ๑ วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
๒. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๒ วันที่ ๑๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒
๓. เอกสารแบบแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๑ วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
๔. เอกสารแสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว หรือชุดที่ใช้เก็บข้อมูลจริงจากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๑ วันที่ ๒๖ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

การรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ฉบับนี้ มีผลถึงวันที่ ๑๒ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

ออกให้ ณ วันที่ ๑๓ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ็งเยี่ยม)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

เอกสารแสดงความยินยอม
ของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Consent Form)

รหัสโครงการวิจัย : Sci106 / 2561

(สำนักงานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นผู้ออกรหัสโครงการวิจัย)
โครงการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี
ให้คำยินยอม วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ก่อนที่จะลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายถึง
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย วิธีการวิจัย และรายละเอียดต่างๆ ตามที่ระบุในเอกสารข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วม
โครงการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ไว้แก่ข้าพเจ้า และข้าพเจ้าเข้าใจคำอธิบายดังกล่าวครบถ้วนเป็นอย่างดีแล้ว และผู้วิจัย
รับรองว่าจะตอบคำถามต่างๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยเกี่ยวกับการวิจัยนี้ด้วยความเต็มใจ และไม่ปิดบังซ่อนเร้นจน
ข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้าเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ และมีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้
เมื่อใดก็ได้ การบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนั้นไม่มีผลกระทบต่อ ภาวใช้นิรโทษกรรม หน้าที่การงาน ภาวดำรงชีวิต
และทรัพย์สิน ที่ข้าพเจ้าจะพึงได้รับต่อไป

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ จะเปิดเผยได้เฉพาะในส่วนที่เป็นสรุป
ผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลของข้าพเจ้าต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องได้รับอนุญาตจากข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้วมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในเอกสารแสดง ความ
ยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

กรณีที่ข้าพเจ้าไม่สามารถอ่านหรือเขียนหนังสือได้ ผู้วิจัยได้อ่านข้อความในเอกสารแสดงความยินยอม
ให้แก่ข้าพเจ้าฟังจนเข้าใจดีแล้ว ข้าพเจ้าจึงลงนามหรือประทับลายนิ้วหัวแม่มือของข้าพเจ้าในเอกสารแสดงความ
ยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนามผู้ยินยอม

(.....)

ลงนามพยาน

(.....)

หมายเหตุ กรณีที่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยให้ความยินยอมด้วยการประทับลายนิ้วหัวแม่มือ ขอให้พิมพ์ลายลงลายมือชื่อ
รับรองด้วย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ อาจารย์ผู้สอน คณะวิทยาศาสตร์
การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรนภา ทศนัยนา อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตสกลนคร
3. นายณรงค์ชัย กล่อมวัฒนากุล นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมที่ 6
(เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า)

รายนามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. นายเรืองศักดิ์ วรรณานู ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
(นักบริหารงานท้องถิ่นระดับสูง)
2. นายสุพจน์ แก้วประดับ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ท่ามะปราง
3. นายสุฤกษ์ ศิลปอนันต์ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและการกีฬาจังหวัดสระบุรี
4. นายชัยวิทย์ โคนตัน กำนันตำบลท่ามะปราง
5. นายรณรงค์ชัย กลุ่มวัฒนากุล นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมที่ 6 (เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า)

ภาคผนวก ข

- ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย
- ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants)

เรื่อง แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ
และท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ เรื่องแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน จากผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า

โดยเนื้อหาการสัมภาษณ์จะแบ่งเนื้อหาตามด้วยโครงสร้างหน้าที่การบริหารจัดการ (Function of management) 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการปฏิบัติการ และด้านการควบคุม โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำไปสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไป

ด้านการวางแผน (Planning)

1. ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงกีฬาของจังหวัดสระบุรีได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลหรือไม่อย่างไร
.....
.....
2. ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้ามีการวางแผนในการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านไหนบ้าง
.....
.....
3. ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้ามีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวหรือไม่อย่างไร
.....
.....

4. มีแผนงานจัดการการท่องเที่ยว/ กิจกรรมการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนและเอกชนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

5. ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า มีการวางแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานอย่างไรบ้าง

.....

.....

6. ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ได้มีการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวด้วยจักรยานอย่างไรบ้าง เช่น ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

.....

.....

จัดองค์กร (Organizing)

7. มีการกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้าอย่างไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

8. การกำหนดคุณวุฒิการศึกษาหรือประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่/บุคลากร มีความเหมาะสมหรือไม่

.....

.....

9. มีการจัดอบรมเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่หรือไม่อย่างไร

.....

.....

10. มีการกำหนดแผนด้านบุคลากรและกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกอย่างไร เช่น ผู้นำกิจกรรมการท่องเที่ยว

.....

.....

11. มีการจัดผู้รับผิดชอบด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ หรือไม่ อะไรบ้าง

.....

.....

12. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการอย่างไร

.....

13. มีการจัดการด้านการคมนาคมอย่างไร

.....

14. การกำหนดราคาในการเข้าใช้บริการอย่างไร

.....

15. มีการจัดการสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความสวยงามเหมาะสมหรือไม่

.....

16. ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า หรือไม่อย่างไร

.....

17. ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า ได้มีการร่วมมือกับผู้ประกอบการด้านต่าง ๆ หรือไม่อย่างไร

.....

ปฏิบัติการ (Leading)

18. มีการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆอย่างไรบ้างเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรม

.....

19. นักท่องเที่ยวได้ประโยชน์ด้านใดบ้างจากการเข้ามาใช้บริการศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า

.....

20. มีจัดการอย่างไรบ้างเพื่อดึงคุณักท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมในการท่องเที่ยว ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

.....

21. มีการควบคุมความปลอดภัยแก่ผู้มาใช้บริการอย่างไรบ้าง

.....

ด้านการควบคุม (Controlling)

22. มีการกำหนดมาตรฐานการควบคุมการปฏิบัติงานอย่างไร

.....

23. มีการประเมินผลความสำเร็จตามตัวชี้วัดหรือไม่อย่างไร

.....

24. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายการดำเนินงานหรือไม่อย่างไร

.....

25. มีการจัดทำรายงานประจำปีและจัดทำรายงานการท่องเที่ยวหรือไม่อย่างไร

.....

26. ในการควบคุมการปฏิบัติงาน เราใช้เครื่องมืออะไรในการควบคุมให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย

.....

27. หากภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ศูนย์ศึกษา ธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า มีความพร้อมหรือไม่อย่างไร

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

กลุ่มเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี”

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการหาแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี โปรดเติมเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความตาม หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตามความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() อายุ ต่ำกว่า 18 ปี () 19-30 ปี () 31-40 ปี
() 41-50 ปี () 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพในชุมชน

() เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า () ประชาชนในพื้นที่
() ผู้ประกอบการ () นักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน () อื่น ๆ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาสร้างองค์ประกอบและประเด็นคำถามที่จะเป็นแนวทางในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน หากท่านเห็นว่าข้อใดสำคัญในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานให้ตอบ 5 และลดลงตามลำดับจนถึง 1 โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวคือ

1 = น้อยมาก, 2 = น้อย, 3 = ปานกลาง, 4 = มาก และ 5 = มากที่สุด

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านการวางแผน (Planning) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย						
1.	มีการวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในพื้นที่					
2.	มีการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน					
3.	มีแผนการจัดทำเส้นทางจักรยานและตั้งอำนวยความสะดวก					
4.	มีแผนการจัดตั้งคณะกรรมการจากภาคส่วนต่าง ๆ					
5.	มีแผนจัดทำกิจกรรมในแต่ละเดือน/ ปี					
6.	มีแผนการประเมินผล ติดตามผลเพื่อปรับปรุงแก้ปัญหา					
7.	มีแผนการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
8.	มีการจัดทำแผนงบประมาณด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬา					
ด้านการจัดองค์การ (Organization) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย						
9.	จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานตามแผน โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม					
10.	จัดตั้งโครงสร้างการบริหาร โดยมีศูนย์ศึกษาธรรมชาติเป็นแกนนำทางและบุคคลจากหน่วยงานเข้าร่วมดำเนินงาน					

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านการจัดองค์การ (Organization) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย						
11.	จัดคณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานเป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของศูนย์ศึกษาธรรมชาติ					
12.	กำหนดบุคคล หน้าที่และรายละเอียดในการรับผิดชอบ					
13.	จัดให้มีคณะกรรมการ ติดตาม ประเมินผล เพื่อปรับปรุงงาน					
14.	จัดตั้งหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบโดยตรง					
15.	มีการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือ ชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
การนำไปปฏิบัติ (Implementing) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย						
16.	มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน					
17.	มีการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทางต่าง ๆ					
18.	มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เช่น สุขภาพ นันทนาการ และแข่งขัน					
19.	สำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ					
20.	มีการจัดทำแผนผังเส้นทางจักรยานและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน					
21.	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน					

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
การนำไปปฏิบัติ (Implementing) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
ด้านกระบวนการ (Process) ประกอบด้วย						
22.	มีระบบการให้บริการที่มาตรฐานสะดวกรวดเร็ว					
23.	มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง					
24.	มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อเข้าถึง ผู้ใช้บริการ					
25.	มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว					
26.	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิง กีฬาด้วยจักรยาน เช่น การรับซ่อมจักรยานหรือเช่าจักรยาน					
27.	มีการสร้างเครือข่ายผู้นำ แกนนำของแต่ละกลุ่มของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย					
การควบคุม (Controlling) ของการดำเนินงานท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
28.	มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานเพื่อควบคุมขั้นตอน การปฏิบัติงาน					
29.	มีการกำหนดมาตรฐานการควบคุมโดยการสร้างเครื่องมือ ในการประเมินในแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินงาน					
30.	มีการจัดประชุมสม่ำเสมอเพื่อชี้แจงปรับปรุง แก้ปัญหาในงาน และปรับวิธีการควบคุมเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป					
31.	มีการจัดทำข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการเพื่อเป็นข้อมูล ทางสถิติ					
32.	มีการจัดทำรายงานผลและนำผลจากรายงานผลมาเป็น ข้อมูลในการวางแผนครั้งต่อไป					
33.	มีการศึกษาวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยว

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี”

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการหาแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี โปรดเติมเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความตาม หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตามความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. () อายุ ต่ำกว่า 18 ปี () 19-30 ปี () 31-40 ปี
() 41-50 ปี () 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพในชุมชน

() เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า () ประชาชนในพื้นที่
() ผู้ประกอบการ () นักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน () อื่น ๆ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาสร้างองค์ประกอบและประเด็นคำถามที่จะเป็นแนวทางในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน หากท่านเห็นว่าข้อใดสำคัญในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ให้ตอบ 5 และลดลงตามลำดับจนถึง 1 โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวคือ

1 = น้อยมาก, 2 = น้อย, 3 = ปานกลาง, 4 = มาก และ 5 = มากที่สุด

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านกระบวนการ (Process) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
1.	มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน					
2.	มีการให้ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานตามเส้นทางต่าง ๆ					
3.	มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เช่น สุขภาพ นันทนาการ และแข่งขัน					
4.	สำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำมาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ					
5.	มีการจัดทำแผนผังเส้นทางจักรยานและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน					
6.	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน					
7.	มีระบบการให้บริการที่มาตรฐานสะดวกรวดเร็ว					
8.	มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง					
9.	มีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อเข้าถึงผู้ใช้บริการ					
10.	มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว					

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านกระบวนการ (Process) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี						
11.	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน เช่น การรับซ่อมจักรยานหรือเช่าจักรยาน					
12.	มีการสร้างเครือข่ายผู้นำ แกนนำของแต่ละกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
ด้านผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว (Product) การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย						
สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) ได้แก่						
13.	มีเส้นทางจักรยานมีความท้าทายและปั่นสนุกसानเพลิดเพลินในการชมธรรมชาติ					
14.	มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
15.	มีการจัดระบบบริการความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวที่มาปั่นจักรยาน					
16.	มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปั่นจักรยานในทุกรูปแบบเพื่อการท่องเที่ยว					
17.	มีสินค้าที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่จำหน่ายให้นักท่องเที่ยว เช่น สินค้า OTOP ประจำท้องถิ่น					
การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)						
18.	ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
19.	มีป้ายบอกทางและระยะทางที่ชัดเจน					

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
20.	มีเอกสารในการบอกเส้นทางการบินจักรยานและสถานที่ท่องเที่ยวตามจุดต่าง ๆ					
21.	ระบบคมนาคมขนส่งมีความสะดวก					
22.	มีความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยวในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า					
23.	มีการให้ช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ ป้ายโฆษณา					
สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) แหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
24.	สถานที่จอดรถเหมาะสม/ เพียงพอ					
25.	มีจุดบริการสถานที่ซ่อมจักรยานที่มีคุณภาพ					
26.	มีสถานที่เช่าจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวไว้บริการนักท่องเที่ยว					
27.	มีสถานที่จุดบริการนักท่องเที่ยวที่ทันสมัยสะดวกสบาย					
28.	มีห้องน้ำสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ					
29.	มีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย เช่น ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายคำเตือน ป้ายกฎระเบียบต่าง ๆ อย่างชัดเจน					
30.	มีระบบรักษาความปลอดภัยให้กับผู้ใช้บริการ					
31.	มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุและผู้พิการอย่างเหมาะสม เช่น ห้องน้ำ ทางเดินต่างระดับ					
32.	มีร้านอาหารและเครื่องดื่มสำหรับรับรองนักท่องเที่ยว					
33.	มีสถานที่พักอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ					
34.	มีหน่วยปฐมพยาบาลในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน (ระบบการช่วยเหลือพิเศษ)					
35.	มีเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้แก่ กล้องวงจรปิด					

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
กิจกรรม (Activities) การท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
36.	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาชุมชน					
37.	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					
38.	ควรมีกิจกรรมการแข่งขันจักรยานในรูปแบบต่าง ๆ					
39.	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานเรียนรู้วัฒนธรรมของชุมชน					
40.	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อทดสอบสมรรถภาพทางกาย					
41.	ควรมีกิจกรรมปั่นจักรยานที่หลากหลายรูปแบบ เช่น ปั่นจักรยานวิบาก ปั่นขึ้นเขา					
42.	ควรมีปั่นจักรยานเรียนรู้วิถีชุมชนในพื้นที่ เช่น ชมสวนผลไม้					
การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary service) ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
43.	มีการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเช่น ตู้ATM โทรศัพท์สาธารณะอย่างเหมาะสม					
44.	มีการให้บริการเต็นท์พัก และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ					
45.	มีอินเทอร์เน็ต wi-fi ไว้บริการ					
46.	มีหน่วยพยาบาลที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็วต่อการให้บริการ					
47.	มีการให้บริการเช่าจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว					
ด้านราคา (Price) ของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
48.	ราคาเช่าสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น เต็นท์ อุปกรณ์ทำอาหารอื่น ๆ มีความเหมาะสม					
49.	ค่าบริการด้านที่พักภายในศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า มีความเหมาะสม					
50.	ราคาของฝากที่ระลึกจากร้านค้าชุมชน มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการให้บริการ					

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด (Promotion) ของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
51.	มีการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
52.	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
53.	มีการโฆษณาผ่านสื่อ ป้ายโฆษณา/ แผ่นพับ/ อินเทอร์เน็ต					
54.	มีการประชาสัมพันธ์โดยการเชิญชวนหน่วยงานต่าง ๆ					
โปรแกรมการท่องเที่ยว (Available package) ของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
55.	มีการจัดโปรแกรมการแข่งขันจักรยานในที่หลากหลายรูปแบบ เช่น ดาวน์ฮิลล์ แรลลี่					
56.	มีการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูป (แพ็คเกจท่องเที่ยว) ไว้สำหรับนักท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
57.	หน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมกันจัด โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานที่ครบวงจร					
58.	มีจัดโปรแกรมการปั่นจักรยานเพื่อออกกำลังกายและนันทนาการ					
ด้านบุคลากร (People) ของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี						
59.	มีผู้นำเส้นทางที่มีความรู้ด้านเชิงนิเวศ ด้านธรรมชาติ					
60.	มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้จักรยาน					
61.	มิตรไมตรีต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว					
62.	การมีส่วนร่วมของภาครัฐ,ภาคเอกชน และประชาชน					
63.	มีการทำงานร่วมกันในทุกภาคส่วน					
ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence)						
64.	มีความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางจักรยาน					
65.	แหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาดตามเส้นทางจักรยาน					
66.	ห้องน้ำ/สุขา มีความสะอาดและเพียงพอต่อการให้บริการ					

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence)						
67.	มีการตกแต่งสถานที่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการให้มีความสวยงาม					
68.	มีสภาพอากาศ/ บรรยากาศที่ดี มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติตามเส้นทางจักรยาน					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาสร้างองค์ประกอบและประเด็นคำถามที่จะเป็นแนวทางในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน หากท่านเห็นว่าข้อใดสำคัญในการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ให้ตอบ 5 และลดลงตามลำดับจนถึง 1 โดยใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวคือ

1 = น้อยมาก, 2 = น้อย, 3 = ปานกลาง, 4 = มาก และ 5 = มากที่สุด

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1.	มีการวางแผนร่วมกันทุกภาคส่วนในการดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยานในพื้นที่					
2.	มีแผนการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
3.	มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ, ภาคเอกชน, ประชาชน)					
4.	มีการสร้างเครือข่ายผู้นำ แกนนำของแต่ละกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
5.	มีการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือ ชุมชนผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
6.	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน เช่น การรับซ่อมจักรยานหรือเช่าจักรยาน					
7.	มีการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน(ภาครัฐ, ภาคเอกชน, ประชาชน) ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
8.	มีสินค้าที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว เช่นสินค้า OTOP ประจำท้องถิ่น					

ข้อที่	แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วย จักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
9.	มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง					
10.	มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องโดยการทำงานร่วมกัน ทุกภาคส่วน (ภาครัฐ, ภาคเอกชน, ประชาชน)					
11.	มีการสนับสนุนให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมท่องเที่ยวด้วยจักรยาน					
12.	สถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมกับการท่องเที่ยว เชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
13.	ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมในการจัด กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน					
14.	ระบบคมนาคมขนส่งมีความสะดวก					
15.	มีการให้ช่องทางการรับรู้ข้อมูลที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อออนไลน์ ป้ายโฆษณา					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ตารางภาคผนวก ข-1 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามเรื่องแนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้าจังหวัดสระบุรี

ข้อ	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา	ข้อ	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา	ข้อ	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา
1	1.0	27	1.0	53	1.0
2	1.0	28	1.0	54	1.0
3	1.0	29	1.0	55	1.0
4	1.0	30	1.0	56	1.0
5	1.0	31	1.0	57	1.0
6	1.0	32	1.0	58	1.0
7	1.0	33	1.0	59	1.0
8	1.0	34	1.0	60	1.0
9	1.0	35	1.0	61	1.0
10	1.0	36	1.0	62	1.0
11	1.0	37	1.0	63	.00
12	1.0	38	1.0	64	.00
13	1.0	39	1.0	65	.67
14	1.0	40	1.0	66	.67
15	1.0	41	1.0	67	.00
16	1.0	42	1.0	68	.67
17	1.0	43	1.0	69	.67
18	1.0	44	1.0	70	.67
19	1.0	45	1.0	71	.67
20	1.0	46	1.0	72	.67
21	1.0	47	1.0	73	.67
22	1.0	48	1.0	74	.67
23	1.0	49	1.0	75	.67
24	1.0	50	1.0	76	1.0

ตารางภาคผนวก ข-1 (ต่อ)

ข้อ	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา	ข้อ	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา	ข้อ	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา
25	1.0	51	1.0	77	1.0
26	1.0	52	1.0	78	1.0
79	1.0	87	1.0	95	1.0
80	1.0	88	0	96	1.0
81	1.0	89	0	95	1.0
82	1.0	90	1.0	98	1.0
83	1.0	91	1.0	99	1.0
84	1.0	92	1.0	100	1.0
85	1.0	93	1.0	101	1.0
86	1.0	94	1.0		

หมายเหตุ การแปลผล IOC ใช้เกณฑ์ IOC < 0.50 ตัดทิ้ง และ IOC > 0.50 ใช้ได้

ภาคผนวก ค

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๖๒๑๕/ว ๐๐๑๒

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบขออนุญาตตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวกรรณิการ์ เทพพงษ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษารวมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร. นภพร ทศนัยนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๖๑-๑๙๓๖๒๖๒

ที่ ศธ ๘๑๑๕/๒๐๑๓๒

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.สกลนคร ๒๐๑๓๑

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรณภา ทศนัยนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวกรรณิการ์ เทพพงษ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร. นภพร ทศนัยนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๖๑-๑๙๓๖๒๖๒

ที่ ศธ ๖๒๑๕/ว๐๐๓๒

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

เรียน นายณรงค์ชัย กล่อมวัฒนกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวกรรณิการ์ เทพพงษ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษารวมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร. นภพร ทศนัยนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย ๐๖๑-๑๖๓๖๒๖๒

ที่ ศธ ๖๒๑๕/ว๐๐๓๖

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

เรียน นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์กิ่งโครงสร้าง เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวกรรณิการ์ เทพพงษ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร ทัศนัยนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จึงใคร่ขออนุญาตสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ การสัมภาษณ์และขออนุญาตบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ด้วย ตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภาพร วงศ์จตุรภัทร)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษาและการวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย: ๐๖๑-๑๙๓๖๒๖๒

ที่ ศธ ๒๒๑๕/ว๐๐๓๖

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาระบบสังคมและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาระบบสังคมและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวกรรณิการ์ เทพพงษ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาระบบสังคมและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร ทัศนัยนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จึงใคร่ขออนุญาตสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ จากบุคลากรในสังกัดของท่าน ได้แก่ นายณรงค์ชัย กล่อมวัฒนกุล โดยการสัมภาษณ์และขออนุญาตบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ด้วย ตามเอกสาร สิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษาและการวิจัย

โทร: ๐-๓๘๕๑-๒๐๖๐, ๐-๓๘๕๓-๐๐๕๕

โทรสาร: ๐-๓๘๕๓-๐๐๕๕ ผู้วิจัย: ๐๖๑-๑๕๓๖๒๖๒

ที่ ศธ ๖๒๑๕/ว๐๐๓๖

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลท่ามะปราง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์กิ่งโครงสร้าง เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษารมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวกรรณิการ์ เทพพงษ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษารมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร. นภพร ทัศนัยนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จึงใคร่ขออนุญาตสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ การสัมภาษณ์และขออนุญาตบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ด้วย ตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษาและการวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย: ๐๖๑-๑๙๓๖๒๖๒

ที่ ศธ ๒๒๑๕/ว๐๐๓๖

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและการกีฬาจังหวัดสระบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวกรรณิการ์ เทพพงษ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร ทัศนัยนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จึงใคร่ขออนุญาตสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ การสัมภาษณ์และขออนุญาตบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ด้วย และบุคลากรในสังกัดของท่าน ๑ คน ได้แก่ นางสาวบณัฐดาพร กุหลาบ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่พัฒนาการท่องเที่ยวประจำจังหวัดสระบุรี ตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภาพนธ์ วงศ์จตุรภัทร)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษาและการวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย: ๐๖๑-๑๙๓๖๒๖๒

ที่ ศธ ๒๒๑๕/ว๐๐๓๖

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

เรียน ท่านผู้อำนวยการท่ามะพร้าว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์กิ่งโครงสร้าง เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ นางสาวกรรณิการ์ เทพพงษ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาด้วยจักรยาน ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคต-โป่งก้อนเส้า จังหวัดสระบุรี” ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร ทัศนัยนา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จึงใคร่ขออนุญาตสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ การสัมภาษณ์และขออนุญาตบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ด้วย ตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นภาพร วงศ์จตุรภัทร)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา

สำนักงานคณบดี ฝ่ายบัณฑิตศึกษาและการวิจัย

โทร: ๐-๓๘๑๐-๒๐๖๐, ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕

โทรสาร: ๐-๓๘๓๙-๐๐๔๕ ผู้วิจัย: ๐๖๑-๑๙๓๖๒๖๒